

9 770353 734051

3
vrednost v
MEDIA BAR
TOČKE

INTERVJU

Nuša Konec – Juričič o duševnih stiskah: »Pomoč obstaja«

Str. 22-23

LAŠKO

Težave pri gradnji prizidka in dežurstvih Str. 9

ŽALEC

Dirndli in lederhosen preplavili Žalec Str. 30-31

novi tednik 79 let

Tednik za Savinjsko regijo / št. 41 / Leto 79 / 10. oktober 2024 / Cena 3,50 EUR / www.novitednik.si

Vsi na kolo!

Veliko število kolesarjev je minulo sončno soboto izkoristilo za vožnjo po novi kolesarski povezavi med Celjem, Štorami in Šentjurjem. Množično kolesarjenje je bilo hkrati uradno odprtje 11,6 kilometra dolge pridobitve, od tega je 8,6 kilometra novozgrajenih površin za kolesarje. Asfaltirana povezava ima tri premostitvene objekte, in sicer most čez Hudinjo, most čez Voglajno v Štorah ter most čez Žikovski potok, ki skupaj merijo 130 metrov. Vrednost pogodbe je znašala skoraj devet milijonov evrov. Str. 7

Foto: Andraž Purg

PREBOLD

V gaju bodo zabrnili gradbeni stroji Str. 10

ŠTORE

Kdo bo novi lastnik štorske jeklarne? Str. 4

PRILOGA

TV SPORED

Poleg visokih šolnin je problem študentov tudi pomanjkanje bivanjskih kapacitet.

Nekaterim plačljiv študij prestavlja finančno stisko

Študij je lahko drag šport

Oktobra se je začelo novo študijsko leto. Po podatkih ministrstva za visoko šolstvo, znanost in inovacije je bilo v visokošolske zavode v Sloveniji 25. septembra vpisanih približno 57.724 študentov, od tega jih je bilo 2.335 prvič vpisanih v prvi letnik prve stopnje. V Celju imamo fakulteto za logistiko, fakulteto za komercialne in poslovne vede, mednarodno fakulteto za družbene in poslovne študije, visoko zdravstveno šolo in visoko šolo za proizvodno inženirstvo. Univerza Alma Mater Europaea izvaja tudi študijski program fizioterapija. Nekateri programi so na voljo le v obliki izrednega študija, kar pomeni plačevanje šolnine in finančne težave nekaterih študentov.

LARISA JEKNIČ

Sogovornik, ki ne želi biti imenovan, obiskuje visokošolski strokovni študijski program fizioterapija na Univerzi Alma Mater Europaea. Za vpis v tretji letnik dodiplomskega študija mu manjka še en izpit, vendar do danes še ne ve, ali se bo lahko pogojno vpisal. Prošnjo za pogojni vpis so mu zavrnil, zato je vložil pritožbo na odlo-

čitev, na katero še čaka, in je še vedno v negotovosti glede svojega nadaljnjega izobraževanja.

Visoka šolnina

Sogovornika med drugim moti, da sta prva dva izpitna roka brezplačna, za tretji rok pa je treba odšteti sto evrov. Če se študent od izpita ne odjavi

pravočasno ali se nanj prijavi prepozno, mu fakulteta zaračuna 20 evrov. »Te cene se mi zdijo nesorazmerne in neupravičene glede na že tako zelo visoko šolnino, kar je zame zelo veliko denarja. Saj bi se vpisal na redni študij fizioterapije na Fakulteti za zdravstvene vede v Ljubljani, a takrat nisem dosegal omejitev, ki so za takojšnji program zaradi velikega zanimanja zelo visoke,« je pojasnil. V študijskem letu 2022/23, ko se je vpisal v prvi letnik programa, ki ga trenutno obiskuje, je bila omejitev za vpis v program fizioterapija na Fakulteti za zdravstvene vede Univerze v Ljubljani 94 točk od 100, prijavilo se je 105 oseb, sprejeli pa so jih 60. »Vedel sem, da bo izredni študij zame velik finančni zalogaj, ampak si resnično želim postati fizioterapevt. Menim sicer, da je vsebina študijskega programa na fakulteti kakovostna, ven-

dar me vseeno moti že omenjeno, saj mi otežuje pot do tega naziva,« je poudaril. Šolnina se je za študij fizioterapije na omenjeni univerzi tudi podražila. Šolnino za študijsko leto 2022/23, ko se je vpisal v prvi letnik, je sogovornik plačal v znesku 3.900 evrov, za drugi letnik je plačal že 4.300 evrov. Na spletni strani fakultete sicer piše, da lahko študentje šolnino poravnajo v enem, dveh, petih ali osmih obrokih, pri čemer se pri plačilu na več obrokov za vsak obrok zaračuna dodatnih 20 evrov za administrativne stroške. V primeru plačila na osem obrokov znaša prvi obrok petino cene šolnine, druge štiri petine pa so razdeljene na mesečne obroke. Na vprašanje, zakaj je podražila šolnino, nam Univerza Alma Mater Europaea ni odgovorila. Iz veljavnega cenika je sicer še razvidno, da morajo študentje poleg šolnine plačati tudi vpi-

snino, ki znaša sto evrov. Za primerjavo, višina letne šolnine za izredni visokošolski strokovni študijski program fizioterapija na Fakulteti za zdravstvene in socialne vede Slovenj Gradec znaša 3.800 evrov, na Fakulteti za zdravstvene vede Ljubljana pa za isti program 4 tisoč evrov.

Kako je na drugih fakultetah?

Na Fakulteti za komercialne in poslovne vede (FKPV), Mednarodni fakulteti za družbene in poslovne študije (MFPŠ) in Fakulteti za zdravstvene vede v Celju morajo študentje plačati šole za četrto opravljane izpita. Na FKPV to stane 85 evrov, na MFDPŠ 82 evrov, na Fakulteti za zdravstvene vede 70 evrov. Drugače je tudi glede vpisnine. Ta je na FKPV všteta že v ceno šolnine, na MFDPŠ znaša 50 evrov in je enotna za vse. Na Fakulteti za zdravstve-

ne vede je to malo drugače, in sicer vpisnina znaša 80 evrov pri vpisu v prvi letnik dodiplomskega študijskega programa zdravstvena nega in 45 evrov pri vpisu v višji letnik istega programa. Na Fakulteti za logistiko v Celju vpisnina znaša 49,5 evra, podatka, katero opravljanje izpita je plačljivo, nismo dobili.

Tudi bivanjska problematika

V Klubu študentov občine Celje (KŠOC) se glede vprašanja, ali se jim zdijo visoke cene nekaterih študijskih programov upravičene, niso želeli opredeliti. Pojasnili so, da je to tema, ki ne zadeva njih in da naj vprašamo dotične fakultete, Študentsko organizacijo Slovenije ali ministrstvo.

Ker Celje velja za študijsko središče savinjske regije, se pojavlja tudi vedno več vprašanj glede bivanjskih namestitev za študente, ki prihajajo iz bolj oddaljenih krajev. Sicer so te na voljo v študentskem stolpiču v dijaškem domu na Ljubljanski cesti, kjer je na voljo sto ležišč, sobe so dvoposteljne. Tam lahko uporabljajo kuhinjo in pralnico, po dogovoru tudi skupne prostore in fitnes, ves čas pa se lahko športno udeležujejo na zunanjem igrišču Mavs. Drugih kapacitet, ki bi bile na voljo študentom iz drugih krajev, trenutno ni, razen če bi se odločili za najem tržnih stanovanj, ki pa so velikokrat težko dostopna in vedno dražja. »Kljub umirjanju inflacije se študenti soočajo z visokimi stroški, še posebej s stroški bivanja, s čimer imajo seveda največ težav tisti, ki na študij prihajajo iz drugih koncev države. Ob pomanjkanju cenovno dostopnih kapacitet v javnih študentskih domovih mora tretjina študentov iskati posteljo na trgu, kjer kot najemniki niso konkurenčni zaposlenim, zato je kakovostno stanovanje po dostopni ceni zares težko dobiti,« je za STA pojasnil predsednik Študentske organizacije Slovenije **Luka Mihalič**. Ob tem je opozoril tudi na problematiko tujih študentov, ki v Sloveniji redno študirajo. Teh je toliko, kot je postelj v javnih študentskih domovih, za katere pa ne morejo niti kandidirati. Navedel je, da v tem trenutku manjka vsaj 2 tisoč postelj v javnih študentskih domovih, ob upoštevanju še tujih študentov vsaj še enkrat toliko, je še poročala STA.

Foto: Andraž Purg

Študijsko leto v številkah

Po podatkih ministrstva za visoko šolstvo, znanost in inovacije je v Sloveniji tako na prvo stopnjo študija v študijskem letu 2024/25 vpisanih približno 36.290 študentk in študentov, na drugo stopnjo 18.970 in na tretjo stopnjo 2.464 študentk in študentov. Največji delež vpisanih je redno vpisanih, preostali so vpisani na izredne študijske programe, e-študij in študij na daljavo. Na MFDPŠ Celje se je letos v prvi letnik univerzitetnega programa ekonomija v sodobni družbi vpisalo 30 študentov, od tega en izredni, v višješolski program poslovanje v sodobni družbi 68 rednih in dva izredna študenta. Na FKPV Celje, kjer izvajajo le izredni študij, se je v prvi letnik dodiplomskega visokošolskega študijskega programa komerciala vpisalo 28 študentov, 14 študentov programa poslovna informatika, 9 študentov programa turizem in 24 študentov programa varnostni menedžment. V dodiplomski visokošolski strokovni študijski program zdravstvena nega Fakultete za zdravstvene vede v Celju se je vpisalo 39 rednih in 53 izrednih študentov.

Opaziti je mogoče tudi razliko v ceni vpisnin med izobraževalnimi ustanovami – pri nekaterih je vključena v šolnino, drugod jo je treba plačati posebej.

»Vsako delovno mesto v naši občini je dragoceno. Trenutno je delovnih mest dovolj, delavcev pa ni. Ne vemo pa, kaj bo čez nekaj let, zato je treba problematiko reševati iz tega vidika. Zapiranje obratov vpliva na lokalno skupnost in na družine zaposlenih. Imamo tudi nekaj primerov, ko sta v Gorenjevem obratu zaposlena oba zakonca,« še pravi Mikolič.

V Hisense Gorenje Europe so potrdili, da bodo že ob koncu letošnjega leta močno zmanjšali proizvodnjo v Rogatcu, obrat bodo zaprli do avgusta prihodnje leto. (Foto: arhiv NT/Andraž Purg)

Ali skuša multinacionalka kadrovske pomanjkanje reševati z zaposlenimi iz Rogatca?

Gorenje zapira obrat v Rogatcu

Poleti so se začele po Rogatcu širiti govorice, da Hisense Gorenje Europe zapira tamkajšnji obrat, kjer izdelujejo komponente za hladilno-zamrzovalne aparate. Takrat v podjetju naših vprašanj niso želeli komentirati, zdaj so potrdili, da bodo že ob koncu letošnjega leta močno zmanjšali proizvodnjo, obrat bodo zaprli do avgusta prihodnje leto. Podjetje bo vsem 120 zaposlenim ponudilo delo v Gorenjevih tovarnah v Velenju. Če delavci ponujenega dela ne bodo sprejeli, jim bo izplačalo odpravnino. Da ključavnica na obratu ni rešitev, ampak je treba najti druge možnosti, je prepričan župan Občine Rogatec Martin Mikolič.

TINA STRMČNIK

Podjetje Hisense Gorenje Europe obrat v Rogatcu zapira, ker z izdelavo komponent za hladilno-zamrzovalne aparate v tem kraju ni več konkurenčno. Proizvodnja omenjenih aparatov je namreč že leta v srbskem Valjevu. »Pri izdelavi aparatov smo pod hudim cenovnim pritiskom, zato bomo po zaprtju obrata v Rogatcu komponente kupovali pri zunanjih dobaviteljih. Prav tako nekaterih izdelčnih linij hladilno-zamrzovalnih apa-

ratov, za katere smo v Rogatcu izdelovali komponente, ne proizvajamo več oz. aparati nimajo več takšnih komponent, kot jih v obratu v Rogatcu še lahko izdelujemo,« so pojasnili v službi za korporativno komuniciranje. Vsem zaposlenim bo podjetje ponudilo ustrezno drugo delo v tovarnah Gorenja v Velenju in organiziralo avtobusni prevoz. »Izkušene zaposlene namreč v naših tovarnah potrebujemo in jih želimo obdržati. Ker

so prometne povezave do Rogatca precej neugodne in bo vožnja trajala več kot uro v eno smer, bomo zaposlenim, ki bodo sprejeli delo v Velenju, zaradi tega ponudili poseben dodatek k plači,« so še sporočili. Družba Hisense Gorenje Europe bo stavbo v Rogatcu z zemljiščem skušala prodati.

Je res prepozno za rešitve?

Župan Občine Rogatec Martin Mikolič je dejal, da agonija glede napovedi zapiranja tamkajšnjega Gorenjevega obrata traja že nekaj let. Direktor obrata Franc Košec je po besedah župana že nekaj časa napovedoval, da bo zaradi razvoja nove tehnologije izdelave sestavnih delov za hladilno-zamrzovalne aparate in zaradi povečanih stroškov obrat verjetno moral zapreti vrata. »Verjetno želi ta gospodarska družba sestavne dele uvažati s Kitajske,« je povedal Mikolič, ki je bil tudi sam nekoč zaposlen v tej

družbi, desetletje kot vodja razvoja v hčerinskem podjetju Gorenja.

Mikolič pričakuje, da bo družba Hisense Gorenje Europe ponudila še kakšno drugo rešitev za zaposlene v obratu, 55 jih je iz občine Rogatec, drugi so iz sosednjih občin. »Zelo slabo se mi zdi, da obrat v Rogatcu proizvaja dele le za Gorenje. Vsekakor ni dobro, če je obrat odvisen le od enega odjemalca. Naloga vodstva je, da v letu dni najde rešitev za vse vpletene, še posebej za zaposlene. Vodstvo naj razmisli o kakšnih alternativnih programih. Pri tem sem pripravljen sodelovati.«

To, da bodo ljudje iz Rogatca in okolice odšli na delo v Velenje, se mu zdi malo verjetno. »Ko je v občini zakrožila vest, da bo družba obrat zaprla, so predstavniki številnih podjetij v naši bližini povedali, da potrebujejo zaposlene. Živimo v času, ki ga zaznamuje splošno pomanjkanje delovne sile.«

Župan Rogatca Martin Mikolič: »Gorenje želi svojo problematiko pomanjkanja delovne sile v Velenju reševati tako, da bi tja vozilo delavce iz Rogatca. Zaposleni se s tem, glede na to, da je v eno smer več kot ena ura vožnje, ne strinjajo. To je edino pravilno.«

ZADETKI

»Ko strnem misli in pogledam nazaj, mi ni vseeno, kako so se stvari končale. Način, kot se je zgodil ob mojem koncu vodenja JZ Socio, ni bil tak, kot bi moral biti, a v življenju sprejmeš tudi takšne stvari kot nekaj dobrega.«
Suzi Kvas, zdaj že nekdanja direktorica JZ Socio

»Poslušati še znamo, a vprašanje je, ali slišimo in ali znamo biti pri poslušanju potrpežljivi. Tega se lahko naučimo. Kajti nekdo bo rekel, da mu je bolje samo zato, ker ga je nekdo poslušal ali samo bil ob njem. In od tu gradimo.«
Nuša Konec Juričič, specialistka javnega zdravja

»Gorenje želi svojo problematiko pomanjkanja delovne sile v Velenju reševati tako, da bi tja vozilo delavce iz Rogatca. Zaposleni se s tem, glede na to, da je v eno smer več kot ena ura vožnje, ne strinjajo. To je edino pravilno.«

Martin Mikolič, župan Rogatca

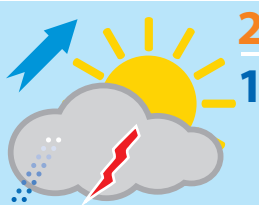
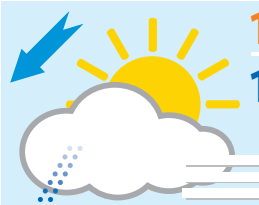
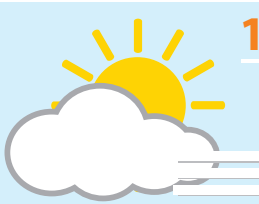
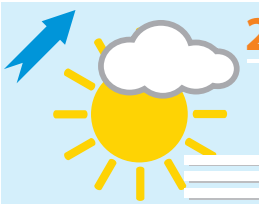

»Med tednom so peči v jeklarni prižgane 24 ur na dan. Ko je cena elektrike najvišja, peči tudi med tednom ugasnemo za uro ali dve. Slovenija res ni prijazna država do energetske intenzivnih podjetij.«
Jani Jurkošek, direktor družbe Štore Steel

»Hiter ritem življenja, stres in premalo gibanja terjajo davek. Telo na težave opozarja tudi z bolečino. Marsikateri bi se lahko izognili, če bi si vsaj tu in tam privoščili masažo. Masaža ni prestiž, je skrb za telo.«

Maruša Janžekovič, terapevtka

ČETRTEK	PETEK
 21 16	 18 11
SOBOTA	NEDELJA
 16 8	 20 5

Vir: ARSO

Družba Štore Steel letos s še nižjimi prihodki, a brez izgube

Kdo bo novi lastnik štorske jeklarne?

Od petih podjetij in skladov, ki naj bi se spomladani zanimali za nakup družbe Štore Steel, je ostal le še en ponudnik. Za koga gre, v Štoreh še ne morejo oziroma ne smejo razkriti, uradno je znano le, da mora do konca oktobra oddati zavezujočo ponudbo. Poslovanje jeklarne tudi letos ni najboljše. Prodala je še manj izdelkov kot lani, a bo po napovedih glavnega direktorja Janija Jurkoška končni izid ponovno pozitiven. Lani je imela 2,7 milijona evrov izgube. Družbo bo ob že sicer visokih stroških proizvodnje »udaril« še nov način obračunavanja omrežnine. Strošek zanjo naj bi na leto znašal kar 2 milijona evrov več.

JANJA INTIHAR

Jani Jurkošek je že pred poletjem povedal, da si v družbi do konca leta ne obetajo nič dobrega. V prvem trimesečju so ustvarili dobre rezultate, celo boljše, kot so upali, pov-

praševanje po njihovih jeklih pa je bilo že v drugem tromesečju slabše od pričakovanega. Zaradi recesije v avtomobilski industriji, ki je njihov največji kupec, je potrebnost po jeklih,

kakršna proizvajajo, letos še manj kot prejšnja leta. Lani so prodali 131.600 ton jekla, kar je 10 tisoč ton manj kot predlani in tudi manj kot leta 2021. Letošnja količinska prodaja bo od lanske slabša za 15 odstotkov, napoveduje Jurkošek, in bo znašala približno 120 tisoč ton. Z izjemo v letu 2020, ko je znašala 112 tisoč ton, bo to najslabša prodaja v zadnjih desetih letih.

»Trgi so mrtvi,« pravi Jani Jurkošek. »Najbolj je upadlo povpraševanje proizvajalcev gospodarskih vozil. Že lani je celotna jeklarska industrija v Evropi prodala manj jekla, celo manj kot leta 2009, ko je po finančnem zlomu ameriškega trga gospodarstvo zašlo v hudo

recesijo. Letos so razmere še slabše, naši dejavnosti res ne gre dobro.« Zaskrbljujoče je, ker se Nemčija sooča z vedno večjo krizo v avtomobilski industriji, nemški trg pa je za Štore Steel zelo pomemben, saj tam ustvari četrtno svojih prihodkov.

Letos spet dobiček

Finančnih načrtov, ki so jih imeli za letos, v Štoreh ne bodo mogli uresničiti. Prihodkov od prodaje bo po Jurkoškovi oceni 15 odstotkov manj kot lani, ko so znašali 152 milijonov evrov in so bili od predlanskih nižji za petino. Bodo pa spet poslovali z dobičkom, ki bo neznaten. »Upam, da bo vsaj tako imenovana pozitivna ničla,« pravi Jurkošek. Leta 2022 je jeklarna, ki je druga največja v Sloveniji, imela 10,5 milijona evrov čistega dobička, lani je zabeležila izgubo v višini 2,7 milijona evrov. Razlog za izgubo so bili poleg slabše prodaje tudi visoki stroški za energente.

Po napovedih naj bi jeklarski trg oživel šele v drugi polovici prihodnjega leta. »Do takrat bo treba preživeti,« pravi direktor. Kljub težavam v štorski jeklarni ne bodo upočasnili izvajanja svoje doslej največje naložbe. Gre za 24 milijonov evrov vreden center sekundarne metalurgije, ki jim bo omogočil izdelavo čistejših, visoko trdnih jekel ter nerjavnih in nekaterih orodnih jekel. Če bi kakorkoli spremenili načrte, bi to zvišalo stroške naložbe, za katero so pri Slovenski izvozni in razvoj-

Jani Jurkošek, glavni direktor podjetja Štore Steel: »Med tednom so peči v jeklarni prižgane 24 ur na dan. Ob sobotah in nedeljah ne delamo, ker hočejo zaposleni imeti proste konce tedna. Ko je cena elektrike najvišja, peči tudi med tednom ugasnemo za uro ali dve. Slovenija res ni prijazna država do energetske intenzivnih podjetij.«

Omrežnina bo krepko zvišala stroške

Nekaj naložb bodo s svojega seznama morali črtati tudi zaradi novega obračuna omrežnin, za katerega vlada in agencija za energijo trdita, da bo končni strošek oskrbe z električno energijo zvišal le za štiri ali pet odstotkov. »Morda pa ne za energetske intenzivno podjetje, kakršno je naše. Ocenili smo, da bomo zaradi novega načina obračunavanja za omrežnino na leto plačali 2 milijona evrov več. Višjih stroškov za energijo nikakor ne bomo mogli vključiti v cene svojih izdelkov, zato bo treba, da bi ostali konkurenčni, zmanjšati druge stroške,« napoveduje Jurkošek.

Zdaj ko je naročil manj in proizvodnja ni v celoti zasedena, se novim pravilom lahko nekoliko prilagajajo. Pred kratkim so na primer v času, ko bi jih omrežnina stala od 600 do tisoč evrov za megavatio uro, zaustavili talilno peč, saj je bil strošek ponovnega zagona nižji. Tega si v primerih, ko je naročil veliko in je treba čim prej izpolniti obveznosti do kupcev, ne bi mogli privoščiti, poudarja Jurkošek. »Med tednom so peči v jeklarni prižgane 24 ur na dan. Ob sobo-

tah in nedeljah ne delamo, ker hočejo zaposleni imeti proste konce tedna. Ko je cena elektrike najvišja, peči tudi med tednom ugasnemo za uro ali dve. Slovenija res ni prijazna država do energetske intenzivnih podjetij.«

Bodo lastniki s ponudbo zadovoljni?

Kot je znano, naj bi družba Štore Steel še letos dobila novega lastnika. Od treh najresnejših kupcev je ostal le še eden, ki mora do konca oktobra oddati zavezujočo ponudbo. Za koga gre, Jurkošek ne more razkriti. Poleg družbe Sij, ki je v Sloveniji vodilna proizvajalka jekla in je v večinski ruski lasti, naj bi v ožjem izboru ponudnikov ostala še nemški finančni sklad Mutares, ki je pred dvema letoma kupil korporacijski Cimos, in največja turška jeklarna Asil Çelik. Kdo od njih bo oddal končno ponudbo in koliko bo znašala kupnina, bo znano kmalu.

Pred časom je bilo mogoče slišati, da lastniki pričakujejo najmanj 70 milijonov evrov. V konzorciju prodajalcev so Unior, ki ima največji, 29-odstotni lastniški delež, Družba pooblaščenka Železar je lastnica petine jeklarne, Kovintrade in Dinos imata vsak 15-odstotni lastniški delež. Deset odstotkov družbe Štore Steel je v lasti same družbe, drugi lastniki, katerih deleži znašajo največ 1,5 odstotka, so nekdanji in sedanji vodilni delavci.

Štorska jeklarna bo letos prodala približno 120 tisoč ton jeklenih izdelkov, kar je 15 odstotkov manj kot lani. (Foto: arhiv Štore Steel)

Celjske poštne palače ni na seznamu

Danes, v četrtek, bo največja spletna dražba nepremičnin v lasti Pošte Slovenije. Naprodaj so večji stavbi v Murski Soboti in Novi Gorici, deset prostorov nekdanjih poštних poslovalnic, tudi v Vojniku in Laškem, ter dve zemljišči. Pošta Slovenije je lani proizvedovala, kakšno je zanimanje tudi za nakup poštne palače v Celju, vendar primerne kupca ni našla.

Na naše vprašanje, ali nameravajo za poslovno stavbo, ki jo imajo v središču Celja, v kratkem spet iskati kupca, so v Pošti Slovenije odgovorili, da ponovitve prodajnega postopka zaenkrat ne predvidevajo. Ob lanskem objavi, da zbirajo nezavezujoče ponudbe za svojo stavbo na Krekovem trgu v Celju, so v Pošti Slovenije navedli, da želijo s tem samo preveriti trg. V preteklosti naj bi bilo za nakup kar nekaj zanimanja, lani ni bilo nobene ponudbe. Očitno pogoji prodaje niso bili dovolj privlačni. Zneska, ki ga je želela za celjsko poštno palačo, pošta ni razkrila, povedala je le, da pričakuje ponudbe v okviru tržnih cen. Na dveh nepremičninskih portalih, ki sta oglaševala prodajo, je bilo navedeno, da znaša cena 3 milijone evrov, kar je glede na velikost zgradbe in njeno lokacijo izjemno nizka številka.

Celjska poštna palača, ki je razglašena za zgodovinski spomenik ter za kulturni spomenik lokalnega pomena, ima v kleti, pritličju, dveh nadstropjih in mansardi malo več kot 3.660 kvadratnih metrov prostorov. Večinoma jih zaseda Pošta Slovenije, malo manj kot 600 kvadratnih metrov pisarniških prostorov imata v najemu dva najemnika. Ob iskanju morebitnega kupca je pošta lani najavila, da bo njena poslovalnica, ki ima v pritličju 225 kvadratnih metrov prostorov, tudi po prodaji ostala v stavbi.

Naprodaj prostori v Laškem in Vojniku

Pošta v Laškem prodaja leta 1965 zgrajeno stavbo v Trubarjevi ulici. Parcela, na kateri stoji, meri malo manj kot 1.500 kvadratnih metrov, v stavbi, ki je že več let prazna, saj je pošta novo poslovalnico odprla na drugem mestu, a v isti ulici, je v dveh nadstropjih 680 kvadratnih metrov prostorov. Izklicna cena za nepremičnino je 381 tisoč evrov.

Dvesto tisočakov manj znaša izklicna cena za 164 kvadratnih metrov velike nekdanje prostore pošte v Vojniku. Pošta Slovenije je v tem kraju nove prostore, ki so dvakrat večji od prejšnjih in bolj sodobni, odprla julija letos.

JI

NA KRATKO

Za odkup lastnih delnic že 770 tisočakov

Cinkarna Celje še naprej odkupuje lastne delnice. Po zadnjem nakupu v septembru jih ima zdaj v lasti malo več kot 296 tisoč, kar predstavlja 3,66 odstotka vseh izdanih delnic.

Cinkarna je lastne delnice začela odkupovati julija, potem ko so njeni lastniki na seji skupščine sprejeli sklep, da lahko uprava vseh dveh eno leto kupuje delnice, vendar skupni delež lastnih delnic skupaj z delnicami, ki jih že ima, ne sme preseči 10 odstotkov osnovnega kapitala. Cena za delnico ne sme biti nižja od 14 evrov in ne višja od 29 evrov. Za odkup delnic je cinkarna doslej porabila 770 tisoč evrov.

Podjetja običajno lastne delnice odkupujejo, da z zmanjšanjem njihove ponudbe povečajo vrednost preostalih delnic na trgu ali pa želijo preprečiti, da bi večji delničarji postali še večji in bi lahko prevzeli kontrolni delež.

Del podjetja podaril sinu

Lastništvo uspešnega podjetja Pišek-Vitli Krpan iz Šmarja pri Jelšah se je nekoliko spremenilo, a je družba ostala v lasti družine Pišek.

Franc Pišek, ustanovitelj podjetja, je z izročilno pogodbo 24-odstotni lastniški delež podaril sinu Francu Pišku mlajšemu, ki ima, kot je razvidno iz javnih objav, naslov stalnega prebivališča na Dunaju. Oče Pišek ima zdaj 75 odstotkov podjetja, lastnica enega odstotka je Marta Pišek.

Družba Pišek-Vitli Krpan je največja proizvajalka traktorskih gozdarskih vitlov v Evropi. Lani je imela 61 milijonov evrov čistih prihodkov od prodaje in malo več kot 6 milijonov evrov čistega dobička.

Brezposelnost spet nižja

V celjski območni službi zavoda za zaposlovanje so septembra v svojem registru imeli 5.032 brezposelnih oseb, kar je 1,8 odstotka manj kot avgusta in 5,9 odstotka manj kot septembra lani.

Še bolj kot v celjski regiji je bila prejšnji mesec na medletni ravni nižja brezposelnost na območju savinjsko-šaleške in koroške regije. V velenjski območni službi so konec septembra v svojih evidencah imeli 2.605 oseb, kar je 13,8 odstotka manj kot v enakem času lani. Tolikšnega odstotka znižanja ni imela nobena druga območna služba v državi.

Sprememba v vrhu Term Topolšica

Terme Topolšica imajo od 1. oktobra novo vodstvo. Varjo Dolenc je na direktorskem mestu zamenjala Tjaša Ramšak, ki je v podjetju doslej vodila finančno službo.

Večinska lastnica Term Topolšica, ljubljanska družba Intus Invest, je Varjo Dolenc za direktorico imenovala šele pred približno dvema letoma. Dolenčeva, ki je bila tudi članica upravnega odbora v nepremičninskem podjetju Equinox, ki je povezano z lastniki term, je 1. oktobra postala članica uprave poslovne skupine Mladinska knjiga.

Terme Topolšica so edino zdravilišče na Celjskem, ki se mu po kroni še vedno ni uspelo postaviti na noge. Lani so imele izgubo, ki sicer ni bila visoka, vendar je bilo leto 2023 že četrto leto zapored, ki ga je družba zaključila v rdečih številkah.

JI

Uspešno poslovno
zgodbo podjetja
Rajmax bodo nadalje-
vali tudi Andrejini in
Jankovi otroci.

V podjetju Rajmax ob 25. obletnici odprli nove poslovno-proizvodne prostore

»V Kozjem smo začeli, tu bomo ostali«

S to izjavo je Janko Rajgl, lastnik in direktor družinskega podjetja Rajmax, potrdil, da nima nikakršnih namenov sedeža podjetja, ki se uvršča med najbolj uspešne in prepoznavne proizvajalce stavbnega pohištva v Sloveniji, seliti iz Kozjega. Čeprav se prihodki podjetja z 39 zaposlenimi iz leta v leto povečujejo, mu, kot pravi, večji izziv kot poslovna rast predstavlja kakovost izdelkov in storitev. »Naša želja ni postati največji, temveč najboljši.« K boljšim pogojem dela bodo zagotovo pripomogli novozgrajeni proizvodni prostori, v katere so namestili sodobnejše stroje, v dodatnih prostorih so tudi pisarne in prodajno-razstavni salon. Omenjene pridobitve naj bi prinesle nekaj dodatnih zaposlitev.

BARBARA FURMAN

V podjetju Rajmax so se zadnjih pet let soočali s prostorsko stisko. Z najnovejšo naložbo, vredno 1,5 milijona evrov, so si na mestu, na

katerem so leta 2003 zagnali proizvodnjo, zagotovili dodatnih 1.500 kvadratnih metrov površin. Tako imajo zdaj skupaj na voljo 3.400

kvadratnih metrov prostorov. »V novo proizvodno halo smo lahko namestili sodobne stroje in dodatno tehnološko opremo, kupljeno pred letom in pol. Vlaganje v izboljšanje delovnih pogojev ter v usposabljanje zaposlenih je zelo pomembno za ohranjanje konkurenčnosti, saj se želimo širiti tudi na tuje trge,« je poudaril Janko Rajgl.

**Slovenija, Avstrija,
Hrvaška**

Zadnja tri leta se osredotočajo predvsem na proizvodnjo aluminijastega (ALU) stavbnega pohištva – oken in vrat. Po novem izdelujejo tudi notranje steklene stene, steklene in prezračevalne

fasade, aluminijaste ograje, pergole, nadstreške. »Povpraševanje po ALU-izdelkih se iz leta v leto povečuje,

Direktor Janko Rajgl: »Podjetje ima lahko naj sodobnejšo opremo, a najbolj dragoceni so ljudje v njem. Tega se zavedam, zato se ob tej priložnosti zahvaljujem prizadevnim sodelavcem.«

čep rav v našem podjetju še vedno prevladuje izdelava plastičnega stavbnega pohištva,« je pojasnil in dodal, da približno 90 odstotkov prometa ustvarijo na slovenskem trgu, svoja prodajna salona imajo v Ljubljani in Medvodah, dva manjša v Avstriji, prodirati so začeli tudi na hrvaški trg. Letno za približno 1.700 strank izdelajo približno 10 tisoč oken in 800 vhodnih vrat ter približno 500 izdelkov iz aluminija. Leta 2022 so prihodki znašali 7 milijonov evrov, lani 6,3 milijona evrov. V podjetju pričakujejo, da bodo približno tolikšni tudi letos.

Zahvala sodelavcem

»Podjetje ima lahko naj sodobnejšo opremo, a najbolj dragoceni so ljudje v njem. Tega se zavedam, zato se ob tej priložnosti zahvaljujem prizadevnim sodelavcem, nekateri so z mano že od začetka. Zaposluje mo ljudi iz lokalnega okolja. Mladim nudimo priložnost, da pri nas razvijejo svoj talent, omogočimo jim tudi dodatno usposabljanje in izobraževanje. Sedež podjetja je na podeželju, kar ima svoje prednosti in slabosti. Sem Kozjan, rad imam Kozje in tukajšnje ljudi. Med seboj smo zelo pove-

zani. Zelo dobro sodelujemo z Občino Kozje. Res je tudi, da je logistika bolj zahtevna, kot če bi bili v večjem mestu. Velikokrat se pošalim, ko rečem – iz Kozjega v Celje ni daleč, iz Celja v Kozje pa zelo.«

Zavezani trajnosti

Okoljska osveščenost podjetju Rajmax ni tuja, saj uporabljajo obnovljive materiale. »Smo zavezani trajnosti. Naše okno lahko v celoti reciklirate in iz njega izdelate nov izdelek. Že od leta 2011 nam dobavitelji zagotavljajo PVC-materiale brez svinca, v zadnjem letu so naredili tako imenovani bioprofil, v katerem ni več prisotna nafta.«

Poleg Janka in njegove žene Andreje so v delo v podjetju vključeni tudi vsi trije otroci Jaka, Anja in Nejc. »Pred petimi leti še nisem vedel, ali se bodo pripravili vključiti v naš kolektiv, saj so bili premladi. Zdaj so to željo pokazali, kar naju z ženo zelo veseli. Zato smo brez pomislekov šli v širitev in posodobitev podjetja.«

Ob 25. obletnici so v Rajmaxu posodobili tudi celostno podobo z novim logotipom in sloganom – Slovensko okno za prijetno toplino bivanja, ustvarjeno danes za jutri.

Foto: Nik Jarh

Ponosni na novo proizvodno halo

Mesec sirov v trgovini Zelene Doline

V OKTOBRU
vam ob nakupu izdelkov Zelene Doline
nad 30 EUR, enega od sirov podarimo **GRATIS.**

*Akcija traja od 1. – 31. oktobra Mlekarna Celeja d.o.o., Arja vas 92, 3301 Petrovče

CELJE – Po 22 letih zapuša uspešen javni zavod

Grenak priokus političnega neimenovanja

»Ko strnem misli in pogledam nazaj, mi ni vseeno, kako so se stvari končale. Način, kot se je zgodil ob mojem koncu vodenja JZ Socio, ni bil tak, kot bi moral biti, a v življenju sprejmeš tudi takšne stvari kot nekaj dobrega,« pravi Suzi Kvas. Zavod je vodila 22 let ter v Celje pripeljala številne projekte in programe socialnega varstva. V tem času, kar ji priznavajo tudi v občini, je s svojimi sodelavci postavila zavod za zgled drugim ustanovam po Sloveniji, ki nudijo socialnovarstvene storitve ranljivim skupinam ljudi. A brez političnega vpliva na njeno neimenovanje za ponovno vodenje verjetno ni šlo, kar je, pravi, čutila.

SIMONA ŠOLINIČ

Pri razpisih za vodenje JZ Socio v zadnjih mesecih ni šlo gladko. Kvasova brez dlake na jeziku pove, da je bila odločitev dela celjske politike o njenem neimenovanju vezana tudi na sodni postopek, kjer se je znašla kot odgovorna oseba Socia. Prvoobtožena v tem primeru, kjer gre za domnevno oškodovanje Evropske unije zaradi evropskih sredstev, je direktorica celjske družbe Griffin **Tanja Čajavec**, ne Kvasova. Tožilstvo Čajavčevi očita preslepitev pri pridobitvi posojila oziroma ugodnosti. Skupna škoda znaša 647 tisoč evrov. Čajavčeva je svoje podjetje leta 2017 prijavila za izvedbo projektov socialne aktivacije, pri čemer naj bi navajala kar nekaj

okoliščin, ki naj ne bi bile resnične, kot so strokovna usposobljenost in delovne izkušnje zaposlenih, ki naj bi delali kot strokovni sodelavci oziroma vodje teh projektov. Kvasova se je v tej zgodbi znašla, ker je Čajavčeva Socio navedla kot projektnega partnerja. Vendar Kvasova verjame, da bo sodišče na podlagi vseh dokazov ugotovilo, kot pravi, da »niti Socio niti jaz v tem primeru nisva pridobila nobenih sredstev ali se s tem okoristila«.

Projektno partnerstvo Socia s prvoobtoženo Čajavčevo je pustilo svoj pečat na njenem delu, priznava: »Ne Socio ne jaz nisva storila nobene nepravilnosti in to bo proces pokazal. Ne verjamem, da se mi bo

Suzi Kvas (Foto: Andraž Purg)

potem kdorkoli opravičil. Zdaj pa pomembno to, da pri sebi to sploh ni več pomembno, je vem, da smo v Sociu delali

Kvasova je nov izziv našla na položaju generalne sekretarke Socialne zbornice Slovenije, ki je tudi krovna organizacija za področje socialnovarstvenih storitev v celotni državi. Vizija je, dodaja sogovornica, da imajo organizacije, ki izvajajo te storitve, pod okriljem Socialne zbornice varnost, hkrati pa ima zbornica tudi možnost povezave z ministrstvom, ki mora ne le slišati, ampak tudi upoštevati mnenja s terena in celotne socialnovarstvene stroke.

dobro in uspešno. Žal mi je le, da zaradi neutemeljenih obtožb, za katere se bo izkazalo, da niso resnične, mnogi pozabijo na vsa leta dobrega in uspešnega dela za lokalno okolje,« je jasna Kvasova. Ne skriva, da je uspešno delovanje Socia povzročilo, da so se nanjo kot na direktorico pogosto »lepili« tudi lokalni koristoljubneži. »Marsikdo me je v tem času razočaral, saj sem jih spoznala v pravi luči. So ljudje, ki stopajo s teboj samo zaradi nekaterih stvari in ne zaradi iskrenosti,« doda.

Zavod predaja v dobre roke

Ne glede na to, kako je politika v Celju »odločila«, da ne bo več direktorica tega zavoda, Kvasova pravi, da vodenje zavoda predaja v dobre roke Ireni Romih, ki delovanje zavoda tudi dobro pozna. To je bila tudi želja Kvasove, in sicer da bi zavod vodil nekdo, ki ima izkušnje s socialnovarstvenimi storitvami.

»Nova direktorica izhaja iz našega zavoda, 20 let je bila ob meni, spremljala je razvoj Socia, bila je tudi vodja programa, ki ga izvajamo. Želim, da bi nadaljevala uspešno delo in da bodo imeli zaposleni še na-

prej posluh in razumevanje za nadaljnji razvoj dejavnosti in pomoč uporabnikom ter ranljivim skupinam ljudi. Upam, da bodo programi socialnovarstvenih storitev še naprej v Celju dobro podprti in da se bodo razvijali v nove oblike,« dodaja Kvasova. Kakšno zanimanje je bilo dejansko v ozadju za to delovno mesto, kaže podatek, da se je med imeni kandidatov znašlo tudi kakšno iz lokalne politike ...

Javni zavod Socio je lani posloval pozitivno. V okviru zavoda delujeta materinski dom, kjer je bilo lani nameščenih 37 uporabnikov, ter zavetišče za brezdomce, kjer je bilo lani 30 uporabnikov. Socio izvaža še program Donirana hrana. Trgovci ali gostinci morajo ob koncu dneva zaradi poteka roka uporabe in drugih predpisov hrano dati v uničenje. Zdaj zaposleni v okviru javnih del vsak večer, ko se trgovine zaprejo, hrano prevzamejo in odpeljejo v razdelilnico, kjer jo naslednje jutro prevzamejo socialno ogroženi posamezniki in družine. Teh je bilo lani 420. V razdelilnici Socia so lani tako razdelili več kot 153 ton hrane, pripeljane iz 14 trgovin. Socio je ključni člen projekta Celje, zdravo mesto, ko aprila v središču mesta priredi Dan zdravja. Skrbi tudi za t. i. varne točke, ki so na dvajsetih lokacijah. Zaposleni Socia izvajajo terensko delo z odvisniki, jim svetujejo in jih motivirajo za zdravljenje od odvisnosti. Samo lani so zaposleni opravili več kot 10 tisoč stikov in pogovorov z uživalci nedovoljenih drog na našem območju. V Sociu deluje tudi večgeneracijski center, v katerem z različnimi dogodki povezujejo vse generacije.

Gre za tri električne avtobuse in za eno kombinirano vozilo. (Foto: Edo Einspieler – MOC)

Več denarja, več mestnih avtobusov

CELJE – Mestna občina Celje je uspešno pridobila pravico do koriščenja 1,3 milijona evrov nepovratnih sredstev Eko sklada za sofinanciranje nakupa treh električnih avtobusov in enega električnega kombija. Z novimi vozili bo občina povečala sistem javnega prevoza Celebus ter zagotovili širšo povezanost znotraj mestnih in primestnih območij.

Na razpis Eko sklada, ki omogoča pridobitev subvencij za nakup novih avtobusov, se je občina prijavila v spomladanskih mesecih, pred kratkim pa je prejela pozitivno odločbo o pridobitvi nepovratnih sredstev. Občina je tako upravičena do koriščenja finančne spodbude v skupni višini do 1.395.862,30 evra za vsa štiri vozila. Gre za tri električne avtobuse in za eno kombinirano vozilo.

Ponudbe za nakup vozil so v okviru javnega naročila, ki so ga objavili tudi v Uradnem listu Evropske unije, že prejeli. Dobavitelji vozil bodo znani v kratkem, ko se bo končal pregled prispelih ponudb. SŠol

Parkiraj in odpelji v Štorah

CELJE, ŠTORE – Mestna občina Celje je začela urejati novo območje Parkiraj in odpelji / Park & Ride v Štorah, da bi spodbudila uporabo vlaka pri tistih, ki na delo v Celje oziroma predvsem v središče mesta prihajajo iz smeri Šmarja pri Jelšah, Šentjurja in Štor. Analize iz marca so namreč pokazale, da je prav iz te smeri največ dnevnih potovanj v Celje.

»Priložnost za ureditev območja Parkiraj in odpelji smo našli na delno nezasedenem parkirišču v občini Štore, ki ima lokacijo ob regionalni cesti in je le nekaj korakov od železniške postaje. V sodelovanju s Slovenskimi železnicami in z Občino Štore smo tako pilotno uredili brezplačno parkirišče, od koder je pot z vlakom v Celje dolga le od 4 do 5 minut. Na Krekovem trgu pri železniški postaji je tudi postaja Kolesce, zato se lahko tisti, ki imajo ob delovnem mestu postajo za izposojanje koles, v službo peljejo tudi s kolesom,« pravijo v celjski občini. Med 7. in 18. oktobrom bo za dovoz na parkirišče ob železniški postaji v Štorah iz smeri Šentjurja začasno prilagojena prometna ureditev. SŠol

Urejeno novo igrišče na Teharjah (Foto: MOC)

Še dve novi igrišči

CELJE – V Celju se nadaljujejo naložbe v javno prostočasno infrastrukturo, ki je namenjena predvsem spodbujanju aktivnega preživljanja prostega časa. V krajevni skupnosti Teharje so po lanski obnovi športnega igrišča dobili tudi dodatne površine za igro otrok in obnovljene tribune, medtem ko se v krajevni skupnosti Trnovlje začenja obnova igrišča in površin pri tamkajšnjem gasilskem domu.

Občina je s KS Teharje zasnovala projektno dokumentacijo, izbrala igrala in na zgornjem zelenem delu igrišča postavila nova igrala. Otroci in družine bodo lahko uporabljali novo dvojno gugalnico, previsni gugalnici na vzmet in kombinirano igralo s toboganom. Vrednost te naložbe je skoraj 60 tisoč evrov, od tega je teharska krajevna skupnost prispevala 20 tisočakov.

V KS Trnovlje se bo v prihodnjih dneh začela celovita obnova močno dotrajanega športnega igrišča ter asfaltne površine pred gasilskim domom. Skupna vrednost teh del znaša 73 tisoč evrov, pri čemer bo Prostovoljno gasilsko društvo Trnovlje pri Celju prispevalo pet tisočakov za sanacijo dvorišča pred svojim poslopjem ob igrišču. Na športnem igrišču bodo odstranili dosedanjo igralno površino in poskrbeli za novo asfaltiranje, uredili odvodnjavanje, obnovili oba gola ter kupili nova košarkarska koša. SŠol

CELJSKO – Namenu predali kolesarsko povezavo med Celjem, Štorami in Šentjurjem

Velik korak za varnost, trajnost in mobilnost

Lepo število kolesarjev je minulo sončno soboto izkoristilo za vožnjo po novi kolesarski povezavi med Celjem, Štorami in Šentjurjem. Množično kolesarjenje je bilo hkrati uradno odprtje 11,6 kilometra dolge pridobitve, od tega je 8,6 kilometra novozgrajenih površin za kolesarje. Asfaltirana povezava ima tri premostitvene objekte, in sicer most čez Hudinjo, most čez Voglajno v Štorah ter most čez Žikovski potok, ki skupaj merijo 130 metrov. Vrednost pogodbe je znašala skoraj devet milijonov evrov.

TINA STRMČNIK

Kolesarji, ki so se jim pridružili tudi predstavniki številnih kolesarskih klubov z našega območja ter tudi ljubitelji starodobnih koles, so se na pot podali pri Zgodovinskem arhivu Celje. Postanek so nato imeli pri Godčevem mostu v Štorah, kjer so jih gostoljubno sprejeli domačini, vožnjo so nadaljevali do Železniške postaje Šentjur, kjer so jih med drugim pozdravili župani vseh treh sodelujočih občin.

Šentjurski župan mag. Marko Diaci je med drugim povedal, da je od začetkov snovanja ideje o kolesarski povezavi minilo več kot desetletje. »Vesel sem, da smo imeli pogum, voljo in energijo za uresničitev gradnje kolesarske steze, ki prinaša varnost, trajnost in mobilnost. Ko bomo zgradili še povezavo od Šentjurja proti Šmarju pri Jelšah, bo državna kolesarska povezava D1 vodila čez vso občino in verjamem, da jo bodo ljudje radi uporabljali.« Dodal je, da gre za projekt, ki ga bodo dobro unovčile različne generacije, tudi naši zanamci, in se zahvalil vsem, ki so pomagali pri njegovi uresnitvi.

Zgled za podobne naložbe

Župan Mestne občine Celje Matija Kovač je dejal, da kolesarska povezava med Celjem, Štorami in Šentjurjem pomeni

velik korak za zagotavljanje trajnostne infrastrukture in boljše poveztljivosti v regiji. »To možnost za potovanje med našimi kraji že s pridom uporabljamo in se je izkazala kot čudovita pridobitev za vsakodnevno uporabo na poti v službo, šolo in za rekreacijo.« Po besedah Kovača je povezava lahko zgled za nadaljnje

Celjski župan Matija Kovač: »Ustrezna infrastruktura je osnova za spreminjanje navad občanov. Zdaj ko imamo nove kilometre kolesarskih povezav, bomo lahko več uporabljali kolesa, več bomo lahko hodili, manj se bomo vozili z avtomobilom.«

infrastrukturne naložbe na področju kolesarskih poti v regiji. Vesel je, da bodo pristojni kmalu nadaljevali gradnjo kolesarske povezave proti Vojniku ter da sta že vzpostavljeni

povezavi proti Laškemu in Žalcu. »Celje postaja regionalno kolesarsko vozlišče, kar je tudi odlična osnova za razvoj turizma, ki ga razvijamo v Sloveniji. Vemo, da obiskovalcem naših krajev možnosti kolesarjenja veliko pomenijo, zato so odločitve v vlaganju v takšno lokalno in državno infrastrukturo pravilne.«

Zahtevno pridobivanje soglasij

Najdaljši odsek kolesarske povezave je v občini Štore. Tamkajšnji župan Miran Jurkošek je spomnil, da je bilo začetno snovanje projekta zelo težko. »Takrat je padlo kar nekaj grenkih in težkih besed. Če ne bi takrat pristopili na pravi način, je veliko vprašanje, ali bi zdaj namenu lahko predali to kolesarsko pot.« Izpostavil je, da so sodelavci občinskih uprav opravili pomembno delo pri pridobivanju soglasij in sklepanju služnostnih pogodb. V Štorah so jih uredili več kot 50, bilo je več kot sto služnostnih upravičencev. Po besedah Jurkoška so župani vseh treh sodelujočih občin pri tem projektu dokazali, da znajo sodelovati. Zahvalil se je vsem, ki so pripomogli k temu, da se lahko ljudje danes varno vozijo po kolesarski poti, še posebej lastnikom zemljišč ter podjetjema Štore Steel in Petrol energetika, ki sta za umeščanje kolesarske povezave dali številna soglasja.

Pogoj za spreminjanje navad ljudi

Državni sekretar na ministrstvu za infrastrukturo mag. Andrej Rajh je bil po prevoženju poti navdušen, da je naša država

Kolesarska karavana je na pot krenila pri Zgodovinskem arhivu Celje.

pridobila novo pomembno infrastrukturno naložbo. »Kolesarjenje je v Sloveniji vrsto let v razmahu, delež rekreativnih kolesarjev se v zadnjih letih skokovito

povečuje. Konec septembra smo obeležili Evropski teden mobilnosti, ko smo na vseh ravneh države z različnimi dejavnostmi širili osveščanje o pomenu

trajnostne mobilnosti. Še naprej bomo skušali spodbujati spremembe vedenja v smeri aktivne mobilnosti, kjer prednjači kolesarstvo.«

Foto: Andraž Purg

Takole so na cilj prikolesarili celjski, štorski in šentjurski župan Matija Kovač, Miran Jurkošek in Marko Diaci v družbi državnega sekretarja na ministrstvu za infrastrukturo mag. Andreja Rajha (skrajno levo).

Sedem novih javnih najemnih stanovanj

KOZJE – Občina je namenu predala sedem novih javnih najemnih stanovanj v novogradnji, ki jo je zgradila na mestu nekdanje Mačkove oz. Podlinškove hiše. Za naložbo, vredno približno 1,8 milijona evrov, je pridobila malo več kot 700 tisoč evrov evropskega sofinanciranja iz mehanizma za okrevanje in odpornost. V občini je zdaj skupaj na voljo 74 javnih najemnih stanovanj.

Stara statično ogrožena stavba je bila porušena, na njenem mestu je občina zgradila novo skoraj ničenergijsko stavbo s sedmimi javnimi najemnimi stanovanji, ki jih bo v najem oddajala po neprofitni najemnini. Nova večstanovanjska stavba je zgrajena v enakih zunanjih gabaritih in ima takšen videz, kot ga je imela Mačkova oz. Podlinškova hiša, ki je bila opredeljena kot kulturna dediščina. Gradnja nove stavbe je bila skladna s smernicami Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije.

Županja Milenca Krajnc je za Novi tednik pred časom pojasnila, da bodo stanovanja med drugim na voljo za zaposlene, ki se bodo zaposlili v enoti doma starejših, ki bo v občini kmalu odprla vrata. Vseh 26 zaposlenih v enoti doma namreč verjetno ne bo iz Kozjega. V nagovoru ob odprtju nove naložbe je Krajncova še poudarila, da bo ta pridobitev prinesla novo življenje v središče kraja. »Želimo si, da bi se tukaj stanovalci dobro počutili, da bi našli zavetje toplega doma v čudovitem lokalnem okolju.«

Več za javno stanovanjsko gradnjo

Odprtja se je udeležil tudi minister za solidarno prihodnost Simon Maljevac. Povedal je, da je sodelovanje med občinami in državo pri razvijanju lokalnih stanovanjskih projektov ter odpiranju novih in cenovno dostopnih stanovanj izjemnega pomena za

Mačkovo hišo s sedmimi javnimi najemnimi stanovanji sta namenu predala županja Občine Kozje Milenca Krajnc in minister za solidarno prihodnost Simon Maljevac. (Foto: MSP)

nadaljnji razvoj države. »Temu sodelovanju bomo v prihodnje dali še večjo veljavo, saj bo že s prihodnjim letom za javno stanovanjsko gradnjo namenjenih 100 milijonov evrov letno. S

tem želimo predvsem vplivati na kakovost življenja prebivalcev Slovenije, ki si zaslužijo cenovno dostopen in kakovosten dom.« je poudaril. TS

Nagrajeni za znanje prve pomoči

ŠENTJUR – Ekipa, ki so jo sestavljali predstavniki šentjurskega območnega združenja Rdečega križa Slovenije, tamkajšnje gasilske zveze in civilne zaščite, je osvojila tretje mesto na jubilejnim, XXX. državnem preverjanju usposobljenosti ekip prve pomoči civilne zaščite in Rdečega križa Slovenije. Tekmovanje, ki se ga je udeležilo 15 najboljših ekip iz cele Slovenije, je bilo minulo soboto v Radovljici.

Ekipe, ki so na regijskih izbirnih preverjanjih dosegle najvišji odstotek točk, so se spopadle z zelo življenjskimi in vsakdanjimi izzivi, pokazale so,

kako bi pomoč nudile v primeru delovne nesreče, tragičnega dogodka na pikniku, v primeru nesreče med turističnim ogledom lokalnih znamenitosti, prometne nesreče in podobno. Sodelujoče ekipe so morale uporabiti vsa znanja, veščine in tudi izkušnje s področja prve pomoči in tudi prve psihološke pomoči. Dodaten izziv je bil omejen čas, kratki so bili tudi odmori med posameznimi delovnimi postajami. Šentjursko ekipo so sestavljali Roman Pevec, Uroš Siter, Blaž Vodopivec, Valentin Smole, Breda Županc in Tomaž Lavbič, vodil jo je Jernej Kolar.

TS

LAŠKO – Obeležili zgodovinski mejnik elektrifikacije na Slovenskem

Nevidna sila, ki napaja naš vsakdanjik

Slovenija letos obeležuje stoletnico prvega prenosa elektrike med dvema krajema. Pred natančno stotimi leti je bila namreč električna energija prvič prenesena od svojega vira v Hidroelektrarno Fala do skoraj 80 kilometrov oddaljene razdelilne transformatorske postaje Laško. Ta prenos je bil za tisto obdobje izjemen inženirski dosežek; a bil je še mnogo več kot to. Predstavlja pomembno prelomnico, ki je naši deželi omogočila industrializacijo in modernizacijo, saj pomeni začetek dejavnosti, ki jo danes opravlja družba Eles, operater kombiniranega prenosnega in distribucijskega omrežja. Jubilej so v Thermani Laško obeležili s slovesnostjo, na kateri je bil slavnostni govornik predsednik vlade dr. Robert Golob.

BOJANA AVGUŠTINČIČ

Z gradnjo dvosistemskega 80-kilovoltnega daljnovođa od Hidroelektrarne Fala do razdelilne transformatorske postaje (RTP) Laško leta 1924 je bil v Sloveniji in tudi širši regiji prvič omogočen daljši prenos električne energije. Ta prva daljnovodna povezava, ki je bila dolga kar 77 kilometrov, je sprožila skokovit družbeni in industrijski napredek, tudi zato, ker je bila Hidroelektrarna Fala takrat najsodobnejša hidroelektrarna v Evropi. Njeni vlagatelji so bili Švicarji, ki so kapital-sko obvladovali tudi tovarno.

V Laškem so leta 1924 za upravljanje in vzdrževanje RTP prvič zaposlili štiričlan-sko ekipo, ki so jo sestavljali obratovodja, dva stikalca in ključavničar. Še isto leto so RTP Laško povezali tudi s Termoelektrarno Trbovlje, hkrati je bilo v tem obdobju vzpostavljeno še prvo paralelno obratovanje v večjem obsegu.

Zgodbo tega dela dediščine v Laškem ohranja Muzej elektroprenosa Fala-Laško, ki sodi pod okrilje Eles in je eden redkih tovrstnih muzejev v Evropi. Tudi ta laški muzej letos obeležuje okroglo obletnico, in sicer 20 let delovanja. Odprli so ga 8. oktobra 2004 ob 80-letnici prenosne dejavnosti. V muzeju je na ogled približno pet tisoč eksponatov, ki jih dopolnjujejo zbirke različnih aparatov in naprav ter prikaz vzdrževalnih del na električnih vodih.

Energetika na prelomnici

Elektrika je danes nekaj samoumevnega. Tako zelo je vpeta v naš obstoj, da jo

opazimo šele, ko je zmanjka. Kot je na slovesnosti ob stoletnici prvega prenosa elektrike dejal premier **Robert Golob**, smo na prelomnici, ko se bomo morali odločiti, kako spremeniti proizvodni miks v državi in kako začeti prenos od premoga do odločitve, kako naprej z jedrsko energijo. Kot je dodal, nas odločitev o jedrski energiji čaka do konca novembra. V tem času bo v pripravi tudi interventni zakon glede nadaljnje proizvodnje električne energije v Šaleški dolini.

»Energetika je na prelomnici zaradi podnebne krize, ki nas vse zadeva in s katero se moramo naučiti živeti,« je dejal premier. Ob tem je poudaril pomen pripravljenosti na tovrstne izzive, ki nas morda čakajo v prihodnosti. V Sloveniji bomo zaradi nedavnih odločitev in dogodkov

Po nekaterih virih naj bi prav v laških termah leta 1882 zasvetila tudi prva žarnica v Sloveniji.

v prihodnjih letih ostali brez pomembnega dela doma proizvedene električne energije. Uvoz električne energije se bo kratkoročno in srednjeročno nedvomno povečal in ključno vlogo pri zagotavljanju uvoza in zanesljivosti oskrbe državljanov ter državljanek bo po premierjevih besedah odigrala družba Eles. Hkrati se bo, kot je dodal, z vse večjo solarizacijo in vse več obnovljivimi viri v sistemu izjemno povečal pomen stabilnosti elektroenergetskega omrežja.

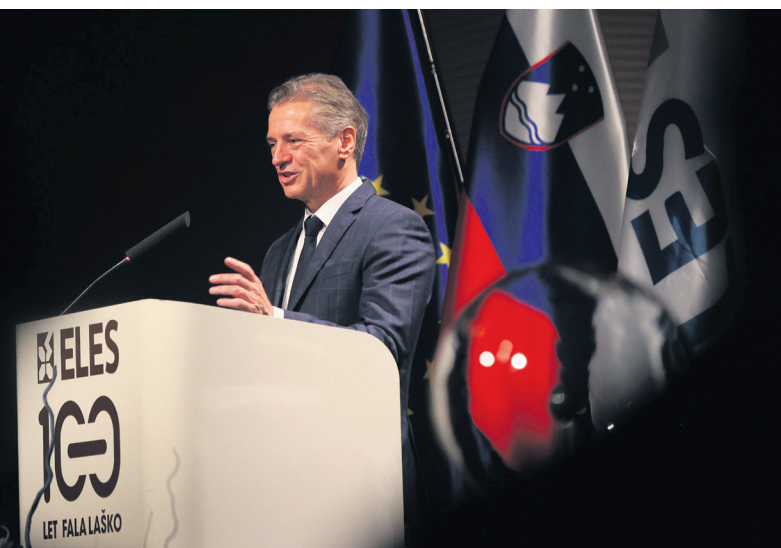
Direktor Eles mag. **Aleksander Mervar** je dejal, da je delovanje podjetja najboljše takrat, ko se o njem ne govori in ne piše in ko nihče sploh ne ve, da obstaja, saj to pomeni, da dobro in učinkovito opravlja svoje delo. »Čeprav bi si želel, da bi tako strokovna, laična javnost, izvršna kot zakonodajna oblast spoznale in priznale, da je Eles najpomembnejše infrastrukturalno podjetje v naši državi, podjetje, ki skrbi in je odgovorno za nemoteno delovanje slovenskega elektroenergetskega sistema.«

Foto: Andraž Purg

Predsednik Vlade RS Robert Golob, direktor družbe Eles Aleksander Mervar, minister za okolje, podnebje in energijo Bojan Kumer, župan Občine Laško Marko Šantej in mnogi drugi so se zbrali v Laškem na slovesnosti ob stoletnici prvega prenosa električne energije v Sloveniji.

Kako pomembno vlogo danes opravlja družba Eles, je na slovesnosti izpostavil predsednik vlade Robert Golob. »Smo na prelomnici, ko se bomo morali odločiti, kako spremeniti proizvodni miks. V desetletju, ko bomo bolj kot danes odvisni od uvoza, bo Eles imel ključno vlogo za nemoteno oskrbo z električno energijo,« je izpostavil.

Zgodbo prvega prenosa elektrike in tega dela dediščine v Laškem ohranja muzej elektroprenosa, ki je eden redkih tovrstnih muzejev v Evropi. Tudi ta laški muzej letos obeležuje okroglo obletnico, in sicer 20 let delovanja.

Višja omrežnina

LAŠKO – Gospodinjstva v občini bodo od prihodnjega meseca plačevala nekoliko več za odvajanje komunalne in padavinske odpadne vode z javnih površin. Laški občinski svetniki so namreč na zadnji seji potrdili novo ceno omrežnine za omenjeno storitev.

Cena storitve omenjene obvezne občinske gospodarske javne službe je oblikovana iz višine omrežnine (vrednost infrastrukture) in višine storitve (stroški, ki se nanašajo na redno izvajanje dejavnosti). S sprejetjem elaborata o oblikovanju cene bo omrežnina za gospodinjstvo, ki ima en vodomer DN 20 in porabi približno 18 m³ vode mesečno, znašala 7,43 evra. Medtem ko cena storitve ostaja nespremenjena, to je 0,43 evra/m³. Mesečni strošek bo tako za povprečno gospodinjstvo višji za približno tri evre. Glavni razlog za dvig cene so po navedbah občinske uprave infrastrukturne izboljšave (gradnja kanalizacije, vodovodnega omrežja ...). Nova potrjena cena bo veljala od novembra in bo prvič obračunana na decembrski položnici. BA

JAVNI RAZPIS ZA DODELITEV NEPROFITNIH STANOVANJ

Javni razpis za dodelitev neprofitnih stanovanj v najem za obdobje 2025 – 2027 na območju Mestne občine Celje

Rok za oddajo vlog: 8. 11. 2024.

www.nepremicnine-celje.si | nepremicnine@celje.si | 03 4265 100

NEPREMIČNINE CELJE

Novo reševalno vozilo je pomembna pridobitev ne le za ZD Laško, ampak za celotno lokalno skupnost, saj bo omogočalo učinkovitejšo in varnejšo oskrbo bolnikov, sta poudarila župan Marko Šantej in direktorica ZD Laško Vesna Vodišek Razboršek.

Potem ko so bila dela na gradbišču pri zdravstvenem domu približno mesec ustavljena, izvajalec gradnjo že nadaljuje. Tako naj bi bila predvidoma do konca meseca že zabetonirana temeljna plošča novogradnje.

LAŠKO – V zdravstvenem domu obeležili prvo obletnico delovanja centra za krepitev zdravja in prevzeli novo reševalno vozilo

Težave pri gradnji prizidka in dežurstvih

Potem ko so Laščani konec pomladi le dočakali začetek težko pričakovane gradnje prizidka k zdravstvenemu domu (ZD), so bila dela na gradbišču v zadnjem mesecu ustavljena. Pri gradnji so se namreč pojavile težave. Slednje imajo v ZD tudi pri zagotavljanju dežurne službe. Imajo pa v javnem zavodu tudi razloge za veselje. Center za krepitev zdravja Laško je namreč v teh dneh obeležil prvo leto uspešnega delovanja. Ob tem so se v ZD razveselili tudi novega reševalnega vozila.

BOJANA AVGUŠTINČIČ

Zgodba načrtovanja prizidka k ZD Laško se je vlekla vrsto let. Po številnih zapletih je aprila letos župan z izbranim izvajalcem, podjetjem Ges, podpisal pogodbo za izvedbo del. Izvajalec je takoj zatem začel pripravljala dela. Najprej je bilo treba porušiti del stavbe, ki je bila namenjena zobozdravstveni dejavnosti. Da bo gradnja v starem mestnem jedru zahtevna tako zaradi prometne ureditve kot zaradi upoštevanja zahtev zavoda za varstvo kulturne dediščine, je bilo jasno. Med deli so se pojavile še druge težave, je povedal laški župan **Marko Šantej**. Kot je pojasnil, je težave povzročala sestava tal na večjih globinah v

gradbeni jami, ki je odstopala od referenčnih podatkov. Zaradi novougotovljenih dejstev pri izkopu gradbene jame je prišlo do enomesečnega zastoja del. »Projektant je pri pripravi projekta oziroma projektne dokumentacije sledil standardnim postopkom in upošteval trenutno znane referenčne podatke o nosilnosti tal, kjer je na mestu prizidka zdravstvenega doma predhodno že stala stavba zobozdravstvenih ordinacij. Ko je izvajalec začel sondaze oziroma izkop gradbene jame, je ugotovil odstopanja od referenčnih podatkov. Zato smo nemudoma začeli razširjeno in poglobljeno raziskavo tal, da smo v zadnjem

mesecu s projektantom in z izvajalcem prišli do ustrezne tehnične rešitve, ki zagotavlja varno nadaljevanje gradnje oziroma zaščito gradbene jame ter je tudi stroškovno racionalna in optimalna,« je pojasnil.

Izvajalec zdaj že nadaljuje dela na gradbišču, pri čemer župan verjame, da bodo lahko do konca oktobra ob ugodnem vremenu že pokazali tudi zabetonirano temeljno ploščo. Časovni načrt gradnje ostaja okvirno takšen, kot je bil, s približno enomesečnim podaljšanjem, kar pomeni, da bi bila gradnja predvidoma končana v začetku leta 2026. Ob tem naj bi se naložba, ki je ocenjena na 3,8 milijona evrov, zaradi dodatnih del v gradbeni jami podražila za nekaj 10 tisoč evrov.

Težave z dežurstvi

V ZD Laško se ob prostorski stiski že več let srečujejo tudi s problematiko zagotavljanja dežurstev. Čeprav se zdravniki ob svojem rednem delu vključujejo tudi v opravljanje dežurne službe, morajo v ZD dodatno zagotavljati

tudi zunanje zdravnike. To pomeni, da prihaja do večjih finančnih izzivov, saj urno postavko za dežurstvo zunanjih izvajalcev določa trg, pravi direktorica ZD Laško **Vesna Vodišek Razboršek**. Kot dodaja, zunanji izvajalci niso pripravljeni dežurati za enako plačilo kot zaposleni zdravniki v ZD Laško (57. plačni razred), kolikor bi jim pripadalo po uredbi ZZZS. V juliju je tako strošek zunanjih izvajalcev za dežurstva zdravstveni dom stal dodatnih več kot 26 tisoč evrov, medtem ko so stroški dela zaposlenih znašali približno 17 tisoč evrov. »Podoben ali celo naraščajoč trend žal pričakujemo tudi v naslednjih mesecih,« pravi Vesna Vodišek Razboršek. ZD Laško je v juliju za zagotavljanje dežurne službe od ZZZS prejel približno 33.600 evrov, kar predstavlja 9.600 evrov minusa. To je po besedah direktorice za zdravstveni dom izjemen finančni zalogaj, ki bi lahko predstavljal resno nevarnost za poslovanje, če se bo takšna praksa nadaljevala.

S podobnimi težavami se soočajo tudi drugi zdravstveni domovi v regiji. V ZD Laško si za rešitev težav prizadevajo na sistemski ravni. Imeli so že več sestankov z ministrstvom, a končne rešitve še ni. Ponovno naj bi se sestali v teh dneh. Prizadevanja ZD Laško za rešitev omenjene problematike je podprl tudi laški občinski svet. Župan Marko Šantej je ob tem ocenil, da je zdravstvena oskrba v občini dobra. Prednost ZD Laško je tudi, da zdravnica v Rimskih Toplicah še vedno sprejema neopredeljene bolnike. So pa svetniki opozorili na problematiko zobozdravstva, potem ko je spomlad iz zdravstvene postaje v Rimskih Toplicah odšla zobozdravnica. Direktorica ZD Laško je dejala, da težavo rešujejo z zunanjimi izvajalci, pri čemer se v prihodnjem letu obeta zaposlitev zobozdravnika, ki je zdaj štipendist zdravstvenega doma.

Varnejša oskrba bolnikov

Medtem ko se v ZD Laško minuli teden razveselili novega reševalnega vozila. Za njegov nakup je zdravstveni dom odštél približno 200 tisoč evrov. Kot je ob uradnem prevzemu vozila dejal župan Marko Šantej, gre za pomembno pridobitev ne le za ZD Laško, ampak za celotno lokalno skupnost. Ker je laška občina razvejana in

ima veliko podeželja, mora biti flota reševalnih vozil takšna, da lahko pride tudi do najbolj oddaljenih krajev občine, je dejal.

Nakup reševalnega vozila je največja letošnja naložba ZD Laško v sodobno opremo. »Novo vozilo omogoča učinkovitejšo in varnejšo oskrbo bolnikov. V nujnih primerih, ko je vsak trenutek dragocen, je pomembno, da imamo na voljo najnovejšo tehnologijo, ki omogoča hiter in udoben prevoz obolelih,« je poudarila direktorica Vesna Vodišek Razboršek.

V ZD Laško v teh dneh obeležujejo tudi prvo obletnico delovanja centra za krepitev zdravja, ki so ga ustanovili z namenom krepitev preventivnega zdravstvenega varstva za prebivalce laške občine. Kot je dejala Vesna Vodišek Razboršek, je preoblikovanje zdravstvenovzgojnega centra v center za krepitev zdravja prineslo številne prednosti, med drugim širšo strokovno ekipo ter bogatejši program preventivnih dejavnosti. V enem letu so tako uspeli zgraditi močno in predano ekipo strokovnjakov, ki je do danes sodelovala s številnimi krajevnimi skupnostmi in organizirala številne preventivne dogodke, kar je prispevalo k več kot 1.500 individualnim svetovanjem, na delavnicah pa so zabeležili več kot 500 udeležencev.

Foto: Andraž Purg

Še bolj povezani z občino

VOJNIK – V občinski upravi so se odločili, da bodo naredili korak naprej pri obveščanju občanov o dogajanju v lokalnem okolju. V sodelovanju s podjetjem Epicoro so zasnovali novo mobilno aplikacijo oziroma digitalno platformo, ki občanom omogoča neposredno sodelovanje in dejavno soustvarjanje skupnosti.

»Prišli smo do spoznanja, da poti obveščanja občanov ne sledijo več sodobni tehnologiji in da del občanov ni obveščen o tem, kaj se v občini dogaja. Še vedno bomo obveščali s pomočjo javnih medijev ter občinske spletne strani in glasila. Ob tem uvajamo tudi novost, aplikacijo, ki jo je mogoče naložiti na mobilni telefon ali računalnik. Imenuje se Povezani z občino. Z njo želimo občanom pokazati vsebine, ki jih občina obravnava. Objavljen je interaktivni zemljevid, na katerem je prikazano, kje občina izvaja

naložbe, kje so zapore cest ... Možna je tudi interaktivna komunikacija z občani, ki lahko na preprost način opozorijo na kakšno težavo v svojem okolju ... V občini bomo nato pripravili odgovore. Objavljali bomo tudi povabila na razne dogodke,« je pojasnil župan **Branko Petre** in poudaril, da uvedba aplikacije pomeni pomemben korak k digitalizaciji občinskih storitev.

Aplikacija je bila razvita na podlagi usmeritev in potreb občine, kjer pravijo, da ne gre le za platformo za podajanje pripomb in pobud, temveč je aplikacija tudi most, ki bo povezoval občane z aktualnimi informacijami o delovanju občine. »S tem želimo okrepiti komunikacijo in transparentnost ter omogočiti občanom, da postanejo dejavni soustvarjalci naše skupnosti,« dodajajo v Občini Vojnik.

Žiga Korošec iz podjetja Epicoro je dejal, da je bil pri razvijanju aplikaci-

je največji izziv upoštevati široko ciljno skupino uporabnikov in omogočiti, da je aplikacija pregledna in preprosta za uporabo tudi za starejšo generacijo. Uporaba aplikacije je sicer starostno omejena, namenjena uporabnikom nad 15 let.

Projekt je Občino Vojnik stal 18 tisoč evrov. V občinski upravi si želijo aplikacijo, ki so jo razvijali od maja letos in je zažvela minuli teden ob vojniškem občinskem prazniku, v prihodnje še nadgrajevati z vsebinami o društvenem utripu v občini, o turistični ponudbi, dodati nameravajo opomnik za prireditve ... Kot je še dejal župan, bodo ob koncu enoletnega obdobja med vsemi, ki si bodo omenjeno aplikacijo namestili, nekoga izžrebali in ga nagradili z električnim skirojem. Podeljevali bodo tudi mesečne nagrade.

BA

Novo mobilno aplikacijo Povezani z občino so predstavili (z leve): Žiga Korošec iz podjetja Epicoro, župan Branko Petre, direktorica vojniške občinske uprave Mojca Vodušek in strokovna sodelavka občine Petra Pehar Žgajner, ki je zasnovala celotno grafično podobo aplikacije. (Foto: BA)

PREBOLD – Pred gajem je celovita obnova, gradbena zasnova naj bi bila končana še letos

V gaju bodo zabrnili gradbeni stroji

Občina Prebold je letos začela s prenovo gaja, s katero želi zagotoviti nov zunanji prireditveni prostor v naravi, ki bo namenjen različnim letnim in zimskim koncertom, predstavam, delavnicam, učilnicam na prostem in tudi športnim dejavnostim. V gaju so spomladi že požagali nevarna drevesa in pripravili gradbišče za začetek gradbenih del. V tem tednu se je začela uvedba v delo, nato bodo zabrnili stroji. Ureditev parka bo z zasaditvijo dreves predvidoma končana aprila naslednje leto.

SINTIJA JURIČ

Prenova gaja je po besedah preboldskega župana **Marka Repnika** povezana z idejo zaokrožene celote prireditveno-rekreacijskega prostora, ki bo nudil možnosti rekreacije, oddiha in prireditvev. Ker so v gaju že urejena igrala za otroke, prav tako je tam tudi zunanji fitnes, v bližini pa ima prostore še društvo upokojencev, želijo z ureditvijo parka spodbuditi tudi medgeneracijsko sodelovanje. S povečanjem zunanjih prireditvenih površin, ki bodo namenjene širši javnosti in različnim kulturnim, turističnim ter športnim ustvarjalcem, želijo delno izkoristiti prostor spremeniti v živahno in uporabno okolje.

Kaj bodo uredili?

Idejna zasnova krajinsko-arhitekturne ureditve gaja predvideva več novosti, s katerimi bodo v občini izboljšali življenjski slog prebivalcev in hkrati ustvarili prostor, ki z različnimi interesnimi dejavnostmi povezuje ljudi. »Krajinska zasnova zajema ureditev in utrditev osrednje ploščadi, ureditev poti, premik otroških igral v osrednji prostor z ureditvijo nove

varovalne površine, postavitev igral za fitnes ob poti, ureditev učilnice na prostem in učne poti ter dodajanje nadomestne urbane opreme,« je naštel preboldski župan Marko Repnik.

V parku sta tako ob stavbi jamarskega kluba predvidena javno stranišče in električni priključek, ob njej bo tudi pitnik. V parku bodo tudi stena za balvansko plezanje in odprte zelene površine. Ob osrednjem prireditvenem prostoru bodo speljane tudi klopi, čez park bosta vodili tudi sprehajalna in čutna pot, tam bo tudi obnovljena hiška, namenjena decembrskemu dogajanju. Celoten park bo ves čas objemala zelena zasaditev, vstopu vanj bosta namenjena glavni in stranski vhod.

Začenjajo se gradbena dela

Podjetje Tegar je uvedbo v delo začelo v tem tednu, nato bo sledil začetek gradbenih del. Gradbena zasnova parka bo po besedah župana dokončana predvidoma še letos. »Gradbena ureditev obsega izvedbo kanalizacijskega in vodovodnega priključka za objekt znotraj parka, od-

vodnjavanje odpadnih meteornih voda z asfaltiranega

platoja in drenaže ter gradnjo javne razsvetljave,« je poja-

S povečanjem zunanjih prireditvenih površin bodo tako rešili tudi težavo širše skupnosti. (Foto: Andraž Purg)

Za odstranitev potrjenih še preostalih 128 objektov

SLOVENIJA – Vlada je minuli teden končala obravnavo 343 objektov, ki so bili na seznamu za morebitno odstranitev. Na zadnjem seznamu je za odstranitev predvidenih še 128 objektov. Skupno jih je tako za rušenje določenih 258. Od tega je ocenjenih 200, preostali bodo do konca meseca.

Vlada je sprejela še zadnji sklep o določitvi objektov, katerih odstranitev je nujna in v javno korist. Gre za 128 objektov na območju občin Braslovče, Šmartno ob Paki,

Celje, Šoštanj, Nazarje, Mozirje, Prevalje, Kamnik, Slovenj Gradec, Medvode, Luče in Gorenja vas – Poljane. Zdaj so izdani vladni sklepi za vseh 258 objektov, ki jih

je po strokovni oceni treba odstraniti. Za 200 objektov so že opravljene tudi cenitve, preostalih 58 bo narejenih do konca meseca. Na seznamu za odstranitev, ki je bil objavljen januarja letos, je bilo najprej sicer 343 objektov, a so jih nato na podlagi strokovne presoje s seznama odstranili 85.

V nadaljevanju postopka bo sledil podpis pogodbe, s katero bo določena nadomestitev nepremičnine. Po zakonu lahko država lastniku objekta, določenega za odstranitev, zagotovi lastninsko pravico za enakovredni nepremičnini, razen če lastnik zahteva odškodnino. Kot je po seji vlade povedal njen podpredsednik

Matej Arčon, se večina lastnikov odloča za odškodnino in si bodo novo domovanje uredili sami. Za možnost, da jim država zgradi nadomestitveni objekt, se po njegovih besedah doslej zanimajo trije upravičenci, niso se pa še dokončno odločili.

Lastnik lahko sicer tudi sam predlaga nadomestno nepre-

mičnino, ki jo nato država odkupi in lastništvo prenese nanj, če je s cenitvijo obeh nepremičnin ugotovljena njuna enakovrednost. Če je vrednost objekta, predvidenega za odstranitev, ocenjena višje od vrednosti predlagane nepremičnine, lahko razliko plača država, če je nižja, lahko razliko krije upravičenec. SJ

Novi prostori bodo starostnikom omogočili varno in udobno bivanje. (Foto: Dom upokojencev Polzela)

Dom upokojencev z novim prizidkom

POLZELA – Na mednarodni dan starejših, 1. oktobra, so v Domu upokojencev Polzela slavnostno odprli nov prizidek. Malo več kot 2 tisoč kvadratnih metrov velik prizidek bo sodobne prostore zagotovil 54 stanovalcem. Od tega jih bo 20 nameščenih v enoposteljnih in preostalih 34 v dvoposteljnih sobah. Vrednost celotne naložbe je znašala približno 5,6 milijona evrov. Gradnjo prizidka so v polzelskem domu upokojencev

začeli konec lanskega maja in jo s pridobitvijo pravno-močnega uporabnega dovoljenja končali 21. junija letos. Sledili sta nabava in montaža opreme, v začetku oktobra so dom tudi uradno odprli. Kot je poudarila direktorica doma upokojencev Eva Lenko, se s prizidkom kapaciteta v domu, kjer trenutno biva 224 stanovalcev, ne povečuje, temveč so z naložbo zgolj zadostili standardom in normativom, ki predpisujejo nameščanje

stanovalcev v eno- in dvoposteljne sobe z lastno kopalnico in straniščem.

V prizidek bodo preselili 54 stanovalcev, ki bodo bivali v 20 enoposteljnih in 17 dvoposteljnih sobah. Vrednost naložbe je znašala malo več kot 5,6 milijona evrov, od tega je približno 4,7 milijona evrov zagotovilo ministrstvo za solidarno prihodnost. Razliko v višini malo manj kot milijon evrov je dom upokojencev pokrtil z lastnimi sredstvi.

SJ

Celje obiskala vokalna skupina Jazzva

»Skuhali« dober koncert

V Plesnem forumu Celje so lahko pretekli četrtek poslušalci uživali v melodijah vokalne skupine Jazzva. Njeno ime izvira iz vsem dobro znane besede »džezva«, ki v slovenščini pomeni posodo za kuhanje kave. Člani skupine z vsako skladbo, ki jo izvajajo, poskušajo najti poseben odnos in jo čimbolj doživeto ter pristno poustvariti za poslušalce. Njihov repertoar sestavljajo pesmi različnih žanrov, vse od džeza do aranžmajev ljudskih pesmi. Ob tej priložnosti sta tako malo več o zasedbi povedala ustanovni član Jazzve in doktor znanosti Andrej Perdih ter džezovska vokalistka ter učiteljica petja Anja Hrastovšek, prav tako članica skupine. Koncert so izvedli v organizaciji Hiše kulture Celje.

LARISA JEKNIČ

»Pel sem v več pevskih zborih, med drugim tudi v oktetu, kjer smo izvajali zabavno glasbo. Takrat sem si rekel, da ne bom pel le klasične glasbe in ljudskih pesmi, da želim še kaj več. In tako smo se z drugimi ustanovnimi člani zbrali pred desetimi leti. Nekaj časa je stvar zorela, potem smo skuhalo prav dobro džezvo,« se je pošalil **Andrej Perdih**, ki je sicer še edini originalni član Jazzve. »Prva leta so bile stvari precej divje in zasedba se je veliko spreminjala,« je pojasnil. Aranžmaje za skladbe, ki jih pojejo, pišejo različni ljudje. »Včasih ga napišem jaz, včasih naša umetniška vodja, veliko ima-

mo tudi dobrih prijateljev, ki nam jih pišejo,« je povedala **Anja Hrastovšek**. »Vsi aranžmaji, ki jih izvajamo, so napisani izrecno za nas in jih ne boste slišali pri nobenem drugem,« je dodala. Kot je pojasnila, skladbe, ki jih pojejo, izbirajo predvsem po navdihu. Organizirajo tematske koncerte, velikokrat predstavijo mešan repertoar, da se za vsaka ušesa najde vsaj ena skladba. Leta 2019 je Jazzva sodelovala tudi na tekmovanju za Evrovizijski zbor v švedskem Göteborgu, kamor jo je povabilo uredništvo za glasbo in balet Radiotelevizije Slovenija. Takrat jo je venčeval različnih koncev Slovenije

V skupini lahko najdemo tudi doktorje znanosti, zdravnike in ekonomiste. (Foto: Andraž Purg)

z naslovom Spominčice popeljal do finala, kjer je na koncu osvojila tretje mesto. Zasedba je od Zveze kulturnih društev Ljubljana dobila

tudi zlato priznanje za uspehe, ki jih dosega na področju zabavne vokalne glasbe, in za organizacijo festivala vokalne glasbe. Trenutno Jazzva šteje

sedem članov, ki se v življenju ukvarjajo z različnimi stvarmi. Med drugim lahko v njihovih vrstah najdemo tudi zdravnika in ekonomista.

Skupino sestavljajo Anja Hrastovšek, Jasna Žitnik, Julija Lubej, Andrej Jovanovski, Klemen Dovjak, Anej Kebrič in Andrej Perdih.

Ko je Trebnik umetniški atelje

V Žički kartuziji je še do 24. oktobra na ogled razstava umetniških del udeležencev Likovne kolonije na Trebniku v Slovenskih Konjicah. Gostujoči umetniki Janja Kosi, Valerie Wolf Gang, Tejka Pezdirc, Nina Koželj, Gašper Capuder in Nik Erik Neubauer so prve oktobrske dni ustvarjali v slikovitem okolju dvorca Trebnik pod Konjiški goro.

Izbor šestih sodelujočih umetnikov je opravila umetniška vodja kolonije, akademska slikarka Tina Konec, ki je povedala, da je likovna kolonija nastala na pobudo konjiškega župana Darka Ratajca. »Naš namen je, da v Slovenske Konjice pripeljemo umetnike iz celotne Slovenije in tako njim kot lokalne-

mu prebivalstvu ponudimo kakovostno umetniško izkušnjo. Umetniki pet dni bivajo na dvorcu Trebnik. ki je obdan z naravo, s parkom, z gozdom in ribnikom. V njem je urejen delovni prostor, ki je namenjen tudi druženju med umetniki, izmenjavi idej, pristopov in vpogledov v različne načine umetniškega ustvarjanja,« je pojasnila Tina Konec in dodala, da je Likovna kolonija na Trebniku namenjena umetnikom mlajše in srednje generacije. Pri izboru upošteva kakovost in raznolikost njihovega ustvarjanja.

Valerie Wolf Gang je multidisciplinarna umetnica, filmska režiserka, videastka, transdisciplinarna raziskovalka in mentorica. Njeno delo se

osredotoča na vpliv tehnologije, umetne inteligence in robotike na sodobno življenje. Na koloniji je sodelovala tudi kiparka **Tejka Pezdirc**. Njena dela izhajajo iz fascinacije nad tradicionalnim kiparskim materialom – marmorjem, ki ga premišljeno umešča v razstavne prostore. Pogosto združuje marmor z različnimi materiali, kot so les, blago, guma in drugi umetni materiali, kar omogoča dodatno raziskovanje odnosov.

Nik Erik Neubauer s fotografijo poskuša zajeti vzdušje nekega časa in prostora. Njegove fotografije, objavljene na družbenih omrežjih, predvsem na Instagramu, so zaradi prepoznavne estetike hitro pridobile pozornost in postale priljubljene. **Nina Koželj** se ukvarja s kiparstvom, z grafi-

Udeleženci likovne kolonije med obiskom Žičke kartuzije (Foto: Nik Erik Neubauer)

ko in s prostorskimi postavitvami, pri čemer v svoja dela vključuje sodobno tehnologijo, ki ji pomaga pri izražanju vsebine, ter dodaja elemente igrivosti in humorja. Slikarka **Janja Kosi** pri svojem delu raziskuje prostore in urbane krajine. S pomočjo opazova-

nja, prehajanja med prostori ali sprehajanja po nekih mestih raziskuje, kako industrijski, bivalni, javni ali zasebni prostori vplivajo na bivalno kulturo in na naše življenje ter kako jo zaznamujejo s svojimi lastnostmi. **Gašper Capuder** je v prvi vrsti slikar,

ki se pri svojem delu osredotoča na raziskovanje različnih vrst prostorov – tako fizičnih kot socialnih. Zanima ga, kako posameznika oziroma kako na njegovo počutje vpliva delovno okolje. BF

V Celju predstavljena nova umetniška smer

Celjski slikar **Rajko de Marti** je prejšnji ponedeljek v celjskem Kajuhovem domu pripravil mednarodno razstavo del 19 avtorjev iz sedmih držav in pregledno razstavo svojih slik ob 35-letnici slikarskega ustvarjanja. Na razstavi je prvič sploh predstavljen psiho art, nova slikarska umetniška smer, katere utemeljitelj je de Marti. Razstava umetniških del bo v Kajuhovem domu na ogled do 14. oktobra.

Najbolj zanimiv del razstave je poleg mednarodne udeležbe prva razstava del nove umetniške smeri, ki jo je de Marti poimenoval psiho art. Razstava je prva v svetovnem merilu, slikar pa znotraj gibanja s pomočjo

spleta sodeluje z vedno več svetovnimi umetniki, ki se pridružujejo gibanju.

Psiho art

Nova umetniška smer izhaja iz umetnikov in nastane kot posledica močnih čustev, travmatičnih dogodkov in igre človeškega duha. »Je tudi neke vrste terapija, ki umetniku omogoča drugačno izražanje,« je o novi smeri povedal umetnik. O svojih delih znotraj psiho arta je povedal, da so nastala kot odziv na zastoje srca, ki ga je doživel pred nekaj leti. »Takrat sem bil skoraj uro mrtev, kar se vidi tudi na slikah,« je še povedal de Marti. JF

Rajko de Marti je utemeljitelj nove umetniške smeri psiho art. (Foto: Andraž Purg)

Rožnati oktober je mesec osveščanja o raku dojk

Bolezen, ki ne izbira

Rak dojke je v Sloveniji še vedno najbolj prevladujoča vrsta raka med žensko populacijo. Je bolezen, ki kljub napačnemu prepričanju mnogih ni omejena na neko starostno skupino ali zgolj na ženski spol. Po podatkih državnega presejalnega programa za odkrivanje raka dojk Dora zaradi raka dojk v Sloveniji letno v povprečju zbolijo več kot 1.500 žensk in od 10 do 15 moških. Zato so ustrezna diagnostika na primarni zdravstveni ravni, dobra obveščenost in podpora okolice ključnega pomena, da bolnice in bolniki uspešno in dostojanstveno prebrodijo to nelahko obdobje življenja in se s svojo boleznijo naučijo živeti čim bolj kakovostno.

LARISA JEKNIĆ

(Foto: Anna Tarazevich/Pexels)

Ponovno v boj

O Sari Gorišek, 33-letni mami dveh otrok iz Šmarje pri Jelšah, smo pisali že leta 2021, ko je spregovorila o svoji diagnozi raka dojke, ki jo je dobila leta 2017. Takrat je bolezen uspešno premagala. Zdaj se je ponovno pojavila, vendar se je Sara v zdravljenje ponovno podala z enako bojevitostjo kot pred sedmimi leti.

V času našega pogovora je bila utrujena od kemoterapije, kmalu jo je čakala še ena. A vendar je bila kljub temu iskriča, nasmejana in pripravljena povedati vse o svoji izkušnji brez dlake na jeziku.

Rak odkrit po naključju

»Leta 2017, ko sem prvič zatipala zatrdlino, se je to zgodilo čisto po naključju, in sicer med igro z otrokoma. Takrat sem hitro poklicala v Rogaško Slatino, kjer sem delala pripravništvo za radiološko inženirko, in so mi naredili ultrazvok. Rekli so, da ni cista, vendar da moram narediti še nekaj preiskav, da bodo ugotovili, kaj je. Dobila sem nujno napotnico za biopsijo in mamografijo v Splošni bolnišnici Celje. Biopsijo so mi naredili, mamografijo pa so mi zavrnil, saj sem bila premlada. Nato sem šla z družino na morje. Po morju sem se odpravila v Zdravstveni dom Šmarje pri Jelšah, da bi povprašala o izvidu biopsije. Moja osebna zdravnica je takrat mislila, da že vem, da imam raka,« je povedala Sara.

A takrat domov ni dobila nobenega izvida, zato ji ni bilo jasno, kaj ji želi zdravnica povedati. »Ko mi je rekla, da je rezultat pozitiven, nisem vedela, kaj misli. Odvrnila mi je, da je rak. Takrat so mi odpovedale noge. Vpra-

33-letna Sara Gorišek je prvič zbolela pri 26 letih. (Foto: Andraž Purg)

šala me je, ali rabim kaj za pomiritev, a sem zavrnila, saj sem si rekla, da bom že zmogla brez.« Nato je

sin je imel dve leti in pol in se še danes spomni, ko sem mu prvič povedala,« je razložila. Ob tem je poudarila, kako

»Imam dva otroke in moža. To mi je zadostna motivacija.«

povedala še možu, ki je bil zelo šokiran. Doma sta sedla za mizo in razmišljala, kako bosta povedala otrokoma in bližnjim. »Otroka sta bila takrat še tako majhna, da nista razumela, za kaj gre, ampak sem se vseeno odločila, da jima bom povedala. Hči je bila takrat stara 11 mesecev,

hvaležna je za vso podporo moža in svojih staršev, zmotil pa jo je odziv bližnje osebe, ki se je na njeno diagnozo odzvala tako, da je rekla, da »saj ni edina«, je razkrila Sara. »To me je takrat zelo prizadelo. Vem, da nisem edina, a vendar človeku v takšnih trenutkih lepa beseda veliko pomeni.« Ko je šla ponovno

do osebne zdravnice, ji je ta rekla, da je povsem spremenjena, Sara pa ji je odvrnila: »Imam dva otroke in moža. To mi je zadostna motivacija.« Hitro je dobila napotnico za onkološki inštitut v Ljubljani, kjer so naredili načrt njenega zdravljenja. Najprej je prejela kemoterapijo, saj je želel njen kirurg zmanjšati tumor, ki je bil takrat velik od štiri do pet centimetrov, zato da ne bi bilo treba od-

prav tako zagotovila, da je vse v redu. »Vprašala me je, zakaj me je tako strah, da saj ne more biti nič, in mi rekla, da se vidiva čez leto,« je pojasnila. A Sara ni bila pomirjena. Čutila je, da mora ukrepati. Naročila se je pri svojem plastičnem kirurgu in tudi on je menil, da je stvar neškodljiva. Kljub temu ji je spremembo junija preventivno izrezal in jo poslal na preiskave. V začetku julija je Sara dobila

»Tudi ko gre človek na onkološki inštitut, tam ne vidi le starejših ljudi, temveč tudi tiste, ki so stari 20 let.«

straniti cele dojke. Prejemala je šest kemoterapij na tri tedne, nato je januarja 2018 imela operacijo. Tumor se ni dovolj zmanjšal, zato ji je moral kirurg vendarle odstraniti celo dojko. Dobila je tkivni razširjevalec, kasneje namesto tega silikonski vsadek. Eno leto je morala jemati tudi biološka zdravila, vsake pol leta je imela pregled na onkološkem inštitutu. Oktobra lani je v omenjeni ustanovi imela zadnjega, nato so jo za nadaljnje spremljanje napotili v center za bolezni dojk v Zdravstveni dom Ljubljana.

Več kot le nedolžen mozolj

Letos se je Sara ponovno soočila s slabo novico. »Nekoga dne, ko sem se oblačila za v službo, sem na operirani dojki tik zraven brazgotine opazila mozolj. Ultrazvok so mi še isti dan naredili kar v službi in zdravnica me je pomirila, da najverjetneje ni nič, saj je videti vse lepo prekravljeno,« je razložila Sara. Nato je odšla še na pregled v center za bolezni dojk, kjer ji je tamkajšnja specialistka

klic. Kirurg ji je povedal, je izvid pozitiven. »Rekel mi je, da se je z mojim kirurgom na onkološkem inštitutu že vse dogovoril in da lahko grem tja že v naslednjih dneh,« je razložila. Ko je prišla k njemu, ga je vprašala, kako je to možno, on pa ji je odvrnil, da je tudi sam presenečen, saj naj bi bil to izjemno redek pojav. »Bil je isti tip raka kot prvič. Takrat mi je zagotovil, da me bo poslal na vse potrebne preiskave, odstranil silikon, kožo, vse,« je dodala. Konec avgusta je tako uspešno prestala operacijo. Vzorec so poslali na preiskavo in Sari kasneje povedali, da je bolezen k sreči omejena le na odstranjeno tkivo. A zdravniški konzilij se je zaradi previdnosti vseeno odločil, da bo Sara ponovno prejemala kemoterapijo, in sicer enkrat tedensko po tri ure. Tokratna kemoterapija je blažja kot tista, ki jo je prejemale, ko so ji prvič odkrili raka. Nato bo spet eno leto prejemale biološka zdravila. Pripada ji tudi naročilnica za lasuljo, vendar jo je zavrnila. »Že prvič nisem nosila lasulje in je tudi zdaj

ne bom. Ko sem se prvič spopadala s to boleznijo, sem si jo enkrat nadela, ampak sem imela občutek, kot da me vsi gledajo, zato sem jo snela. Nato sem jo nosila še enkrat na poroki svoje priče, ki je takoj opazila, da se v njej ne počutim dobro. Rekla mi je, naj jo snamem. In sem jo.

»Ker Sara nima več leve dojke, je dobila prsno protezo, ki, kot pravi, leži doma v škatli. »Ne počutim se dobro, če imam na sebi nekaj, kar ni del mojega telesa. Nekateri ženske lahko, kar je super, ampak jaz ne morem,« je poudarila. V ta namen si je kupila navadno ohlapno kapo.

Kako je njena družina sprejela diagnozo tokrat? »Otroka sta že dovolj velika, da vesta, za kaj gre. Sin mi je rekel, da mi obljublja, da me ne bosta jezila.« Z mano sta šla tudi na prvi pregled na onkološki inštitut. Povedala sem jima, da bom spet izgubila lase, in hči me je prosila, ali me lahko ona ostriže. Seveda sem ji dovolila. Zelo dobro sta se spoprijela s to novico, a je res, da jima vedno povem vse,« je pojasnila Sara. Še vedno kot svojo najtršo skalo postavlja svojega moža, ki jo tudi tokrat brezpogojno podpira. Sara želi, da bi več ljudi vedelo, da lahko bolezen doleti tudi mlade ljudi. »Tudi ko gre človek na onkološki inštitut, tam ne vidi le starejših ljudi, temveč tudi tiste, ki so stari 20 let. Sploh si ne upam predstavljati, kaj bi lahko bilo, če se ne bi zavzela zase in za svoje telo ter pritiskala na zdravnike,« je opozorila.

Zdravljenje vedno bolj konzervativno

Specialistka splošne kirurgije Lučka Cankar je pojasnila, da je število bolnikov v ambulantni za bolezni dojk v Splošni bolnišnici Celje od leta 2008 precej naraslo. V ambulantni sicer ne obravnavajo le bolnikov z rakom dojke, temveč tudi tiste, ki imajo druge težave z dojkami. Ob tem je opozorila na ustreznost napotnic, ki jih bolniki dobijo za to ambulantno, saj te po njenem mnenju niso vedno upravičene in jemljejo dragocen čas, ki bi ga lahko zdravniki namenili tistim, ki morajo zaradi narave svoje bolezni biti obravnavani prednostno.

»Nazadnje smo imeli v ambulantni v enem dnevu 29 bolnikov, kar je občutno preveč. Na srečo je bil le majhen delež tistih, ki so imeli raka, vendar bi ravno za slednje potrebovali več časa,« je poudarila Lučka Cankar.

Radiološka kriza pustila posledice

Od začetka delovanja ambulantne za bolezni dojk do zdaj so se po mnenju Cankarjeve z vidika diagnostike zelo dobro organizirali na radiološkem oddelku celjske bolnišnice. Med diagno-

Splošna kirurginja Lučka Cankar pojasnjuje, da je zdravljenje raka dojke vedno bolj konzervativno. (Foto: osebni arhiv)

stičnimi sredstvi sta med drugim debeloigelnja biopsija in označevanje netipnih tumorjev, zato so lahko kirurgi operirali tudi slednje. Lani se je v bolnišnici začela radiološka kriza. »Nastale so težave z radiološkim oddelkom in ko je veliko zdravnikov zapustilo našo bolnišnico, je med drugim odšel tudi zdravnik, ki se je najbolj ukvarjal z diagnostiko na tem področju. Na srečo je ostal v javnem zdravstvenem sistemu in zdaj dela v Splošni bolnišni-

ci Trbovlje. Z njim imamo dogovor, da lahko bolnike pošiljamo tja. A smo vseeno izgubili zelo pomemben del naše ustanove in tako ne moremo v korak z uveljavljenimi smernicami diagnostike in zdravljenja,« je opozorila Cankarjeva. Od vzpostavitve ambulantne za bolezni dojk se je spremenilo veliko stvari, je pojasnila. »Kar zadeva kirurgijo, je zdravljenje vedno bolj konzervativno, kar pomeni, da poskušamo ohraniti čim več. Vedno večji poudarek je tudi na drugih oblikah zdravljenja,« je pojasnila.

Strah zaradi stigme

Cankarjeva meni, da je odzivnost žensk, ki so vključene v program Dora, dober, a da še vedno obstaja delež takšnih, ki se ne bodo nikoli odzvale. Nekaj je tudi takšnih, predvsem med starejšimi, ki se na opozorilne znake nikoli ne odzovejo in pridejo šele, ko je bolezen že močno napredovala, bodisi zaradi strahu bodisi zaradi stigme, ki jo beseda rak prinaša. »V obravnavi smo imeli že tudi starejšo gospo, ki je prišla z odprto rano na dojki, ki so jo odkrili, ko so ji delali EKG. Ne vemo, kako dolgo je to skri-

vala, verjetno še kar nekaj časa po tem, ko je zatipala zatrdlino. Njena družina je bila pretresena.« Cankarjeva je opozorila tudi, da se z boleznijo večinoma soočajo ženske, vendar je približno odstotek še vedno moških, ki zbolijo zaradi raka dojke. »Opažam, da imajo drugačen odnos do svoje bolezni, kot ga imajo ženske. Med drugim verjetno tudi zato, ker se dojke v družbi dojema kot nekaj izrecno ženskega,« je dejala. Po mnenju Cankarjeve veliko ljudi raka dojke kot vsako drugo vrsto raka še vedno povezuje s smrtjo. Te bolezni na žalost res ne preživijo vsi, saj je to odvisno od številnih dejavnikov, med drugim tudi od oblik raka dojke, ki so različno agresivne. Vendar medicina napreduje iz dneva v dan in možnosti preživetja se boljšajo, zato veliko bolnikov po preboleli bolezni živi kakovostno. Je pa res, da na splošno za mlajše ženske velja slabša prognoza kot za starejše, saj je pri njih rak velikokrat bolj agresivne narave. Zato Cankarjeva meni, da bi bilo pametno znižati starostno mejo za povabilo v presejalne programe za odkrivanje raka dojke.

OB ROBU

Nihče ni premlad!

Številne organizacije in strokovnjaki že leta kot pokvarjena plošča poudarjajo, da rak dojke in tudi mnoge druge oblike raka niso omejeni na neko starostno skupino, to je starejšo. Res je, da nekatere vrste raka po statistiki obolelih izrazito izstopajo v poznejših letih življenja, a vendar si ne moremo zatiskati oči pred tem, da zbolevalo vedno mlajši ljudje. Zahodni neoliberalni sistem od nas zahteva neizprosno tempo življenja, ki s seboj prinaša številne škodljive navade, od kajenja in načina prehranjevanja do stalne izpostavljenosti stresu. Seveda to ne pomeni, da trdim, da bo raka dobil vsak, ki živi nezdravo, saj so pomembni tudi drugi dejavniki, kot sta na primer genetski zapis posameznika in zgodovina bolezni v družini. Včasih je vse skupaj le loterija ali navadna smola. A vendar si želim, da bi lahko ta stereotip v družbi izkoreninili, saj je izjemno škodljiv za javno zdravje. Želim si, da bi mlade ljudi zdravstveni sistem jemal bolj resno in jih ne bi odslavljal le na podlagi njihove starosti. Na tej točki naj poudarim, da verjamem v zahodno medicino in njene strokovnjake in sem hvaležna, da lahko zaradi prelomnih odkritij v tej znanosti živimo bolje in se nam življenjska doba podaljšuje. A po drugi strani moramo biti tudi konstruktivno kritični in se za svoje zdravje borovati, če nam telo sporoča, da nekaj ni v redu. Nismo pametnejši od zdravnikov, vendar mi svoje telo poznamo najbolje. Sara Gorišek je zaradi lastne samoiniciativnosti imela srečo v nesreči. Marsikdo je nima.

LARISA JEKNIĆ

Pomembnost osveščanja in obveščanja

V sklopu rožnatega oktobra so nam več o raku dojk povedali tudi v združenju Europa Donna Slovenija, ki družbo osvešča ne le o raku dojk, temveč tudi o raku rodil. Združenje deluje od leta 1997 in podpira bolnike ter njihove svojce ob soočanju z diagnozo, med zdravljenjem in po njem ter se kot zagovornik bolnikov vključuje v dejavnosti zdravstvene politike in ustanov, ki so vpete v obravnavo raka dojk in raka rodil ter si prizadeva za rešitve, ki prinašajo enakopravno strokovno obravnavo vseh obolelih.

»Rak dojk je dobro ozdravljiv, če ga odkrijemo dovolj zgodaj. Zgodnje odkrivanje in posamezniku prilagojeno zdravljenje sta ključna, da se umrljivost vztrajno zmanjšu-

je,« so pojasnili v združenju. Zato se bo v rožnatem oktobru v sodelovanju z njihovimi članicami v njihovih krajih in občinah zvrstilo več kot 50 lokalnih dogodkov, na kate-

rih nagovarjajo ljudi po vsej Sloveniji. Na dogodkih so prisotne članice združenja, ki z veseljem odgovarjajo na vprašanja in govorijo o svoji izkušnji z boleznijo.

Podpora bolnikom in njihovim svojcem

Združenje od leta 2017 izvaja tudi program Roza, v okviru katerega bolnikom in njihovim svojcem nudi različne oblike psihosocialne moči. Program spodbuja obolele,

da s svojimi dejavnostmi pripevajo k izboljšanju svojega zdravja in zmanjšanju dejavnikov tveganja bolezni, ter jim pomaga, da obdoobje soočanja z diagnozo, zdravljenja in po zdravljenju preživijo kakovostno, brez dodatnih obremenilnih posledic za fizično in psihično zdravje. Ministrstvo za zdravje sofinancira program. V okviru programa delujejo tri sekcije, in sicer sekcija mladih za ženske, ki zbolijo pred 40. letom, sekcija za ženske z rakom rodil in sekcija z ženske z napredovalim rakom. Organizirajo tudi skupinska in individualna psihoterapevtska srečanja za bolnike, delavnice čuječnosti in sproščanja, tabor za otroke in podporni skupini za svojce in žalujoče svojce. Sekcija za ženske z napredovalim rakom je izjemnega pomena, saj se mora v družbi, kjer sta bolezen in smrt še vedno tabu, o tem več govoriti, bolnikom z napredovalo boleznijo pa omogočiti dostojanstveno življenje, ki ga lahko kljub mno-

gim nasprotnim prepričanjem živijo lepo in polno. Skupino je združenje vzpostavilo leta 2019, vodi jo psihoterapevka Tatjana Romšek Poljšak. Z bolnicami se srečujejo dvakrat mesečno. V združenju Europa Donna tako vabijo vse bolnike ali njihove svojce, ki imajo kakršnakoli vprašanja, da jim pišejo.

Opozarjajo tudi na delovne razmere bolnikov

Lani je združenje v okviru projekta Povratek na delo organiziralo tudi tri okrogle mize, kjer so strokovnjaki spregovorili o tem, s katerimi stvarmi se bolnice in bolniki soočajo, ko se morajo po zdravljenju, ki je velikokrat agresivno in ima stranske učinke, vrniti na delo. »Po več letih izkušenj iz svetovalnega telefona smo ugotovili, da gre za večplastno problematiko, ki poleg bolnikov v veliki meri zadeva tudi delodajalce in zakonodajalce,« so pojasnili v združenju. Ob tem so opo-

zorili, da vračanje na delo po dolgotrajnem bolniškem staležu ni stresno le za bolnike, temveč tudi za delodajalce, kar vpliva na ohranitev delovnega mesta bolnikov. Dolgotrajni postopki, pomanjkanje komunikacije, negotovost glede tega, kdaj se bodo bolniki vrnili na delo, predstavlja le peščico številnih težav, s katerimi se soočata obe strani, najbolj pa seveda trpijo bolniki. Zato je iskanje učinkovitih sistemskih rešitev ključnega pomena. V združenju so za konec želeli opozoriti še na to, na kar opozarjajo celo leto: »Za zgodnje odkrivanje raka je res pomembno, da posamezniki skrbijo za svoje zdravje, poznajo svoje telo in v primeru morebitnih sprememb, ki jih opazijo med rednim mesečnim samopregledovanjem dojk, ne odlašajo z obiskom osebnega zdravnika ali ginekologa. Seveda so danes te storitve včasih težje dostopne. Vendar je treba vztrajati in priti do zdravnika, ki jih bo napotil na nadaljnje preiskave.«

Ključno je samopregledovanje

Po podatkih državnega presejalnega programa za odkrivanje raka dojk Dora to bolezen delimo na neinvazivne vrste raka, ki jih odkrijejo približno sto na leto, in na invazivne vrste raka, ki jih odkrijejo od 1.200 do 1.300 letno.

Invazivne vrste raka se delijo na hormonsko odvisne in hormonsko neodvisne ter HER-2 pozitivne in HER-2 negativne. Kar tri četrtine vrst raka dojk je hormonsko odvisnih. V okviru programa so med 1. januarjem in 30. junijem letos opravili mamografijo pri 61.521 ženskah, na povabilo se jih je odzvalo 79 odstotkov. Od tega so raka dojk odkrili pri 335 ženskah. Ob tem so opozorili, da ima ženska, ki ima sorodnico z rakom dojk v prvem kolenu, lahko dva- do trikrat večjo ogroženost za nastanek raka dojk kot ženska, ki tega v družinski anamnezi nima, sploh če je zbolela sorodnica, mlajša od 50 let. Najbolj ključnega pomena je samopregledovanje. Dojke se pravilno pregleda tako, da je treba sistematično pretipati obe dojki, a tudi pazduhi in nadključnični loži. Poleg novonastalih zatrdlin je potrebna tudi pozornost glede sprememb v velikosti in obliki dojk, barvi kože dojk, uvelčenosti bradavic ali izcedka iz bradavic.

V združenju Europa Donna Slovenija izvajajo številne programe osveščanja o raku dojk (Foto: arhiv združenja Europa Donna Slovenija)

Varni doma

Mesec požarne varnosti

Oktober je v Sloveniji že tradicionalno mesec požarne varnosti. Uprava za zaščito in reševanje, Gasilska zveza Slovenije, Združenje slovenskih poklicnih gasilcev ter Slovensko združenje za požarno varstvo letos s sloganom **Požarna varnost – bodi pripravljen, bodi varen opozarjajo na pomen preprečevanja požarov v domačem okolju. Spodbujajo tudi k razmisleku o možnih vzrokih za požare, o preventivnih ukrepih in pravilnem ravnanju ob požaru.**

JANŽE FRIC

Ob začetku meseca požarne varnosti so iz Gasilske zveze Slovenije sporočili, da večina požarov, približno 60 odstotkov, nastane v domačem okolju. Ti požari povzročijo 70 odstotkov vseh smrtnih žrtev. Približno četrtina požarov

v domačem okolju nastane ponoči, med deseto uro zvečer in šesto zjutraj. Med pomembnimi vzroki za nastanek požarov v domačem okolju so predvsem slabe navade pri ljudeh, saj približno četrtino vseh požarov, ki se končajo s

smrtnimi žrtvami, povzročijo cigaretni ogorki, kar 40 odstotkov jih povzročijo napake, ki so posledica alkoholizma.

V bližajočem se zimskem času nastane veliko požarov v stanovanjskih objektih tudi zaradi slabo vzdrževanih di-

movodnih naprav, prižganih sveč v novoletnem času ter uporabe sveč in kresničk na suhih novoletnih jelkah.

Pogosto zagori v kuhinji

V kuhinji največkrat pride do požara, saj je v njej veliko naprav, ki oddajajo toploto. Tam najdemo plinske naprave z odprtim plamenom, električne štedilnike in štedilnike na trdo gorivo, opekače kruha, grelnike vode, namizne žare in podobno. Kot pravijo v gasilski zvezi, so lahko varni vsi tipi štedilnikov, če so tehnično brezhibni in če z njimi rokujemo po predpisih varnega dela. Najbolj nevarni za nastanek požara pri hrani, ki jo pozabimo na štedilniku, so klasični električni štedilniki. To so štedilniki, pri katerih kuhalna plošča še nima termostata za nadzor temperature.

Celjski gasilci svetujejo

Kaj storimo, če v stanovanju zagori tako močno, da sami požara ne moremo pogasiti?

- Vsi stanovalci se umaknejo na prosto.
- Poskušamo odstraniti jeklenke s plinom.
- Zapremo čim več oken in vrat.
- Izklopimo glavno električno stikalo.
- O požaru obvestimo center za obveščanje na telefonsko številko 112 in sosedo.

Celjski gasilci še opozarjajo, da naj se ne zadržujemo v dimu in se ne vračamo v zadimljen prostor zgolj zato, da bi rešili osebne predmete. Požar se namreč lahko razvije zelo hitro.

Oktober je mesec požarne varnosti.

Gasilci zato svetujejo, naj se pri obnovi kuhinje odločimo za indukcijsko kuhhalno ploščo. Ta tip kuhalne plošče ima večji izkoristek energije in deluje le takrat, ko je na njej ustrezna posoda. Deluje tako, da ustvarja neko magnetno polje, in predstavlja velik napredek tudi iz vidika požarne varnosti.

Preventiva požarov

Požaru v domačem okolju se ob upoštevanju preventivnih ukrepov lahko izognemo, ob že nastalem požaru pa lahko s pravilnim ukrepanjem preprečimo večjo škodo na stavbi in poškodbe ljudi.

Požare v domačem okolju lahko preprečimo že med gradnjo ali obnovo doma, in sicer tako, da v stanovanje namestimo gasilnike, vgradimo požarne alarme in avtomatske naprave za gašenje in podobno. Pomembno je tudi,

da imamo dobro organizirano stanovanje. To pomeni, da gorljive snovi odmaknemo od virov vžiga, ustrezno čistimo in vzdržujemo hišo oziroma stanovanje ter imamo ustrezno urejene evakuacijske poti.

Kot pravijo v gasilski zvezi, je pomemben ukrep aktivne požarne zaščite v domačem okolju požarni alarm. Alarmi delujejo tako, da čim prej odkrijejo produkte zgorevanja, kot so dim, toplota in svetloba, ter tako opozorijo na morebiten požar. Požarnih alarmov ne nameščamo v kote prostorov, saj jih dim najkasneje doseže. Prav tako požarnih alarmov ne nameščamo v bližino štedilnikov, senzor dima v požarnem alarmu je namreč zelo občutljiv na pojav dimnih delcev, kar pomeni, da bo javljalik piskal ob vsaki peki palačink, odprtju delujoče pečice in podobno.

Foto: arhiv NT/Andraž Purg

Nevarnost preobremenjenih vozil

V Centru varne vožnje na Vranskem so v ponedeljek predstavili zaključke projekta in praktični prikaz vpliva teže tovornega vozila na dolžino zavorne poti. Kot ugotavlja analiza opravljenih testiranj, je zavorna pot preobremenjenih tovornih vozil daljša.

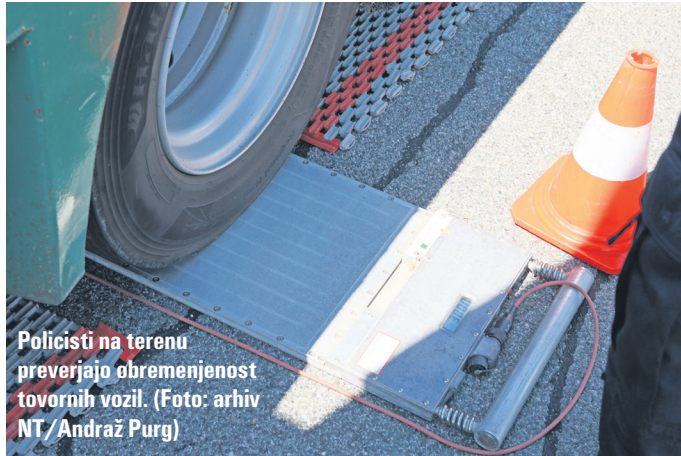
Pilotni projekt na temo zavorne poti preobremenjenih tovornih vozil je v sodelovanju s pogodbenimi partnerji AMZS ter podjetjema Cestel in Man pripravila direkcija za infrastrukturo. Kot so pojasnili v direkciji, so projekt v povezavi s tovornjaki pripravili, ker je kinetična energija tovornih vozil precej večja od

energije osebnih vozil, nesreče tovornih vozil pa imajo tudi precej težje posledice.

Masa vozila zelo pomembna

Raziskava je pokazala, da na zaviranje vozila vplivajo hitrost, kakovost pnevmatik, stanje vozišča, temperatura asfalta, odzivni čas in predvsem masa vozila. Večja kot je, daljšo zavorno pot pomeni.

Praktično testiranje so izvedli v centru varne vožnje na Vranskem, kjer se je izkazalo, da pri dvoosnih vozilih teža ni imela bistvenega vpliva, ga je pa imela pri štiri- in petosnih vozilih, pri čemer je na

Policisti na terenu preverjajo obremenjenost tovornih vozil. (Foto: arhiv NT/Andraž Purg)

dolžino zavorne poti vplivala tudi temperatura zavor.

Kot je še pokazal projekt, je za večje osveščanje o tej problematiki potrebno izobra-

ževanje vseh udeležencev v prometu, nujno potrebno bo tudi izobraževanje odločevalcev.

JF, STA

Vlomil v avto

Prejšnji teden je neznanec iz osebnega avtomobila odtužil levo vzratno ogledalo. Vozilo je bilo parkirano v Gorici pri Slivnici. Z dejanjem je lastnico oškodoval za najmanj 150 evrov.

JF

Kradel zobne ščetke

Celjski policisti so pri nadzoru cestnega prometa ustavili športno vozilo tujih registrskih oznach ter z voznikom, državljanom Češke, opravili postopek. Kot so kasneje ugotovili, je prevažal stvari, ki naj bi bile ukradene.

Med postopkom so policisti ugotovili, da je imel v vozilu več zobnih in medzobnih ščetk in nastavkov zanje ter nekaj igralnih konzol, za katere ni znal pojasniti izvora. Pri nadaljnjem preverjanju so ugotovili, da je voznik osumljen storitve več kaznivih dejanj tatvin, zaradi česar so mu predmete, ki jih je imel v vozilu, zasegli. Ščetke in druge stvari je ukradel v več trgovinah po Sloveniji. Zasežene stvari so bile vredne najmanj 5 tisoč evrov. 33-letnega češkega državljana so kazensko ovadili.

Sšol

Češki državljan je nakradel za več tisoč evrov zobnih in medzobnih ščetk. (Foto: PUC)

Rop nad mestnim parkom

Prejšnji teden v petek popoldne sta v gozdu nad mestnim parkom v Celju neznana storilca napadla 38-letnega moškega z ljubljanskega območja.

Storilca sta ga huje poškodovala in mu ukradla denarnico, bančni kartici, mobilni telefon in ključke vozila.

JF

Neupravičeno klical policijo

V ponedeljek je občan poklical 113 in povedal, da so ga zaklenili v počitniško hišico v Pletovarju. Ob prihodu na kraj so policisti ugotovili, da je bil klicatelj pijan.

Prav tako se je pokvarila ključavnica na vratih, zaradi česar ni mogel iz hiše. Ker je neupravičeno klical policijo, mu je bila izrečena sankcija po Zakonu o varstvu javnega reda in miru.

JF

Dušan Konda in Lan Tominc o željah celjskega kajakaškega kluba

»Brez »motenj« v olimpijski cikelus«

Trenutno ima Kajak-kanu klub Nivo Celje tri mušketirje, ki vihtijo dvodelna vesla na divjih vodah v kajaku. To so Martin Srabotnik, Lan Tominc in Jan Ločnikar. Četrti (ali prvi) bi še vedno lahko bil Simon Brus, a je zelo zgodaj končal športno pot.

DEAN ŠUSTER

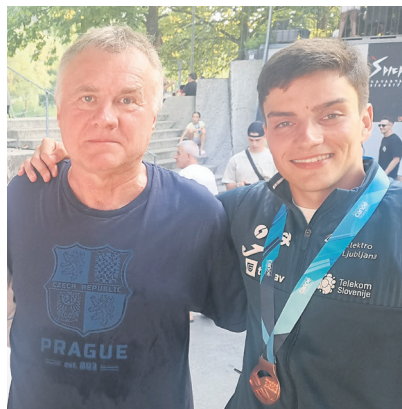
Vsi trije imajo možnost, da se čez štiri leta oziroma nekoliko prej potegujejo za nastop na olimpijskih igrah.

Pred Lanom svetla prihodnost

Letos je bil najboljši med njimi Lan Tominc. O njem je predsednik kluba **Dušan Konda** govoril: »Lan bi lahko letos storil še več, toda njegov trener Aleš Kuder, Lan in jaz smo zelo zadovoljni s sezono. Star je 22 let. V kajaku to pomeni, da je rosen mlad. Peter Kauzer ima 41 let, Giovanni de Gennaro 32, Jiri Prskavec in Joe Clarke po 31. Medalje na velikih tekmovanjih so osvajali oziroma jih še osvajajo v zrelih letih. Zelo redki mladeniči se prebijejo na oder za zmagovalce. V zadnjih letih jih je sicer več, ker imajo predstavniki velesil odlične pogoje. Lan je sezono končal na osmem mestu v skupnem seštevku svetovnega pokala. Na svetovnem prvenstvu v kategoriji U23 v Liptovskem Mikulašu je osvojil bronasto kolajno. Ne smemo pozabiti, da bi brez dotika vrat zmagal. In kdo je brez napak odpeljal progo, a počasneje kot Lan? To je bil Francoz Anatole Delassus, ki je pri 23 letih zmagovalac svetovnega pokala.«

Že kroji svetovni vrh

V aprilu je Lan v Tacnu zmagal na izbirni tekmi za uvrstitev v slovensko reprezentanco. Boljši je bil tudi od letošnjega evropskega in olimpijskega prvaka de Gennara. To je bil nek pokazatelj, da je sposoben krojiti svetovni vrh tudi med člani. Nastopil je na petih tekmah svetovnega pokala, dvakrat se je uvrstil v finale. Na predzadnji tekmi v Ivrei je osvojil četrto mesto s tremi dotiki. Bilo je zelo nenavadno, kajti pred zadnjim nastopajočim je bil kljub trem dotikom med najboljšimi tremi, ki so čakali na razplet. Tudi **Lan Tominc** si srčno želi progo bližje svojemu domu. »Zadnja tri leta sem živel v Ljubljani

Dušan Konda in Lan Tominc (Foto: DŠ)

zaradi študija in mi je bilo nekoliko lažje. Toda od 7. razreda osnovne šole sem se spomladi skoraj vsak dan vozil iz Celja v Tacen in nato nazaj. Samo z vožnjo izgubiš vsaj dve uri, ko je gneča, še bistveno več. Vedno smo hiteli proti Tacnu po koncu pouka, vračali smo se, ko se je največ avtomobilov stekalo proti Štajerski. Izpostavljáš se na cesti, tudi čolne smo pobirali na in ob njej. Domača proga bi bila za nas velik privilegij. Težko si predstavljám, da bi lahko po

desetminutni vožnji od doma sedel v čoln in veslal na divji vodi.«

Magisterij bo počakal

O tej temi je spregovoril tudi Konda: »Proga v Celju bi zagotovila vrsto generacij vrhunskih tekmovalcev. V Celju imamo glede športne infrastrukture vse. Zato menim, da smo zdaj na vrsti mi. Upam, da bodo Martin, Lan in Jan takrat, ko bo nova proga zgrajena, še tekmovali.« Letos je Lan Tominc končal študij ekono-

mije v Ljubljani. Zdaj se bo popolnoma osredotočil na šport: »Magisterij bo prišel na vrsto po koncu športne poti. Olimpijski cikelus bom začel brez »motenj«, ki bi me ovirale pri rednem treningu. Za študij bo še čas, zdaj se bom popolnoma posvetil kajaku na divjih vodah.« Uganka ostajata Peter Kauzer (letos 3. v svetovnem pokalu) in njegova odločitev glede ponovnega olimpijskega nastopa, izjemno kakovosten je še mladi Žiga Lin Hočevár (5. v svetovnem pokalu).

Lan med vožnjo v Liptovskem Mikulašu, kjer je osvojil tretje mesto na SP v kategoriji U23. (Foto: arhiv KKK Nivo Celje)

Ukrajinca Bohdan Panasenko (v modrem dresu levo) in Danil Carkovskij (desno) sta se izkazala v Zell am Seeju.

Spomin na veselje po januarski zmagi nad Jeseničani

vsakogar. In to se je izkazalo proti Kitzbühlu.« Tisti, ki radi stavijo rezultate, so nas obvestili, da je bila kvota za zmago Celja 9. »V Zell am Seeju je bila celo 30. Vem, da bomo še trn v peti vsem ekipam, še zlasti v Celju.« Torej bi ljubitelji stav danes lahko napovedali ... »Ne, ne, v to se ne bom spuščal. Obljubimo lahko le bojevitost in trud do zadnje sekunde. Upam, da bomo s pomočjo navijačev zadržali tri točke doma.«

Zmaga v pravem trenutku

Sotlar je omenil še gostovanje v Zell am Seeju, kjer so bili strelci Jakob Bernard ter Ukrajinca Danil Carkovskij in Bohdan Panasenko: »Pred potjo bi takoj podpisali, da nam pripade točka. A neodločen izid po rednem delu in

poraz po dodatnih strelkih še vedno bolita, kajti še nekaj minut pred iztekom 60 minut smo bili v igri za zmago. Usodni sta bili napaka in neizkušenost.« Tekme v Avstriji se je dotaknil tudi trener **Gal Koren**: »Pet minut pred koncem smo vodili s 3 : 1. Tako grobih dveh napak, kot smo si ju privoščili v končnici, si ne smemo dovoliti danes proti Jesenicam. Zelo se veselimo slovenskega derbija, za naše fante predstavlja poseben izživ. Zmaga proti Kitzbühlu je prišla v pravem trenutku. Vratar Brandner je bil izjemen. Ne smemo pozabiti, da sta zaradi poškodb manjkala izkušena branilca Nik Grahut in Miha Logar.« V torek so celjski vitezi v državnem prvenstvu gostili ekipo Slavije.

DŠ

Foto: Andraž Purg

Padel Kitzbühel, danes tarča Jesenice

Hokejisti moštva RST Pellet Celje so prvič zmagali v novi sezoni Alpske lige. V petem krogu so premagali vodilni Kitzbühel s 4 : 2. Za trdno vodstvo sta najprej v prvi tretjini v razmaku manj kot minute zadela Jure Sotlar in Lovro Kumanović, v uvodu druge tretjine je Sotlar v 23. minuti dosegel še tretji celjski gol.

Gostje so zaostanek znižali v 44. minuti, pred koncem pa tvegali z igro brez vratarja. To je 20 sekund pred koncem izkoristil Danil Carkovski za 4 : 1. Kitzbühel je nato v preostanku dvoboja sicer še dosegel svoj drugi zadetek.

Zelo neučinkoviti

Kapetan **Jure Sotlar** je prižgal, da se je ekipi odvilil ka-

men s srca: »V uvodu sezone smo doživeli štiri poraze. Na voljo smo imeli 12 točk, osvojili smo eno. Glede na zaplete na omenjenih tekmah bi lahko osvojili vsaj devet točk. A ni se nam izšlo. Še naprej smo verjeli vase, saj smo bili boljši od ekip iz Bregenza in Salzburga, a nas je drago stala neučinkovitost. Zavedali smo se, da lahko premagamo

Celjski rokometiši so proti Gorenju imeli že sedem golov naskoka

Vodijo, a o naslovu državnega prvaka nočejo razmišljati

Rokometiši Celja Pivovarne Laško so v 5. krogu 1. slovenske lige v dvorani Zlatorog premagali državne prvake iz Velenja z 29 : 27 in nenadejano zadržali vodilni položaj na lestvici. Tega so potrdili v nedeljskem popoldnevu, ko so bili zelo razigrani proti Koprčanom.

DEAN ŠUSTER

Primorce so v tekmi 6. kroga nadigrali s kar 43 : 24. Najbolj učinkovita sta bila Mai Marguč z enajstimi in Luka Perić s sedmimi goli.

Iz ugodja v srhljivko

Že 132. savinjsko-šaleški derbi so v uvodnih minutah obeležili meti gostov v okvir celjskega gola (pet do 15. minute), kar so domačini s pridom izkoristili. Pri rezultatu 7 : 3 je trener Gorenja Zoran Jovičič moral prvič zahtevati minuto odmora. Prednost so rokometiši Celja vztrajno poviševali, najvišja je bila pri izidu 18 : 11. V drugem polčasu so državni prvaki iz Velenja trdovratno zniževali zaostanek. V zadnji minuti bi lahko Olexsandr Onufrienko odločil zmagovalca z golom za 29 : 26, a je z ugodnega položaja zgrešil vrata. Na 28 : 27 je nemudoma znižal Jernej Drobež. Celjani so uspeli zadržati žogo v svojih rokah, nekaj trenutkov pred zvokom sirene pa je končni izid postavil Andraž Makuc.

»Ostati trdno na tleh«

Kapetan Žiga Mlakar skrbi za nadzor nad mladimi soigralci: »Naša ekipa je dala vse od sebe. Zahvaljujem se navijačem, ki so poskrbeli za vzdušje, primerno temu derbiu. V prvem delu smo prikazali

našo najboljšo igro v tej sezoni. V nadaljevanju smo malce popustili, a smo hkrati ostali mirni ter zadržali zadostno razliko za osvojitve dveh točk.« Takšnega točkovnega izkupička celjske ekipe najbrž ni nihče pričakoval. »Dobro smo vadili v pripravljalnem obdobju. Vemo, da bo tako izenačenih in napetih tekem v tej sezoni še veliko, kar je za mlade igralce dobrodošlo. Morda so si že na uvodnih tekmah v tej sezoni nabrali dovolj izkušenj, da so v zadnjih dveh minutah proti Gorenju znali ohraniti trezno glavo.« Celje je očitno konkurenčno favoritom, a Mlakar je poudaril: »Moramo ostati trdno na tleh, mladih igralcev zmage ne smejo ponesti v višave. Letošnji sistem je poseben, najbolj pomembno je, da bomo v najboljšem možnem stanju pred zaključnim delom sezone.«

Pereira ponosen na ekipo

Najbolj učinkovit pri zmagovalcih je bil **Luka Perić** s šestimi goli: »Čeprav je bila za nami naporna preizkušnja v Novem mestu, smo prikazali pravi značaj. V čast mi je, da sem del te ekipe. Razmišljali bomo samo o naši naslednji tekmi. Mnogo ekip je zelo izenačenih.« Trener **Paulo Jorge Pereira** je opozoril na nekaj zelo pomembnih zadev: »To sta samo dve točki.

Večina ekip še ni na polnih obratih zaradi novega sistema tekovanja. Odločitev bo padla v naslednjem letu. Naša ekipa raste. Mladi igralci morajo bolje nadzorovati čustva. Imeli so že sedem golov prednosti. Potem so padli v dramatično končnico. Zdržali so pritisk, ponosen sem nanje.« Dodal je: »Pogled na lestvico je lep, toda moramo biti iskreni. Velenjač bi tudi izgubili prve štiri tekme. O tem se veliko pogovarjamo. Lahko se zdaj veselimo, toda čaka nas veliko dela. O naših možnostih v končnici sezone je preuranjeno govoriti. Velenjač, ki so zelo kakovostni, točno vedo, kdaj bo padla odločitev o prvaku. Mi moramo izboljšati še veliko stvari.« Tadej Mazej in Uroš Miličević sta dodala po pet golov. Gal Gaberšek je zbral šest obramb, Jan Češek še eno več. Za Gorenje je Tine Poklar dosegel sedem in Tilen Sokolič šest zadetkov.

Foto: Andraž Purg

Paulo Pereira: »Mladi igralci morajo bolje nadzorovati čustva. Imeli so že sedem golov prednosti. Potem so padli v dramatično končnico.«

Čeprav poraz za nikogar v tem obdobju lige ni usoden, se je na parketu dvorane Zlatorog vnela prava rokometna bitka.

Luka Perić je predstavil svojo paleto raznovrstnih metov.

Opazen napredek Filipa Škofa

Z udeležbo na tekmi Danubia Series 1 v poljskem Sanoku sta letošnjo sezono začela dva celjska hitrostna drsalca na kratke proge Vid Gal in Filip Škof.

Med 200 hitrostnimi drsalci, ki so bili pretežno iz vzhodnega dela Evrope, se je bolje znašel Škof. Že na začetku sezone je pokazal dobro pripravljenost, saj je takoj izboljšal osebni rekord na 500 metrov. S tem rezultatom se je zelo približal preboju v državno reprezentanco. V kategoriji junior C boys je osvojil deseto mesto. Na dvakrat daljši razdalji je bil 25., na 1.500 metrov pa 28. Za reprezentantom Vidom Galom ni ena najboljših tekem. »Počutim se, kot da nisem mogel dati vsega od sebe. Na tekmi na 1.500 metrov me je namreč turški drsalec izrinil pred ovinkom in sem padel. Turški drsalec je bil kaznovan, sam pa nisem napredoval v finale A.« Na tekmovanju Olimpijski upi v Budimpešti se bosta celjskim drsalcem pridružila tudi najhitrejša slovenska hitrostna drsalca na kratke

Filip Škof (levo) in Vid Gal (Foto: arhiv DK Celje)

proge Dina Špan in Tibor Komerički, ki se trenutno v madžarski prestolnici pripravljata tudi na tekme

svetovnega mladinskega pokala in na člansko svetovno prvenstvo.

DŠ

Vodstvo celjskega kluba je zapisalo: »7. marca smo doživeli eno največjih zmag v sodobni zgodovini kluba. Zmago, ki je rešila življenje. Zmago, ki je dokazala, da s solidarnostjo in z zavzetostjo ne poznamo meja. Zmago, da smo lahko danes vsi skupaj nasmejani in dobre volje v Zlatorogu.« Vabilu na tekmo so se odzvali Andrea, Maja, Nataša, Petra, Domen, Urh, Edvin in Aljoša, ki so se med tekmo lige prvakov primerno odzvali in pomagali gospodu Daniju. Klub se je zahvalil tudi zdravnikom Tadeju Jugu in Sašu Djuriću, navijačem Florijanom, ki so z zastavo pokrili dogajanje, navijačem Gudmeja, ki so storili enako, predstavnikom nujne medicinske pomoči, policistom in vsem, ki so strokovno ravnali in rešili privrženca celjskega kluba. Spominska darila sta predala predsednik kluba Gregor Planteu in direktor Miroslav Benický. (Foto: Slavko Kolar)

Pogled na prvoligaško lestvico je zdaj lepši

Porazu na Portugalskem je sledil podvig v Mariboru

Najbrž ne obstaja lepša stvar pred odhodom na odmor zaradi reprezentančnih tekem, kot je zmaga v Mariboru. Celjski nogometaši so »vijoličaste« premagali že drugič v 19 dneh. Obakrat jim je to uspelo v izdihljajih štajerskega derbija. Nogometaši Celja so v 1. krogu konferenčne lige v gosteh izgubili proti Vitorii s 3 : 1.

DEAN ŠUSTER

V svojem prvem ligaškem nastopu evropskih tekmovalcev so gostovali v Guimarãesu pri favoriziranem tekmeču, ki so ga v lanskih kvalifikacijah izločili. Globoko rano so mu lani avgusta zadali tudi Denis Popović, Gregor Bajde, Lovro Bizjak, Matic Vrbanec in Metod Jurhar, ki jih ni več v celjskem moštvu,

Želja je višji ritem

Tokrat so bili Portugalci prevelik zalogaj za zasedbo,

v kateri so manjkali poškodovana Žan Karničnik in Mark Zabukovnik ter kaznovani Mario Kvesić. Trener Albert Riera je imel na klopi ob dveh vratarjih le še štiri igralce, kar je za resen klub nepojmljivo. A to se ni zgodilo prvič. Tokrat med rezervisti ni bilo niti enega branilca. V 61. minuti so Portugalci povedli s 3 : 0. Kasneje so imeli nekaj imenitnih priložnosti za še precej višje vodstvo. Toda v drugi minuti sodniškega dodatka je

Aljoša Matko dosegel častni zadetek. Trener Albert Riera ni bil jezen na igralce: »To sem jim povedal v slačilnici. Morali smo sprejeti poraz, saj so bili tekmeči boljši od nas. Igrajo v hitrejšem ritmu. Imajo kakovostnejše zadnje podaje. Nismo bili mi slabi, oni so preprosto boljši. Vsakič, ko smo dobili žogo, smo jo hitro izgubili. Nismo je bili zmožni zadržati. Vitoria ima petkrat višji proračun od našega kluba. Ves čas pravim, da moramo dvigniti ritem slovenske lige in seveda tudi naše ekipe. V domačem prvenstvu je naš ritem zadosten za uspehe, v evropskih tekmovanjih pa je marsikaj drugače.«

Izkoristili številčno prednost

V nedeljo so nogometaši Celja navdušili v Ljudskem vrtu. V 11. krogu 1. slovenske lige so premagali Maribor z 2 : 1. Najprej so zaostajali, toda po izključitvi Jana Repasa sta zadela Armandas Kučis in Edmilson. To je bila tretja zmaga gostov v tem krogu. Mariborsko zelenico so teptali tudi domači navijači, ki so hoteli napasti Celjske grofe. Ko se je vse umirilo, je Riera povedal: »Naš uvod v dvoboj je bil nekoliko slabši, kot smo si ga želeli. Ko so tekmeči začeli verjeti, da nas lahko ranijo, smo se znašli v težavah. Toda

Edmilson je lani poleti na prvi tekmi z Vitorio v 96. minuti znižal zaostanek na 3 : 4, čemur skoraj nihče ni pripisoval posebnega pomena. Toda Gregor Bajde je bil z golom v gosteh začetnik senzacije. Edmilson je v nedeljo pozorno spremljal akcijo Aljoše Matka in z golom odločil štajerski derbi.

Preostali izidi 11. kroga 1. SNL: Kalcer Radomlje – Nafta 2 : 0, Mura – Domžale 0 : 1, Primorje – Bravo 1 : 0 in Olimpija – Koper 0 : 1. Koprčani so doslej prejeli le štiri gole, Celjan Metod Jurhar je v Stožicah obranil še strel z enajstmetrovke.

kasneje smo v večjem delu dvoboja imeli nadzor. Morda bi bil rezultat brez rdečega kartona drugačen, a bili smo boljši in smo imeli priložno-

sti.« Španec je še dodal, da poraz na Portugalskem ni imel velikega vpliva na psihološko pripravljenost moštva. V oči je padla dobra predstava 32-le-

tnega vezista Iniga Eguarasa. Igralci prihajajo tako pogosto, da jih včasih nimajo časa uvrstiti na spletno stran.

Foto: Andraž Purg

Vratar Matjaž Rozman je bil odličen v kritičnih trenutkih v Ljudskem vrtu.

Zelo prepričljive v nepopolni postavi

Košarkarice Cinkarne Celje prav tako kot celjski hokejisti nastopajo v mednarodnem regionalnem tekmovanju, in sicer v ligi Waba. V 1. krogu so pričakale igralke bolgarske Montane in jim z odlično obrambo dopustile zgolj 51 točk.

Varovanke trenerja Damirja Grgića so jih dosegle 75.

Nepričakovana razlika

Najboljša strelka je bila s 15 točkami Lea Bartel-

me: »Naša prenovljena ekipa se je zbrala pred približno dvema tednoma, zato nismo vedele, v kakšnem stanju je. Obenem tudi nismo poznale dobrih lastnosti spremenjene ekipe Montane. Osredotočile smo se na agresivno po-

Lea Bartelme:

»Osredotočile smo se na agresivno pokrivanje gostij. Nalogo smo nedvomno dobro opravile.«

krivanje gostij. Nalogo smo nedvomno dobro opravile. V napadu bomo sčasoma bolj uigrane. Prišla bo tudi večja natančnost pri metih. Tako visoke zmage seveda nismo pričakovale.«

Obetaven začetek sezone

Maja Uranker je dodala 13 točk, Blaža Čeh in Leticia Soares sta jih dosegli po 12. Zaradi zvinja gležnja je manjkala 23-letna Američanka Cayla King. »Ob čestitkah igalkam se zahvaljujem občinstvu za spodbudo. Nedvomno smo

se dobro pripravili in odigrali zelo dobro v obrambi ter zaustavili zelo visoko Avstralko Sarah Boothe. Čeprav nismo bili zelo razpoloženi v napadu, smo zmagali z visoko razliko. Glede na to, da smo šele začeli sezono, sem zadovoljen s prvo tekmo,« je govoril trener Damir Grgić. Včeraj so Celjanke gostovale v Banja Luki pri ekipi Orlovi, v sredo, 23. oktobra, se bodo v dvorani Gimnazije Celje – Center pomerile še z ekipo iz Zadra.

DŠ

Foto: Andraž Purg

Lea Bartelme se je dobro znašla na vseh položajih.

Tudi fotografija priča, da se je na sezono s trdim treningom dobro pripravila Andjela Demirović, ki še ni dopolnila 16 let.

Igralke in strokovni štab Ženskega košarkarskega kluba Cinkarna Celje

SVET POSODE

Ipavčeva ulica 21, 3000 Celje

www.svetposode.si

SET TREH
POSOD

ZA VSE NOVE
NAROČNIKE
NOVEGA TEDNIKA

NAROČILNICA ZA

novi tednik

NT & RC, d.o.o.
Prešernova 19, 3000 Celje

Ime in priimek:

Naslov:

Telefon:

E-naslov:

Datum naročila:

Podpis:

Naročnino bom plačeval: ☐ mesečno ☐ na 6 mesecev ☐ na 3 mesece ☐ letno

☐ Soglašam s prejemanjem računov na elektronski naslov (e-mail)

S podpisom potrjujem naročilo Novega tednika do pisnega preklica, vendar za najmanj 12 mesecev.
Pogoji in spletna prijava: www.novitednik.si/postanite-narocnik

Naročniška akcija bo trajala do 20. 11. 2024.

SET 3 POSOD AMAZON

Nizka kozica 16 cm, 1,5 l, s stekleno pokrovko

Nizka kozica 20 cm, 2,75 l, s stekleno pokrovko

Visoka kozica 20 cm, 4 l, s stekleno pokrovko

To pa še ni vse!

Med vsemi obstoječimi naročniki bomo izžrebali 10 prejemnikov setov posod.

Informacije in naročila:

narocnine@nt-rc.si, telefon: 03 422 51 71, www.novitednik.si.svet24.si/postanite-narocnik.

Cuprablau Z 35 WP

ŠKROPLJENJE SADOVNJAKOV
PO OBIRANJU

Opravimo s pripravkom **Cuprablau Z 35 WP**, v odmerku 3 kg/ha, ki zmanjšuje potencial okužb jablanovega šklupa, ki prezimi v obliki askospor v odpadnem listju. Z jesensko uporabo **Cuprablau-a Z 35 WP** lahko bistveno zmanjšamo potencial okužb v naslednjem letu.

Cuprablau Z 35 WP uporabljamo tudi za učinkovito varstvo košči-častega sadja pred okužbami glive breskove kodravosti. Breskve poškopimo jeseni in spomladi in tako pravočasno zatremo brstiče glive, ki prezimijo pod lubjem.

Na lupinarjih (oreh, leska) uporabimo **Cuprablau Z 35 WP** za zatiranje orehove (lešnikove) črne listne pegavosti v odmerku 2 kg/ha. Tretiranje se opravi jeseni po spravilu pridelka in odpadanju listja.

Cuprablau Z 35 WP uspešno zatira tudi:

- listno luknjičavost koščičarjev,
- češnjevo listno pegavost in črno pegavost jablan, ki jo je vse več opaziti v ekoloških sadovnjakih,
- bakterijsko pegavost aktinidije, bakterijski ožig aktinidije ter gnilobo koreninskega vratu,
- bakterijski ožig leske,
- belo listno pegavost, črno listno pegavost in rdečo listno pegavost jagod,
- na ameriških borovnicah bakterijsko pegavost, črno pegavost ter preprečuje odmiranje stebel borovnic.

www.cinkarna.si

Tednikove zgodbe

Prvi slovenski potujoči knjižničar Lovro Stepišnik je knjige v košu nosil po vaseh in jih posojal ljudem. Tokrat ga je upodobil ljubiteljski gledališki igralec Peter Mlakar iz KUD Lojzeta Avžnerje Zgornja Ložnica.

Št. 41/ Leto 79 / Celje, 10. oktober 2024

Odkritja spominske plošče v Vojniku sta se udeležili tudi pravnukinja in prapravnukinja Lovra Stepišnika – Marija Majda Gunčer (levo) in Nataša Čebulj.

Prvi slovenski potujoči knjižničar Lovro Stepišnik dobil spominsko obeležje

Mož s košem knjig

Letos mineva 190 let od rojstva prvega slovenskega potujočega knjižničarja, narodnega buditelja in bukovnika Lovra Stepišnika. Ob jubileju je Občina Vojnik v sodelovanju z Osrednjo knjižnico Celje, s Knjižnico Josipa Vošnjaka Slovenska Bistrica in z Zvezo bibliotekarskih društev Slovenije slovesno odkrila spominsko obeležje na pročelju Knjižnice Vojnik ter odprla potujočo razstavo o Lovru Stepišniku. Postavila je tudi tri knjigobežnice. Te stojijo in vabijo k izposoji knjig pri Podružnični osnovni šoli Socka, v trgu Nove Cerkve ter nasproti vojniške knjižnice. Na gozdni učni poti Modrijanov je tudi gozdna knjižnica.

BOJANA AVGUŠTINČIČ

Lovro Stepišnik velja za prvega slovenskega potujočega knjižničarja. Knjige je nosil v košu od kmetije do kmetije in jih posojal ljudem. To je počel sam ali mu je pri tem kdo pomagal. Po enem mesecu je knjige zamenjal in ponovno šel na pot. Lovra Stepišnika zato štejemo za prvega potujočega knjižničarja ne le v Sloveniji, ampak tudi širše v tem delu Evrope. Namen prvih potujočih knjižnic na Slovenskem je bil spodbujati branje in pismenost, še posebej v tistih okoljih, ki so bila izrazito izpostavljena pritiskom pomanjkanja. Mož s košem knjig je tako spodbujal rabo slovenskega jezika in krepil narodno zavest.

Poslanstvo potujočih knjižnic danes

Ideja o obuditvi spomina na Lovra Stepišnika se je porodila Srečku Mačku iz domoznanskega oddelka Osrednje knjižnice Celje. Projekt je nato povezal Občino Vojnik, knjižnice, društva, vojniško šolo in posameznike. »Vesela sem, da so se spomnili na mojega prapradedka. Bil je eden tistih, ki so preprostim ljudem omogočali, da so lahko brali, kar včasih ni bilo dostopno vsakemu. Takšnih projektov bi lahko bilo tudi danes še več, zlasti za starejše, ki sami ne morejo v knjižnice,« je dejala Stepišnikova pravnukinja Nataša Čebulj.

Da Lovro Stepišnik tudi danes povezuje, je poudarila

predsednica Zveze bibliotekarskih društev Slovenije Damjana Vovk in dodala, da sta vloga in poslanstvo potujočih knjižnic danes enako pomembni kot v Stepišnikovih časih. »Njegova vizija o dostopnosti knjig vsakomur ostaja temelj našega delovanja. Kot je on nekoč s košem knjig obiskoval ljudi v oddaljenih krajih, tako danes bibliobusi prinašajo znanje in kulturo v vsak kotiček naše dežele. Stepišnikova zapuščina nas uči, da lahko s svojo predanostjo in z ljubeznijo do knjig spreminjamo življenje posameznikov in bogatimo celotno skupnost.«

V Sloveniji je trenutno dvanajst potujočih knjižnic. Kot je dejala direktorica Osrednje knjižnice Celje Polonca Bajc, v Celju svoje potujoče knjižnice oziroma bibliobuse še nimajo, pri čemer verjame, da bodo v knjižnici v naslednjih letih uresničili tudi to pridobitev. Se je pa v Vojniku ob odkritju spominskega obeležja Lovru Stepišniku ustavil bibliobus Posavske potujoče knjižnice.

Lovro Stepišnik velja tudi za »zavetnika« knjižničarjev. Po njem se namreč imenuje spominski sklad, ki je bil ustanovljen pred 25 leti z namenom zbiranja sredstev za financiranje razvojnih projektov in strokovnega dela na področju potujočega knjižničarstva.

Pohorski mlinar, zaljubljen v knjige

Stepišnik je širši javnosti sicer malo znan. Rodil se je leta

1834 v Arclinu pri Vojniku, vendar se je družina kmalu preselila pod Ptujsko Goro. Tam sta namreč starša, kmet Gašper in njegova žena Neža, kupila mlin, kjer se je Lovro učil mlinarskega dela. Šole ni obiskoval, vendar se je s pomočjo lastne vedoželjnosti in župnika Karla Križa naučil brati in pisati. Za Stepišnikovo širjenje obzorja so bili pomembni tudi izobraženi kmet Miha Rušnik, škof Anton Martin Slomšek in pesnik Jurij Vodovnik.

Stepišnikov mlin je bil shajališče vaščanov, pripovedovalcev in potujočih pevcev, k njemu je svoje knjige in pesmi prinašal tudi Jurij Vodovnik. Lovro Stepišnik je knjige prepisoval in jih posojal svojim sosedom. Leta 1863 je s pomočjo dr. Josipa Vošnjaka ustanovil Bralno društvo pod Pohorjem in prvo slovensko potujočo knjižnico Bukvarnica, ki je služila tudi kot podpora tamkajšnji osnovni šoli.

Foto: Andraž Purg

Spominsko obeležje Lovru Stepišniku sta na pročelju Knjižnice Vojnik odkrila predsednica Zveze bibliotekarskih društev Slovenije Damjana Vovk in vojniški župan Branko Petre.

Poljub ne spremeni krastače v princa ...

Str. 24

Ko se kosmatinci postavijo na ogled

Str. 26-27

Pod streho že 8. Savinjski Oktoberfest

Str. 30-31

Nuša Konec – Juričič ob svetovnem dnevu duševnega zdravja

Duševne stiske: pomoč obstaja

Zadnja desetletja jo poznamo kot neizmerno bojovnico za boljše duševno zdravje in za boljše zdravje v družbi nasploh. Prim. Nuša Konec – Juričič, dr. med., in specialistka javnega zdravja. Zaposlena je v celjski območni enoti Nacionalnega inštituta za javno zdravje. Vsa ta leta je gonilna sila celjske enote, s svojim znanjem in strokovnostjo je velik zgled svojim mlajšim kolegom, hkrati je vir motivacije za ljudi, ki jim pomaga s svojim delom. Izjemen pečat je pustila predvsem na področju osveščanja o duševnem zdravju in ne motimo se, če zatrdimo, da nosi največ zaslug za to, da je danes na Celjskem manj samomorov in več virov pomoči ljudem v duševnih stiskah. V bistvu s svojim delom rešuje življenja. 10. oktober je svetovni dan duševnega zdravja, zato pogovor začneva s podatkom mednarodne raziskave za celotno evropsko regijo, ki kaže, da je bilo leta 2019 v Sloveniji od 12 do 13 odstotkov oseb, ki imajo vsaj eno diagnosticirano duševno ali vedenjsko motnjo, v celotni Evropi pa je ta odstotek znašal 15 odstotkov. Torej ti podatki za Slovenijo niso tako slabi, a še vedno bi bili lahko še boljši, dodaja sogovornica.

SIMONA ŠOLINIČ

»Po podatkih iste mednarodne raziskave se odstotek oseb z diagnosticirano duševno ali vedenjsko motnjo med letoma 2005 in 2022 ni bistveno spremenil. Tudi v praksi na primarni in sekundarni ravni zdravstva opazimo, da število obiskov odraslih zaradi težav v duševnem zdravju ostaja zadnje desetletje precej nespremenjeno, medtem ko se izrazi to povišuje število obiskov otrok in mladostnikov, starih do 19 let. Pri mladostnikih in odraslih opazimo porast stresnih in prilagoditvenih ter tesnobnih motenj, pri starejših porast demence. Narašča število obiskov odraslih v programih zunaj zdravstva, na primer v psiholoških svetovalnicah Posvet, enako tudi število mladih odraslih, ki iščejo podporo v spletni svetovalnici programa To sem jaz. Ljudi, ki imajo čustvene stiske, ki še niso duševne motnje, je veliko in število teh je vedno večje. Nekateri stiske še obvladajo sami, spet drugi ne vedo, da so na voljo viri pomoči, mnogi pa so bolj osveščeni in pridejo po nasvet, še preden bi se stiska prevesila v bolezen, duševno ali telesno. Menim, da je ravno povečanje virov preprosto dostopne strokovne pomoči eden od možnih načinov, s katerim lahko omejimo ali blažimo resnejše težave v duševnem zdravju.«

Pred desetletji je za našo regijo veljalo, da je imela visoko stopnjo samomorilnosti. Vi ste ves čas vpeli v osveščanje na področju duševnega zdravja in imate izjemno zaslugo, da je ta stopnja zdaj nižja.

Osveščanje je resnično doprineslo k temu, da. Stopnja samomora se je v zadnjem desetletju v primerjavi z obdobjem pred letom 2000 znižala za 36 odstotkov, kar pomeni, da je bilo letno od 110 do 120 samomorov, zadnja leta ta številka znaša v povprečju 75. Torej veliko manj izgubljenih življenj in svojcev, ki trpijo, a kljub temu je številka še vedno visoka. Še vedno slišimo tudi nekatere strokovnjake, ki pravijo, da je samomorov danes več, ampak to ne drži, manj jih je. Res pa je, da so nekateri primeri v javnosti morda bolj opazni, ali pa se o njih več piše in to lahko zavede, pa tudi škodi. Tudi dodatni viri pomoči so pripomogli k znižanju samomorilnosti. Veliko smo o preprečevanju samomorilnosti izobraževali ne le splošno javnost, ampak tudi strokovnjake, in sicer o tem, kako pravočasno prepoznati samomorilno ogroženost. Leta 2001 smo začeli preventivni program za mlade To sem jaz, leta 2006 je nastala prva skupina za pomoč osebam z depresijo in njihove svojce, štiri leta kasneje smo zasnovali svetoval-

nico za ljudi v stiski. Tu smo zate, v zadnjih letih spodbujamo ustanavljanje centrov za duševno zdravje, na voljo so telefonske številke za pomoč v stiski. Na eni strani so torej viri pomoči, na drugi pa osveščanje ter napredek v zgodnejšem prepoznavanju težav, v pristopih pomoči in zdravljenju. Veliko je bilo narejeno pri obravnavah depresije, pa tudi pri njeni prepoznavnosti ter uspešnem zdravljenju z zdravili. Vse to in seveda tudi izboljšanje socialnih in ekonomskih razmer je doprineslo k zmanjšanju samomorilnosti. Manj samomorov pa ne pomeni, da ljudje doživljajo manj stisk. Razmere niso idealne. Neverjeten tempo življenja, razvoj, digitalizacija, siromašenje osebnih stikov, pa tudi negotovosti, podnebne nesreče in vojne so nekaj, česar ne bomo rešili samo z dodatnimi viri pomoči, torej z gašenjem požara – vse to zahteva širše družbene razmisleke in pristope, humanizem.

Trenutno se veliko govori o zakonu o psihoterapiji, ki naj bi uredil razmere na tem področju. Na trgu je danes veliko kvaziterapevtov, ki lahko človeku v stiski celo škodijo, saj nimajo ustreznega znanja.

»Poslušati še znamo, a vprašanje je, ali slišimo in ali znamo biti pri poslušanju potrpežljivi. In tega se lahko naučimo. Kajti nekdo bo rekel, da mu je bolje samo zato, ker ga je nekdo poslušal ali samo bil ob njem. In od tu gradimo. Treba si je vzeti čas, opaziti, prisluhniti in slišati.«

Zakon o psihoterapiji, ki je bil že predložen, a ne sprejet, določa poklic psihoterapevta in pogoje zanj. Čeprav je glede zakona veliko pripomb, upam, da bo dozorol in preprečil to, kar navajate. Psihoterapevt, ki bo izpolnjeval vse strokovne standarde in pogoje izobraževanja, supervizij, mentorstva, bo dobil certifikat oziroma licenco, ki jo bo moral obnavljati. In to naj bi bilo objavljeno javno. Če bo človek, ki bo potreboval pomoč, dovolj osveščen, da si bo ta seznam pogledal, bo natančno vedel, h komu gre in kakšno znanje ima terapevt. Vemo, da so v vsakem poklicu tako dobri strokovnjaki kot slabi, zato moramo biti pri tej zakonodaji modri, postaviti je treba trdne standarde in temelje, pooblastila in nadzor.

Ali menite, da ljudje razumejo, kdaj je duševna stiska glede na življenjske okoliščine normalna, ali je mnoge, ko začutijo, da se v njih nekaj dogaja, tudi strah, da imajo duševno motnjo?

Duševne stiske ne izbirajo let ali družbenega statusa, vsi se z njimi soočamo tako ali drugače. Gre za stiske v smislu zaskrbljenosti, žalosti, jeze, tesnobe, negotovosti ... Res je, da v svetovalnicah ali ambulantah pogosto vidimo, da se ljudje teh občutkov prehitro prestrašijo in že razmišljajo, da imajo duševno bolezen. Morda se to dogaja tudi zaradi številnih družbenih zapovedi

di po večni sreči, ravnovesju, veselju, kar pa seveda ni možno, ni življenjsko. Zato je tako pomembno, da jim v pogovorih znamo razložiti, kdaj gre le za stisko, ki jo lahko prebrodijo sami ali ob naši podpori. Mladim pogosto povemo, da so stiske normalen del življenja, ki jih včasih lahko rešijo sami, včasih pa vsi potrebujemo koga, ki nam pomaga, da nas morda samo posluša, je z nami, nam svetuje ali včasih namesto nas nekaj naredi. Tu pogosto poudarjam večjo ali manjšo ranljivost ljudi oziroma večjo ali manjšo opremljenost z neko notranjo energijo, psihološko trdnostjo in veščinami za reševanje stisk. Nekateri imajo tega več prirojenega, veliko k temu prispeva okolje. Psihično odpornost lahko v življenju razvijamo in utrđimo. Duševne motnje pa so več kot običajna stiska, imajo svoje značilnosti. Ena od teh je, da človek dlje časa težko vsakodnevno deluje in to se neugodno odraža v čustvih, mislih, vedenju ali telesu, ponavadi pa v kombinaciji naštetega.

Mladi danes doživljajo svet drugače kot starejše generacije. S katerimi duševnimi stiskami se najpogosteje soočajo?

Marsikdaj so prestrašeni, tesnobni, ne znajo se odločiti, slabo spijo, se izogibajo stikom z drugimi, soočajo se s paniko, so jezni, žalostni, imajo težave z učenjem in še in še. Ne vedo, kako najti fanta, punco, muči jih spolna identiteta. Velikokrat med pogovorom z mladimi zaznamo, da jim manjkajo veščine s področja komunikacije, asertivnosti, torej kako pravilno povedati o problemu nekemu, na katerega se ta nanaša, manjkajo jim veščine odločanja, postavljanja zase, sporočanja, reševanja problemov. To so namreč temeljne veščine, ki se jih oseba uči od otroštva. Morda se na tem področju kaže primanjkljaj zaradi novih principov vzgoje. Danes imajo nekateri otroci, seveda ne vsi, tudi vsega preveč, mislim v materialnem smislu. Na drugi strani ni učenja odgovornosti od otroštva. Imamo otroke in mladostnike, ki iščejo pomoč v stiski, še preden so sami poskušali neko težavo rešiti. Starši se namreč mnogokrat odzovejo, še preden otrok spozna, da bi lahko nek problem rešil sam. Na drugi strani so otroci s težavami, ki jim ne morejo biti kos, ker gre za težave, ki bi jih morali reševati odrasli. Gre za težave doma v odnosu med starši, starši in otroki, za vrstniško nasilje in podobno. Otrok na neki razvojni stopnji teh težav ne zmore rešiti sam, pogosto o njih zelo težko spregovori in se pri tem izgublja v stiski. Nov način vzgoje in sodobni svet, v katerem živimo, ljudi silita v to, da želimo hitre rešitve in odgovore in mnogi ne znamo počakati in se potruditi. Nekdo ima vse veščine, vendar nima potrpljenja ali volje za trud.

Opažate, da predvsem mladi zaradi sodobne tehnologije poiščejo pomoč prej kot odrasli?

Razlike zaradi vpliva digitalnih možnosti, ki jih mladi bolj poznajo, obstajajo. Ampak tudi odrasli danes zaradi težav v duševnem zdravju in zaradi čustvenih stisk hitreje in pogumneje poiščejo pomoč kot v preteklosti. Leta 2000 sem začela na področju duševnega zdravja delati intenzivneje in vidim, da se je v tem času na področju iskanja pomoči veliko spremenilo. Nove generacije večkrat želijo hitre in instant rešitve. To je lahko posledica digitalizacije in hkrati razpršene, nepoglobljene pozornosti. Treba je vedeti, da nekaterih težav ne moremo razrešiti hitro, ker zahtevajo več časa in truda. Starejšim je to bližje, znajo počakati ali morda nekoliko potrpeti. Danes nekateri raziskovalci že omenjajo izraz »hiperinflacija težav duševnega zdravja«. To pomeni, da ogromno dostopnih informacij o različnih duševnih težavah in boleznih daje občutek, da je s človekom nekaj narobe. Ravno zato se zgodi, da mnogi zaprosijo za pomoč, še preden izkoristijo vse svoje potenciale in zmognosti.

Ko govoriva o vzrokih ... Ali človeka največkrat v duševno stisko pahnejo odnosi?

Slabi, neurejeni odnosi so lahko primarni vzrok duševne stiske, prav tako lahko povsem drugi razlogi slej ko prej pripeljejo do

Viri pomoči v čustveni stiski v savinjski regiji:

Osební zdravnik
Centri za duševno zdravje odraslih
ZD Celje 03/54 345 37 in 03/54 34 445
ZD Velenje 03/89 95 467 in 03/89 95 608
ZD Šentjur: 03/74 62 401 in 051 37 84 49
Centri za duševno zdravje otrok in mladostnikov
ZD Velenje 03/89 95 563
ZD Celje 03/54 34 323
Svetovalnice za psihološko pomoč Posvet – Tu smo zate
Celje, Laško, Mozirje in Velenje: 031 704 707, info@posvet.org
Spletne svetovalnice in telefoni za pomoč v stiski
www.tosemjaz.net
TOM, telefon za otroke in mladostnike 116 111(od 12. do 20. ure)
Klic v duševni stiski 01 520 99 00 (od 19. in 7. ure).
Zaupna telefona Samarijan in Sopotnik 116 123(24 ur na dan).
Društvo SOS-telefon za ženske in otroke žrtve nasilja 080 11 55
več informacij na www.zadusevnozdravje.si

»Prizadevamo si tudi, da bi programe krepitve čustvenih in socialnih kompetenc, komunikacije in reševanja težav vnesli še bolj v šolski prostor, da bi mlade od otroštva naprej, pa tudi kasneje odrasle, izobraževali o tem. S tem znanjem bodo šli lažje skozi življenje.«

težav v odnosih in posledično do duševne stiske. V svetovalnicah v okviru Posveta se velikokrat srečujemo z ljudmi, ki imajo težave v partnerskih odnosih ali težave zaradi pretirane obremenitve doma, na primer zaradi skrbi za starše ali otroke. Vzroki so tudi preobremenitve v šoli ali službi. Razlogi za duševno stisko so še lastna bolezen ali bolezen bližnjega, ki zamaje duševno ravnovesje, tragični dogodki, nenadne situacije. Kako se bo posameznik odzval na takšne situacije, je odvisno tudi od njega samega. Poznamo ljudi, ki gredo skozi življenje in dogodke, ki bi druge povsem strli, pokončno in stoično. In tu sva pri ranljivosti in psihični trdnosti ter opremljenosti z veščinami in zmogljivostmi za soočanje s težavami, o katerih sva govorili prej. Hkrati je treba vedeti, da je to, kako se bo nekdo soočil s težavami, odvisno še od tega, kaj točno je stisko povzročilo, kako dolgo stiska že traja, in od tega, ali je oseba že kdaj prej imela podobne izkušnje. Pomemb-

no je še, v kakšnem stanju se človek sooči z nečim: ali je zdrav ali ni, kakšna je njegova osebnost, ali ima ob sebi nekoga, na katerega se lahko opre. Razlogov za stiske je veliko, so različni, pomembno je, kako se nekdo zna, zmore in želi z neko težavo soočiti.

Toda obremenitev in težkih življenjskih okoliščin je zaradi hitrega tempa življenja vedno več. Vas je strah, da bo posledično več tudi duševnih stisk?

Da. Razgibanost življenja je zelo hitra. Veliko je izzivov in tudi možnosti. A vemo, da tudi priložnosti, če jih je preveč, človeka zmedejo, saj bi želel vse, a to ne gre. Če na širši družbeni ravni, torej v domačem, delovnem okolju in okolju, ki nas obkroža nasploh, ne bo premikov, se bojim, da bodo stiske ljudi naraščale. Potreb po strokovnjakih s področja duševnega zdravja bo vedno več in strokovnjakov nikoli ne bo dovolj. Res je tudi, da veliko stisk izvira iz delovnega okolja človeka. Rešitev torej ni samo

»Starši se namreč mnogokrat odzovejo še preden otrok spozna, da bi lahko nek problem rešil sam. Na drugi strani pa so otroci s težavami, ki jim ne morejo biti kos zato, ker gre za težave, ki bi jih morali reševati odrasli. Gre za težave doma v odnosu med starši, starši in otrokom, medvrstniško nasilje in podobno. Otroci na določeni razvojni stopnji teh težav ne zmore rešiti sam, pogosto o njih zelo težko spregovori in se pri tem izgublja v stiski.«

v tem, da delodajalec zaposlenim omogoča možnosti zdrave prehrane, bone, vstopnice za fitnes ali bazene ter svetovanja in podobno. To je sicer zelo dobro in pohvalno, a ne bo koristilo, če bomo kot delodajalci zaposlenega telesno in duševno izčrpali. Delovni procesi morajo biti zasnovani tako, da jih ljudje zmorejo obvladovati. V raziskavah se kaže, da zaposleni o negativnih stresorjih v zvezi največkrat poročajo o preobremenjenosti, časovnih pritiskih, preveliki količini administracije in o nejasnih navodilih, šele nato o težavah v odnosih, ki pa so spet lahko posledica vsega naštetega.

Torej je tudi v službah premalo pogovora. Če so delovne naloge nejasno podane, pomeni, da ni bilo to ustrezno povedano ali dogovorjeno.

Dobro vprašanje. Govorjenja je zelo veliko, a je na žalost pogosto površinsko. Komunikacija je enakovreden pogovor, spoštljiv, pošten in mora naslavljaljati teme in vprašanja, ki so za vse udeležene v pogovoru pomembni. Takšnih pogovorov je tako v službi kot doma malo. Razlogi za to so pomanjkanje časa, prevelika razpršenost človeka, a tudi neznanje o poglobljenih pogovorih. Na tem področju se kaže velik primanjkljaj. Oseba mora znati o nečem pravočasno spregovoriti, druga oseba mora povedano sprejeti in se na to pravilno odzvati. Mnogi danes raje molčijo ali se v pogovoru zapletejo v jezo. Komunikacijska znanja so tako pri mladostnikih kot pri odraslih pomembna in nepogrešljiva. Hkrati, če se vrneva v delovno okolje, moramo vedeti, da tudi vodje oziroma delodajalci niso vedno v najboljšem položaju. Tudi oni imajo pritiske od »zgoraj navzdol in obratno«. Za vodje je zato pomembno, da imajo organizacijske spretnosti, da obvladajo mehke veščine in komunikacijo.

Ko smo brskali po spletu, smo ugotovili, da je ogromno virov pomoči, tudi brezplačne, čeprav se vzporedno velikokrat govori o dolgih čakalnih dobah. Reciva, da nekdo ta trenutek začuti hudo duševno stisko. Ali lahko takoj dobi pomoč?

Da. Če je čustvena stiska zelo huda in je človek ne zdrži več, je na voljo dežurna ambulanta psihiatrične bolnišnice, pokliče lahko v center za duševno zdravje ali pomoč poišče tudi na urgenci. Gre torej za prvo razbremenitev v neki situaciji in prvo pomoč. Odvisno je tudi od tega, kdaj človek stisko doživi, vsi viri pomoči ne delujejo 24 ur na

dan. Ves čas je na voljo telefon v duševni stiski in – kot sem rekla – dežurna psihiatrična ambulanta. Ljudje na to velikokrat pozabijo, priznati je namreč treba, da je bilo področje duševnega zdravja dolga leta zapostavljeno in stigmatizirano. Drži pa, da na področju pomoči otrokom in mladostnikom s težavami v duševnem zdravju primanjkuje strokovnega kadra in se soočamo z daljšimi čakalnimi dobami. Problem je, kot sva že omenili, tudi neurejeno področje psihoterapije. Kakor koli, glede na leta nazaj trdim, da je trenutnih virov pomoči za pomoč v duševni stiski veliko. Opažam pa, da jih mnogi ne poznajo, pa ne le splošna javnost, tudi strokovnjaki, zato se osveščanje na tem področju nikoli ne konča. Še vedno je veliko ljudi, ki ne upajo zaprositi za pomoč, čeprav ta obstaja. Morda jih je strah ali celo sram, kar še vedno izvira iz stigme ...

... torej je duševna stiska še vedno tabu?

Da, spregovoriti o tem, da boli v duši, je mnogim še vedno težko, čeprav je danes boljše, kot pred desetletji. Ravno na področju osveščanja o tem delamo ogromno. Obstajajo ljudje, ki se v hudi stiski nekomu ne morejo takoj zaupati, morda čakajo, da njihovo stisko opazijo drugi in jih o tem vprašajo. Ljudje smo različni. Tudi pri nudenju pomoči. V Sloveniji radi pomagamo, spomnimo se na lansko ujm, koliko ljudi je priskočilo na pomoč sosedom, prijateljem, popolnim neznancem. Pri duševnih stiskah ni problem to, da nekdo ne želi pomagati, ampak bolj v tem, ali zna pomagati. Dobro je, da smo opremljeni z znanjem iz prve psihološke pomoči. Tudi ta obstaja tako kot prva pomoč pri telesnih težavah. Pri prvi psihološki pomoči se ljudje naučijo osnovnih pristopov, kako prepoznati stisko nekoga, kako pristopiti k njemu in kako pomagati. Nekateri imajo to znanje skoraj vrojeno, so pa ljudje, ki takšnega pristopa ne poznajo in se ga lahko naučijo. V sklopu programa Mira – Nacionalnega programa za duševno zdravje pripravljamo tudi tečaje o prvi psihološki pomoči, ki se jih lahko udeleži vsak, tudi delovni kolektivi in organizacije. Pomembno je vedeti, kako zaznati in pristopiti k človeku v stiski, kajti včasih nas pri pomoči zanese in komu prehitro podajamo možne rešitve ali takšna pomoč koga preveč osebno preobremeni. Zato je dobro vedeti, kako se znati pogovarjati in poslušati v takšnih primerih.

Foto: Andraž Purg

Prim. Nuša Konec – Juričič, dr. med., specialistka javnega zdravja. Je tudi vodja oddelka za nalezljive bolezni v celjski območni enoti NIJZ ter strokovna vodja sedmih svetovalnic Posvet – Tu smo zate v vzhodni Sloveniji.

Učna pot

Obiskovalci Žabje domačije se lahko sprehodijo po učni poti, ki je speljana okoli ribnika Trebče, in s pomočjo informativnih tabel spoznavajo življenje dvoživk od spomladanskih selitev do jesenskih priprav na prezimovanje. Del ribnika je namenjen samo dvoživkam. »S postavitvijo lesene ograde smo preprečili, da bi vanj priplavale ribe, ki bi pojedle ličinke dvoživk oziroma paglavce,« je pojasnila sogovornica in dodala, da poznamo repate in brezrepe dvoživke. Brezrepe dvoživke so rjave in zelene žabe, krastače, česnovke, urhi, ki na območje Kozjanskega parka pridejo občasno, ter zelene rege, ki tu še niso bile opažene. In katere so repate dvoživke? To so močerad, pupek in človeška ribica.

V Kozjanskem parku v sklopu 25. Praznika kozjanskega jabolka odprli Žabjo domačijo

Poljub ne spremeni krastače v princa ...

Veste, katere dvoživke živijo v Kozjanskem parku in okolici? Kje se razmnožujejo? Kako se oglašajo? Zakaj so zaščitena živalska vrsta? Kdo v pomladnih mesecih rešuje njihova življenja? Odgovore na ta in številna druga vprašanja, povezana z dvoživkami, najdete v Žabji domačiji ob ribniku Trebče v občini Bistrica ob Sotli. Vrata je odprla v začetku tedna. Tudi mi smo z zanimanjem pokukali vanjo. Pred tem je bila Žabja domačija Kolarjeva domačija.

BARBARA FURMAN

Kolarjeva domačija je bila povezana z življenjem nekdanjega dosmrtnega predsednika Socialistične federativne republike Jugoslavije, maršala Josipa Broza Tita, ki se je na Trebče rad vračal na obisk k svoji teti Ani Kolar, rojeni Javeršek,

in sestrični Ani Kostanjšek. Domačija je bila pomemben del Kozjanskega regijskega parka, in sicer vse od njegovih začetkov, ko je bil leta 1981 ustanovljen kot Spominski park Trebče. Zadnja leta je bila zaprta, letos so jo prenovili in

v njej uredili informacijski center za dvoživke, ki so ga poimenovali Žabja hiša. Upravlja ga javni zavod Kozjanski park. Razstavne predmete iz nekdanje Kolarjeve hiše so premestili v bližnjo stavbo in bodo še vedno na ogled obiskovalcem.

Edina v Sloveniji

Ribnik Trebče predstavlja pomembno mrežišče mnogih dvoživk. Po besedah biologinje **Anje Bolčina** vanj spomladi iz okoliških gozdov množično prihajajo na mrestenje zelene in rjave žabe, krastače, sekulje in rosnice, tudi pupki. »Ker je to območje za populacije dvoživk zelo pomembno za razmnoževanje in življenje, se je

v okviru projekta Life Amphicon porodila zamisel za ureditev informacijskega centra za dvoživke. Zamisel smo v Kozjanskem parku uresnili s pomočjo evropskih sredstev,« je pojasnila. Občina Bistrica ob Sotli, ki je lastnica hiše, je zagotovila denar za nekatera obnovitvena dela. Na novo so jo prekrili s slamnato streho ter prenovili tla in fasado.

V Žabji domačiji so predstavljene tiste vrste dvoživk, ki jih najdemo v Kozjanskem parku in na bližnjih zavarovanih območjih Natura 2000. Predstavljeni so habitati, v katerih živijo in se razmnožujejo. Obiskovalci se bodo lahko seznanili tudi s številnimi

drugimi zanimivostmi iz sveta dvoživk ter z dejavniki njihove ogroženosti. Nekaterim vrstam dvoživk bodo lahko tudi prisluhnili,« je še pojasnila Anja. Žabja domačija je Sloveniji edina informacijska točka, ki je namenjena zgolj predstavitvi dvoživk.

Selitev je lahko nevarna

Vsako pomlad, ko postajajo dnevi vedno toplejši, se dvoživke prebudijo iz zimskega spanja v gozdovih in se začnejo seliti do bližnjih mlak in ribnikov. Brez pomoči zaposlenih v Kozjanskem parku in številnih prostovoljcev bi mnogo dvoživk med prečkanjem ceste končalo pod kolesi avtomobilov. Zato spomladi ob cesti postavijo ogrado in jih ročno prenašajo čez cesto.

Tovrstna akcija na Trebčah je najstarejša v Sloveniji, saj traja že petindvajset let. K sodelovanju vabijo posameznike vseh generacij, tako šolske skupine kot starejše. Seveda lahko dvoživkam na njihovih svatovskih poteh pomagajo tudi vozniki z obzirno vožnjo.

To ni res!

Večina ve, da poljub ne spremeni krastače v princa, a mnogi še vedno verjamejo, da dotik kože krastače ali njen urin povzroči rast bradavic. Je to res? Biologinja Anja Bolčina odločno odkimava. »Ne, to ni res! Je pa res, da ima večina dvoživk strup, ki ni nevaren za človeka, ampak za njihove plenilce, predvsem kune in lisice. Strup dvoživke varuje pred bakterijami in drugimi mikroorganizmi, saj imajo vlažno in občutljivo kožo.«

V Sloveniji živi 19 domorodnih vrst dvoživk. Vse so zaščitene, ker so ogrožena živalska vrsta. Del leta preživijo v vodi, del leta na kopnem. Dvoživke so bioindikatorji – pokazatelji stanja okolja. V svojem zapletenem življenjskem krogu so vezane na vodne in kopenske habitate, ki so vedno manj kakovostni ali povsem uničeni. Predvsem zaradi zasutja in onesnaženja njihovih mrestitvenih prostorov ter zaradi velikopoteznih regulacij rek in hidromelioracij močvirnih območij.

Foto: Nik Jarh

V Sloveniji je to edini informacijski center, namenjen le dvoživkam.

Izjemen uspeh mladih alpinistk iz Gornjega Grada in Celja

Prvi sledili soncu v neosvojenih himalajskih smereh

Anja Petek iz Nove Štite pri Gornjem Gradu in Patricija Verdev iz Celja sta z Ano Baumgartner in Uršo Kešar v odmaknjenih gorah nad dolino Lalung v indijski Himalaji preplezali štiri prvenstvene smeri. Med njimi po dolžini in zahtevnosti izstopa dvatisočmeterska smer Here comes the sun oz. Prihaja sonce. Gre za smer po vzhodnem grebenu na še neosvojen šesttisočak Lalung I. Petkova in Verdevova sta jo osvojili po petih plezalnih dneh in težavnost vzpona ocenili z najvišjo stopnjo francoske šeststopenjske lestvice. Trenutek, ko sta pred sabo v živo zagledali cilj, ki sta si ga prej pol leta ogledovali na fotografiji, je Patricija Verdev opisala kot »občutek, ko se ti uresniči sanje in te preplavijo mravljinci«.

TINA STRMČNIK

Gorska skupina Lalung v regiji Ladak v indijski Himalaji omogoča zanimive in zelo odmaknjene alpinistične cilje. V Planinski zvezi Slovenije so pojasnili, da je bilo to območje zaradi političnih razlogov dolgo zaprto za obiskovalce in je posledično slabo raziskano. Da je res tako, se je potrdilo že na začetku ženske alpinistične odprave Lalung 2024, ko so alpinistke uslužbenice Planinske zveze Indije v Delhiju seznanile o obstoju nekaterih hribov v dolini Lalung, za katere omenjeni uradniki sploh

Kljub dobri vremenski napovedi sta morali že sredi drugega plezalnega dne na grebenu postaviti šotor in bivakirati zaradi snežnega meteža, ki je trajal še cel tretji dan. Četrty dan sta se zbudili v sončno jutro. Čeprav sta plezanje nadaljevali pozno v noč, še vedno nista dosegli vrha. Peti dan na grebenu je od deklet spet zahteval ogromno vztrajnosti in volje. »Ob 1.30 ponoči sva izplezali še zadnje mešane raztežaje in se odpravili k počitku. Na mestu bivakiranja nama je veter v trenutku neprevidnosti in utrujenosti

»V prvi vrsti sem zelo srečna, da je bila odprava uspešna, da ni imela nobena članica večjih zdravstvenih težav, da smo se imele super, če izpustim obiske medvedov, in da smo se domov vrnile vse z nasmeškom na obrazu,« pravi Celjanka Patricija Verdev.

niso vedeli. Pri pridobivanju informacij se niso mogle zaneesti niti na lokalne nosače, ki so jim dali napačne podatke o tem, na kakšni višini bo njihov bazni tabor. Namesto na predvideni višini 5.000 metrov je bil tabor na 4.100 metrih, kar je za dekleta pomenilo, da so za dostop do vrhov, ki so jih želela obiskati, potrebovala dodaten dan ali dva. Nosači jim niso omenili niti tega, da je mesto baznega tabora hkrati domovanje medvedov.

Veter odpihnil palice šotora

Jasne dni nestanovitnega vremena so članice odprave izkoristile za aklimatizacijo in 31. avgusta sta Anja Petek (Zgornjesavinski alpinistični klub Rinka) in Patricija Verdev (Alpinistični odsek Planinskega društva Celje – Matica) že preplezali prvenstveno smer Connection. Za osvajanje 1.400 metrov dolge smeri sta potrebovali 15 ur in bivakirali na 5.300 metrih.

Petega septembra so vsa štiri dekleta pristopila do naprednega baznega tabora na višini 4.800 metrov, kjer se jim je prvič sramežljivo pokazal veličastni Lalung I, kar je še okrepilo motivacijo naveze Petek-Verdev. Dekleti sta po prihodu v bazni tabor pripravili nahrbtnike za večdnevno pustolovščino in z enodnevnim dostopom čez zelo zahteven ledenik dosegli začetek vzhodnega grebena gore Lalung I.

odpihnil palice od šotora. Do takrat sva bili že javeni bivakiranja v steni in naju spanje v tako imenovani bivak vreči ni pretirano šokiralo. »Naslednje jutro je bilo zelo megleno, zaradi česar sta, kot sta zapisali v poročilu odprave, ki jo je podprla tudi Planinska zveza Slovenije, težko razbirali neznan teren do vrha Lalunga I, kamor sta priplezali po lažjih snežnih pobočjih ob devetih zjutraj.

Prihaja sonce!

Mladi alpinistki sta ime smeri naredili po tem, kako sta doživljali dogajanje na gori. »Hvaležni sva bili, kadar je sveto sonce. Ko ga ni bilo, sva ga komaj čakali in upali, da se bo pojavilo.« Ko sta bili tik pred osvojenim ciljem, zaradi

Slovenske alpinistke so se iz Himalaje vrnile s štirimi osvojenimi prvenstvenimi smermi, med katerimi izstopa dosežek Anje Petek in Patricije Verdev. (Foto: Anja Petek)

Z leve: Patricija Verdev, Anja Petek, Ana Baumgartner in Urša Kešar. (Foto: Patricija Verdev)

močne difuzne svetlobe nista znali prepoznavati terena in nista bili prepričani, kje je v tistem snegu in slabi vidljivosti vrh. »A potem se je trideset metrov pred vrhom skozi difuzno svetlobo prebilo sonce in nama osvetlilo najin glavni vrh, kar je bilo kot znamenje, kam morava,« sta zapisali.

Pojasnili sta, da imena smeri, ki jih osvojita, izražajo osebo

no oz. duhovno noto. Simbolizirajo življenjsko popotovanje alpinistk, himalajsko pot obeh članic naveze. »Imena govorijo še o tem, da se tudi v življenju ob nekih prelomnicah oz. ko se končajo neke zgodbe, vedno vse stvari uredijo in je vse v redu. Sonce je prispodoba za toplino, svetlobo, ki nas vedno v hribih pomiri,« je pojasnila izkušena Gornjegrajčanka.

Druge naveza v alpinistični odpravi, Ana Baumgartner (AO PD Ljubljana Matica), in Urša Kešar (AO PD Kranj), se je v času vzpona naveze Petek-Verdev zaradi Uršinih težav z višino vrnila v bazni tabor, nato pa uspela preplezati dve prvenstveni smeri v bližnji granitni severni steni.

Več ur popolne zbranosti

Po besedah Patricije Verdev je bil vzpon zelo naporen, terjal je veliko volje, energije, zbranosti in vere. »Že dostop do vzhodnega grebena je bil zahteven zaradi razbitega ledenika in serakov. Potem se je samo še stopnjevalo, vključno z zadnjim delom sestopa z ledenika, ki je od naju terjal osem ur popolne zbranosti in previdnosti.«

Celjska alpinistka je čutila slabost pri sestopu s prvega ogleda ledenika in doline, sicer pa ni imela drugih znakov višinske bolezni. Drugi ali tretji dan je med plezanjem na

grebenu imela krizo, verjetno zaradi velike fizične obremenitve in občasnega občutka, da nahrbtnik nosi njo in ne ona njega. »Očitno sem si, da sem premalo trenirala, da sem prepočasna. To so bile misli ob tem, ko sem vse vlagala v premikanje, a ni šlo nikamor.« A ob odkritem pogovoru z Anjo in z njeno moralno podporo je kriza izpuhtela v trenutku in njuna odisejda se je lahko nadaljevala, je pojasnila celjska alpinistka. Hvaležna je, da sta z Anjo v pripravljalnem obdobju na odpravo razvili zelo dober odnos in se povezali.

Anja Petek je prvič plezala v neznanem, deviškem svetu, oteženem z višinskimi izzivi v ženski navezi. »Med vzponom sem doživljala dodatno mero odgovornosti in verjamem, da so jo čutile tudi druge. Lahko se sliši utopično, vendar sem sama pri sebi vzpon doživela precej bolj resno kot prvenstvene vzpone kdajkoli prej.«

Udeleženke si bodo odpravo zapomnile tudi po več kot desetih bližnjih srečanjih z medvedji, ki so v baznem taboru iskali hrano.

To ni njun prvi uspeh

Prvenstvene smeri v indijski Himalaji še zdaleč niso edini tovrstni dosežki članic naveze. Iz Planinske zveze Slovenije so sporočili, da je Anja Petek, ki je po poklicu psihoterapevtka, zadnja leta najuspešnejša slovenska alpinistka. Bila je na odpravah v Kirgiziji (2017) in dvakrat v Peruju (2019 in 2022), kjer je med drugim z Andrejem Ježem in s Perujcem Aritzom Monasteriom preplezala prvenstveno smer v do takrat še nepreplezani vzhodni steni Hualcana (6165 m). Tudi v Alpah, kjer se je v zadnjih letih podpisala pod 19 prvenstvenih smeri, izstopajo njeni zimski vzponi, med njimi vzpon v Heckmaierjevi smeri v severni steni Eigerja in prva zimska ženska ponovitev Čopovega stebra v Triglavski severni steni s soplezalcem Petrom Boričem, s katerim sta letos opravila tudi prvo zimsko trilogijo Skalaških smeri v Špičku, Škrlatici in Triglavu v enem zamahu.

Patricija Verdev, sicer diplomirana inženirka agronomije, dela v gostinstvu in občasno na področju urejanja okolice. Kot popotnica je Indijo obiskala že leta 2018, največ alpinistične kilometrine si je nabrala v Alpah, Dolomiti in Tatrah, kjer se je udeležila tudi taborov Komisije za alpinizem PZS. Pri odpravi v indijsko Himalajo se je po Anjinih besedah izkazala tudi pri organizaciji, sploh glede dogovarjanja z indijsko planinsko zvezo in s tamkajšnjo agencijo.

Patricija Verdev tretji plezalni dan na vzhodnem grebenu šesttisočaka Lalung I (Foto: Anja Petek)

Anja Petek, najuspešnejša slovenska alpinistka zadnjih let, na vrhu Lalunga I (Foto: Patricija Verdev)

Slovenska kinološka zveza združuje 130 kinoloških društev, v katerih se lastniki lahko posvetujejo o nakupu ter vzgoji svojega psa ter se seznaniijo z informacijami, kakšne pogoje mora imeti pes za bivanje.

Prava paša za oči

Ko se kosmatinci postavijo na ogled

Od preteklega četrтка do nedelje je bila na Celjskem sejmu Evropska razstava psov, ki je ena večjih tudi v svetovnem merilu. Udeležilo se je približno 17 tisoč kosmatih lepotev iz več kot 60 držav. Da je bilo v teh dneh na Celjskem sejmu zbranih toliko kosmatih lepotev, je bilo mogoče zaznati po vsem Celju, saj je marsikdo od sodelujočih prosti čas izkoristil tudi za obiske turističnih točk ali mestnega središča.

SIMONA ŠOLINIČ

V štirih tekmovalnih dneh tega pasjega evropskega dogodka je organizatorka Kino-

loška zveza Slovenije izpeljala tri tipe razstav. Predstavljeni so bili psi 370 različnih pasem.

Prvi dan je bila dopoldne mednarodna razstava Platinum winner, vse naslednje tri dni

so se dopoldne vrstile evropske razstave, v petek in soboto popoldne so sledile tako ime-

novane specialke, kar pomeni razstave za posamezne pasme. V nedeljo je bil tudi vrhunec razstave, in sicer izbor najlepšega psa. Vsak dan so sicer po končanem rednem delu izbirali tudi najlepše pse dneva v posamezni skupini. Nazadnje je bila tovrstna razstava v Sloveniji leta 2010.

Namen tako velike razstave, kot se je zgodila v Celju, je poleg strokovnega sodelovanja tudi promocija vzreje in vzgoje psov ter sobivanja psa in človeka, so sporočili iz Kinološke zveze Slovenije. Razstava je na Celjski sejem privabila ogromno obiskovalcev, med njimi tudi veliko otrok. Vzporedno

Nedvomno sta razstava in druženje prinesla ogromno novih pasjih poznanstev in vezi.

Počitek med »naporno« razstavo

Priprave ...

Vsaka dlaka na svojem mestu

Videz in nega psa sta ključnega pomena na razstavi.

Pri razstavi in tekmovanju šteje-ta tudi pravilna hoja in drža.

so na razstavi gostili tudi 500 otrok iz okoliških osnovnih šol.

Kot je za medije dejal predsednik Kinološke zveze Slovenije Hari Arčon, je ob takšnih dogodkih pomembno tudi širiti kinološko kulturo in osveščati čim več ljudi, da se aktivno ukvarjajo s psi. Kinološka zveza je ob tem dogodku hkrati osveščala o tem, kako pomembno je, da tisti, ki želijo, psa kupijo v Sloveniji, saj so pri nas psi vzrejeni po standardih in tudi genetika je sledljiva. V Sloveniji se je letos skotilo približno 4.500 mladičev, vsi so pregledani, še navajajo v kinološki zvezi.

Foto: Andraž Purg

Mnogo pasjih lepotcev je razstav že vajenih in natančno vedo, kako se nastaviti fotografu.

Na razstavi tudi avtohtona slovenska pasma

Na razstavi so sodelovali tudi slovenski kosmati lepotci, med njimi tudi kraški ovčarji, ki so slovenska avtohtona pasma psov, ki jo je priznala tudi Mednarodna kinološka zveza. Celotna populacija kraškega ovčarja je majhna, saj šteje le približno 900 psov. Večina kraških ovčarjev je nastanjena v Sloveniji, pravijo v Društvu ljubiteljev in vzrediteljev kraških ovčarjev Slovenije.

Izvor kraškega ovčarja sega v stari vek, v 8. stoletje pred našim štetjem. »Vzreja kraškega ovčarja kot pastirskega psa je bila nekoč vezana izključno na ovčarstvo in tip selitvene paše, ki je značilen za slovenski Kras. Danes je tradicionalna vzreja kraškega ovčarja razpršena in razširjena po celotnem območju države,« pravijo v društvu. Ovčarske pasme so sicer bolj hitre, delavne in učljive kot na primer pastirske pasme. Pripadniki prve skupine psov stalno pazijo, da je vsa čreda skupaj, in jo naganjajo v ograde, medtem ko pastirski psi poležavajo, vendar so kljub temu stalno budni. V Sloveniji imamo torej eno avtohtono pasmo psov, to je kraški ovčar, v Kinološki zvezi Slovenije pa si prizadevajo, da bi svetovna zveza kot drugo slovensko avtohtono pasmo priznala tudi pasmo koroški žigec. Slovenski lastniki kraških ovčarjev so na minuli razstavi sodelovali tudi v krožnem mimohodu, to pasmo so predstavili tudi najmlajšim.

Kraški ovčar, pasma, na katero je Slovenija lahko ponosna. (Foto: FB Kraški ovčarji Psarna srednjedravska)

17.
AKTUALOV
ROJSTNI
DAN

NEDA UKRAĐEN

KVATROPIRCI

DOMENICA

DAVOR RADOLFI & RITMOLOČO

KOKTELSI

LIMA DENI

+ GOSTJE PRESENEČENJA

6. 12. 2024 • ARENA STOŽICE

EVENT24

AKTUAL

GENERALNA POKROVITELJA
SPAR

OGRAJE KOČEVAR
Preprosto odlične

POKROVITELJI
PPD GLOBAL

DOLENJC

PRIDAJA VSTOPNIC
eventim+ PETROL

8. 11. 2024

ARENA
STOŽICE

best
FM

2. ROJSTNI DAN

SEKA ALENSIČ

DARKO LAZIČ

SANJA VUČIČ

JOVAN PERIŠIČ

BRESKVICA

MC STOJAN

EVENT24

Vstopnice: PETROL eventim+

Novinarjem smo se pridružili na turistični kmetiji Stoglej, kjer so se s turizmom začeli ukvarjati že leta 1932.

Kaj vse ponujajo zgornjesavinjske turistične kmetije?

Novinarji odkrivali zgornjesavinjsko podeželje

Poznamo več vrst turističnih kmetij. Kmetije z nastanitvijo v sobah in apartmajih ter izletniške kmetije, vinotoče in osmice, ki ponujajo samo hrano in pijačo. Na teh prevladujejo domači, slovenski gosti.

Združenje turističnih kmetij Slovenije je za novinarje organiziralo že peto dvodnevno kulinarčno potovanje po turističnih kmetijah. Tokrat jih je pot popeljala na območje Zgornje Savinjske doline, kjer so spoznavali raznoliko podeželje, se udeležili tradicionalnih delavnic in prisluhnili zanimivim zgodbam gospodinj ter gospodarjev kmetij. Bogat dvodnevni program je spremljala okusna domača kulinarika, saj so novinarji na svoji poti ves čas okušali tradicionalne lokalne dobrote, kot sta ajdnek in obrnjenik. Na obisku na turistični kmetiji Stoglej v Lučah smo se jim za kratek čas pridružili tudi mi.

SINTIJA JURIČ

V Združenju turističnih kmetij Slovenije so dvodnevno kulinarčno potovanje za slovenske novinarje prvič organizirali leta 2022. Letno zanje pripravijo dve študijski potovanja. Letos spomladi so tako obiskali podravsko in pomursko regijo, jeseni je na vrsto prišla Zgornja Savinjska dolina. »Namen potovanja je, da slovenski novinarji spoznajo ponudbo turističnih kmetij na območju Zgornje Savinjske doline. Naš cilj je, da na to območje privabimo čim več slovenskih domačih gostov, ki so najpomembnejši gostje na naših turističnih kmetijah,« je o razlogih za organizacijo pojasnila specialistka za turizem na kmetijah v Kmetijsko-gozdarskem zavodu Celje Renata Kosi.

Razgibano in pestro potovanje

Novinarji so se minuli torek z avtobusom odpravili iz prestolnice in študijsko potovanje začeli s sezonskim zajtrkom na turistični kmetiji Korošec v Ljubiji pri Mozirju. Po ogledu kmetije so pot nadaljevali v Brinčev kmečki mlin, kjer so ob ogledu starih orodij in

na turistični kmetiji Zgornji Zavratnik pod Raduho delavnico polstenja, ki velja za tradicionalno obrt tega območja. Odpravili so se tudi na domačijo Metulj v Krnici, kjer so imeli pokušino gozdarske jedi obrnjenik z belo kavo. Z avtobusom

»Domači gostje so še vedno najpomembnejši gostje na turističnih kmetijah. Res je, da v glavni poletni sezoni prevladujejo gostje iz tujine, vendar od septembra do junija kmetije večinoma obiskujejo domači gostje,« je poudarila Renata Kosi.

Renata Kosi

pripomočkov za mletje žit poskusili tudi hišne piškote, narejene iz lokalne moke in masla. Pot so nadaljevali mimo Ljubnega ob Savinji do turistične kmetije Bukovje, kjer so imeli pokušino zgornjesavinjskega želodca. Tam so se naučili izdelati tudi ajdnek, ki velja za značilno jed Zgornje Savinjske doline. Celodnevno potovanje so ob večerji in druženju zaključili na turistični kmetiji Visočnik na Teru, ki leži na več kot 1.100 metrih nadmorske višine.

Nič manj pestro dogajanje ni sledilo drugi in hkrati zadnji dan potovanja. Po zajtrku so se novinarji odpravili proti Lučam, kjer so imeli

Gospodarica Milena je za goste pripravila pravo kmečko kosilo. Za predjed je postregla domačo jetno pašteto na sveže pečenem kruhu. Za glavno jed so bili na mizi svinjska pečenka, pražen krompir, ajdovi štruklji s proseno kašo, zelenjavni narastek in mešana solata. Za sladico je postregla s krhkimi flancati z beljakovo peno.

so se nato odpravili še proti eni najstarejših turističnih kmetij v državi, h kmetiji Stoglej, kjer jih je pričakalo tradicionalno kmečko kosilo. Dvodnevno potovanje so zaključili na turistični kmetiji Lenar v Logarski dolini,

kjer so se pred odhodom v Ljubljano posladkali še z dobrotami.

Uvid v ponudbo iz prve roke

Kulinarčnega potovanja se je tokrat udeležilo deset

slovenskih novinarj in novinarjev iz različnih medijskih hiš, ena novinarica je prišla tudi iz Italije. »Zelo nas veseli, da novinarji pokažejo zanimanje za ta dogodek. Všeč jim je, da lahko iz prve roke vidijo pristno ponudbo na podeželju in kmetijah ter lahko potem pripravijo članke za naše goste in potrošnike. Letos je med nami tudi predstavnica Italije, opazili smo namreč, da se na turističnih kmetijah povečuje tudi delež italijanskih gostov,« je poudarila Renata Kosi.

Kot je še dodala, je veliko novinarjev tudi »stalnih« udeležencev, ki se redno udeležujejo tega potovanja in odkrivajo turistično ponudbo kmetij po celotni državi. Naslednje leto jih bo pot tako vodila po turističnih kmetijah Dolenjske z Belo krajino in po kmetijah severnega dela Primorske.

Foto: Andraž Purg

Čas je bil tudi za fotografiranje.

Maruša Janžekovič je našla svoje novo poslanstvo, ki jo osrečuje

Inženirka logistike je postala terapevtka

Da za nove življenjske oziroma poslovne izzive ni nikoli prepozno, dokazuje Maruša Janžekovič, ki je še pred kratkim kot inženirka logistike delala v enem od logističnih centrov, nato je v bližini Slovenskih Konjic odprla masažno-terapevtski salon. Gre za dva povsem različna svetova, priznava. Povod, da je zapustila enega in stopila v drugega, so bile sinove težave z zdravjem. Zaradi želje, da bi mu lahko pomagala, se je na različnih izobraževanjih poglobila v energije, njihovo delovanje in učinkovanje. Danes je mojstrica reikija in terapevtka svetlobne terapije Bioptron. »Ne predstavljam si več, da bi počela kaj drugega kot pomagala sebi in drugim. Neopisljivo lep občutek je to,« pravi.

BARBARA FURMAN

»Hiter ritem življenja, stres in premalo gibanja terjajo davek. Telo na težave opozarja tudi z bolečino. Marsikateri bi se lahko izognili, če bi si vsaj tu in tam privoščili masažo. Masaža ni prestiž, je skrb za telo.«

Obiskali smo jo v njenem masažno-terapevtskem salonu v Perovcu pri Slovenskih Konjicah.

Pravi, da je že v odraščajočih letih svojo domišljijo prenašala na liste, kasneje tudi na platno, zelo rada je risala tudi grafite in junake iz risank. Njene risbe so bile pogosto razstavljene na hodnikih osnovne šole, v srednji ekonomski šoli je njen talent opazil profesor likovne umetnosti. V njej je že takrat tla tiha želja po samostojni razstavi. In želja se ji je po več letih uresničila, saj je imela lani razstavo mandal v Graščini Oplotnica.

Sesul se ji je svet

Kazalo je, da bo izbrala študij, povezan z umetnostjo, a se je vpisala na fakulteto za logistiko in po pridobljenem nazivu diplomirana inženirka logistike delala v kar nekaj podjetjih, nazadnje v enem od logističnih centrov.

Je mama treh otrok, ki so osmislili in obogatili njeno življenje, saj se ob njih nenehno uči in osebnostno raste, pravi. Priznava, da se ji je sesul svet, ko je rodila sina multialergika. »Bil je alergičen na mleko, jajca, gluten, vse koščičasto sadje in vso zelenjavo, konzervanse, barvila, krompirjev škrob, mačjo dlako in klor. Imel je rane po celem telesu in hude težave s črevesjem. Koža ga je srbela in pekla, težave so mu blažili na različne načine. Vrstile so se številne neprespane noči. Takrat še ni bilo na voljo toliko trgovin s prehrabeni izdelki, ki bi bili primerni zanj. Primorani smo se bili voziti v oddaljena mesta, da smo mu kupovali ustrezno hrano. Včasih sem mu kaj spekla doma. Predvsem sem dosledno skrbela, da je imel vedno na voljo zdravo, svežo in

nepredelano prehrano. In tudi, da je bil čim manj izpostavljen stresu. Poleg tega se je zdravil z bioresonanco,« se spominja naporenega in stresnega triletnega obdobja, ki se je končalo uspešno. Danes je njen sin zdrav fant in to brez diete.

Svet energij

Sinove težave so izostrile njeno občutljivost za energije, tako pozitivne kot negativne. »Vedno bolj sem postajala pozorna na to, kako se počutim. Opazila sem, da moje počutje vpliva na počutje mojih otrok. Če se nisem počutila dobro, sem slabše počutje zaznala tudi pri njih in obratno. Ko sem bila umirjena in zadovoljna, so bili takšni tudi oni.«

Zato jo je vedno bolj vleklo v svet energij in alternativnega zdravljenja. Željna je bila tovrstnega znanja. Najprej je opravila tečaj usui reikija. To je tehnika s polaganjem rok in z dotikom, kar prinaša olajšanje in blaženje bolečine, pojasni. »Najprej sem se naučila, kako si z usui reikijem lahko pomagam sama, kasneje še, kako lahko pomagam drugim.« Poleg tega sem preučevala sproščujoče učinke nekaterih glas-

Vsaka mandala nosi univerzalno sporočilo, pravi. (Foto: osebni arhiv)

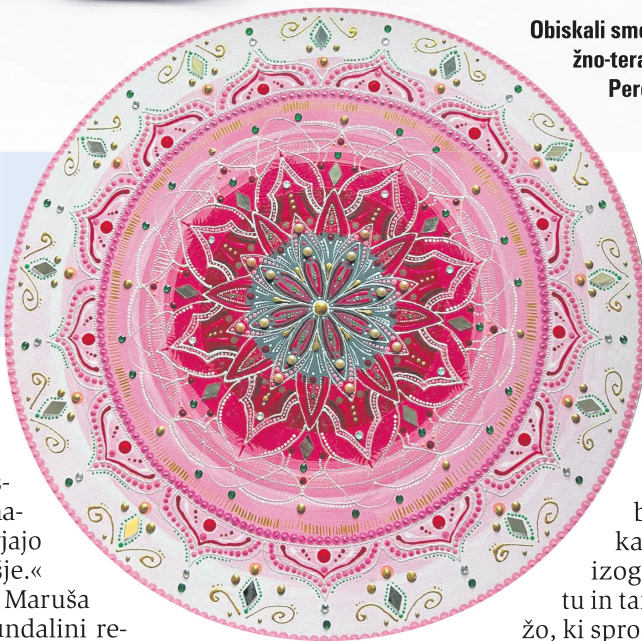
bil, kot sta boben djembo in oceanski boben, na človeka. Zato smo kupili ta glasbila in danes v našem domu ustvarjajo prijetnejše vzdušje.«

Ravno te dni je Maruša končala tečaj kundalini reikija. To je, pojasni, zelo močna energija, ki človeka prizemljuje in vzpostavlja povezavo s spodnjimi energetskimi čakrami v našem telesu, predvsem s korensko čakro. Je prav tako učinkovita tehnika pri sproščanju energijskih blokad in vzpostavljanju energetskega ravnovesja v telesu.

Lani je opravila še tečaj za učiteljico joge za otroke ter tečaj intuitivne masaže, ki vključuje sprostitveno, terapevtsko, športno in klasično masažo. Usposobila se je še za izvajanje svetlobne terapije Bioptron ter masaž z ventuzami. Ventuze so nekakšne skodelice, ki jih terapevt polaga na kožo na različnih delih telesa, s čimer odpravlja glavobole ter bolečine v hrbtu ali sklepah. To še ni vse. Končuje tudi tečaj naravnega pomlajevanja obraza z naravnimi pilingi in kremami. »Imam še eno skrito željo. A naj zaenkrat ostane še skrita,« doda z nasmehom.

Na samostojno pot

Odločila se je, da bo pridobljeno znanje prenesla v prakso, zato je pustila redno službo v logistiki in v stavbi Hiša zdravlja v Perovcu pri Slovenskih Konjicah odprla masažno-terapevtski salon. Nekateri stranke prihajajo zgolj zaradi sproščanja, a je več tistih, ki jih pestijo išias ali bolečine v hrbtenici zaradi sesedanja vretenc in ukleščenih

živcev. »Hiter ritem življenja, stres, premalo gibanja, dolgotrajno sedenje za računalnikom in številni drugi vzroki terjajo davek. Telo na težave opozarja tudi z bolečino. Marsikateri bi se lahko izognili, če bi si vsaj tu in tam privoščili masažo, ki sprošča telo, omogoča psihično sprostitve, poživlja krvni obtok in uravnava metabolizem. Masaža ni prestiž, je skrb za telo,« še poudarja sogovornica, ki izdeluje tudi nakit in mandale. Kot pravi, nosi vsaka mandala svoj pomen in edinstveno sporočilo. »Največkrat mi stranke povedo, kakšne barve oziroma odtenke želijo imeti v svoji mandali. Ljudje jih imajo v svojem domu zato, ker jih fizično in psihično umirjajo ter sproščajo.«

Tudi človek je mandala

Mandala pušča sledi povsod v naravi – v cvetju, školjki, morski zvezdi in snežinki. Najbolj očitne so mandale v prerezu plodov sadja in drevesa.

»Tudi človek je mandala, saj se rodimo iz mandale. Jajčna celica ima enako obliko kot maternica, v kateri se razvija plod. Ko se rodimo, spoznavamo svet skozi oči, ki predstavljajo še en primer mandale. Prav tako so mandala ženske prsi, iz katerih novorojenček sesa mleko. V približno treh mesecih sem prodala kar 40 večjih mandal, ki sem jih ustvarila. To me zelo veseli, saj ljudje očitno poznajo njihov pomen in dobrodejno delovanje.«

Zadovoljna je, da je naposled našla delo, ki jo osrečuje in navdihuje. »Res si ne predstavljam več, da bi počela kaj drugega kot pomagala sebi in drugim. Neopisljivo lep občutek je to. Ljudje smo čudežna bitja in kljub vedno bolj napredujoči znanosti še vedno ne povsem raziskana. Ljudje iščemo poti do zdravlja in dobrega počutja na različne načine. Prepričana sem, da pomoč vedno obstaja, le poiskati jo je treba.«

Foto: Andraž Purg

»Sin je bil alergičen na mleko, jajca, gluten, vse koščičasto sadje in vso zelenjavo, konzervanse, barvila, krompirjev škrob, mačjo dlako in klor. Imel je rane po celem telesu in hude težave s črevesjem.«

Maruša je naposled našla delo, s katerim lahko pomaga sebi in drugim. Poudarja, da masaža ni prestiž, je skrb za delo.

Dirndli in lederhosen preplavili Žalec

Pod streho že osmi Savinjski Oktoberfest

Člani žirije so izbrali naj dirndl in naj lederhosen.

Okolica žalske fontane piva je bila tudi letos polna obiskovalcev Savinjskega Oktoberfesta. Žalec je tako ponovno potrdil sloves hmelnjarskega in pivovarskega središča Slovenije. Kot je že v navadi, se je dogodek začel s Hmeljarskim likofom, etnološko prireditvijo Združenja hmelnjarjev Slovenije, nadaljeval pa z zabijanjem pipe v lesen pivski sod. Pivo so organizatorji razdelili tudi med najbolj žejne obiskovalce prireditve.

JANŽE FRIC

Ko je bil sod prazen, se je začela zabava. Najprej je nastopil Ansambel Unikat, ki je razgredo občinstvo še bolj ogrel, za njim je na oder 8. Savinjskega Oktoberfesta stopila Alya.

Nadaljevanje tradicije

Letošnji Savinjski Oktoberfest je bil že osmi zapovrstjo. Pobudnica prireditve, velika ljubiteljica in poznavalka bavarške tradicije **Marija Petre**, ki je zaslužna, da ta praznik obeležujemo tudi v osrčju Spodnje Savinjske doline, je povedala, da so podobno prireditev priredili že prej, a je Savinjski Oktoberfest potreboval nekaj časa, da se je prijel med Savinjčani. »Zadovoljni smo s prireditvijo, odzivi nanjo so zelo dobri. Še posebej moram pohvaliti

sodelavce in vse, ki so pripomogli, da je letošnji Savinjski Oktoberfest uspel,« je povedala in dodala, da so bili nad prireditvijo navdušeni tudi gostje iz tujine. »Skoraj niso mogli verjeti, da v Spodnji Savinjski dolini priredimo tako lep Oktoberfest,« je še dodala Petretova.

Dirndli in lederhosen

Tradicionalna oprava, ki se spodobi za Oktoberfest, tudi letos ni manjkala v slovenski prestolnici hmelnjarjev in pivovarjev. V Žalcu je žirija tudi letos izbrala naj dirndl. Za razliko od prejšnjih let, ko so zbirali najštevilnejšo skupino fantov, oblečenih v lederhosen, so letos izbrali tudi naj lederhosen. Kot je povedala pobudnica prireditve Marija Petre, sta dirndl in lederho-

sen oprava, ki sta sinonimna podobnimi prireditvami po vsem svetu.

Člani žirije, ki je zbirala naj dirndl in naj lederhosen, so poudarili, da je bila izbira težka in da upajo, da bo letošnji izbor k sodelovanju obiskovalce spodbudil tudi v naslednjih letih.

Najprej Hmeljarski likof

Dogajanje je odprla povorka, v kateri so sodelovali mažoretke iz Liboj, Godba Zabukovica, mladi hmelnjarji, praporščak, aktualni hmelnjarski par, letos sta to starešina **Vinko Štorman** in hmeljska princesa **Anja Kupec Oset**, številne starešine in princeze, Laški pivovarji s praporom, člani folklorne skupine Kobula, člani Turističnega društva Braslovče in člani hmelnjarskih družin.

Janez Oset, predsednik Združenja hmelnjarjev Slovenije, je povedal, da si na prihodnjih Savinjskih Oktoberfestih želi večjo udeležbo savinjskih hmelnjarjev, in poudaril, da je hmelj, ki ga pridelajo v Spodnji Savinjski dolini, zelo kakovosten.

Foto: Nik Jarh

Lanska hmeljska princesa in starešina sta prestol predala novima.

Z zabijanjem pipe v sod se je začel 8. Savinjski Oktoberfest.

V soboto so bile razmere za tek odlične

Na stadionu Kladivarja že osmič Tek celjskih knezov

V soboto dopoldne je Atletsko društvo Kladivar Celje že osmič izvedlo tek za mlade in rekreativce. Udeležilo se ga je tudi nekaj zelo dobrih atletov. Ob pol desetih so se preizkusili otroci.

DEAN ŠUSTER

Kasneje sta sledila teka na pet in deset kilometrov.

»V idealnih pogojih«

Tokrat tekači niso zapustili stadiona, temveč so nizali le kroge na tartanski podlagi. Stadion zdaj nosi ime Kladivar Cinkarna Celje. Prisotne je pozdravil predsednik domačega društva **Stane Rozman**: »Vzrok, da danes ne boste tekli proti Šmartinskemu jezeru, je spodrselj našega kluba, za kar se vam opravičujemo. Vreme je zelo ugodno. Glede na to, kakšno je bilo še pred nekaj dnevi, lahko rečem, da boste tekli v skoraj idealnih pogojih. Upam, da boste uživali. Tistim, ki se boste udeležili Ljubljanskega maratona, želim, da bi dananšnjo pripravo dobro izkoristili.«

Živkova in Botolin

V teku na 5.000 metrov sta bila najhitrejša mlada celjska aduta Tia Tanja Živko in Vid Botolin, ki sta si od starta do

cilja sama narekovala ritem. Živkova je progo pretekla v 17 minutah in 32 sekundah. Za njo so se zvrstile njene številne klubske sotekmovke Maša Weber, Brina Vogrin Cingesar, Hana Jost, Alina Ševcova ... Botolinov čas je bil 14 minut in 42 minut. Tudi drugi in tretji sta bila člana Kladivarja, Žiga Jan (17:17) in Matic Krašovec (17:18). Na 13. mesto se je uvrstil 44-letni Tomaž Pliberšek, ki je že prej poskrbel za nemoten potek prireditve.

Arzenškova in Navodnik

Tek na 10 kilometrov je po Rozmanovem mnenju padal med najmnogičnejše v Sloveniji. Med 19 ženskami je bila najhitrejša Urška Arzenšek (40:14), ki je pred nekaj leti zaradi študija opustila vadbo pri Kladivarju. Za njo so v cilj pritekale Renata Vetrih, Darinka Presečnik, Kristina Arh, Erika Juvan, Laura Gregorinčič, Hiacinta Žohar ... Deset kilometrov je preteklo kar 50 moških.

V Kranju je bilo prvo državno prvenstvo v teku na pet kilometrov. V članski konkurenci sta naslova osvojila člana Atletskega društva Kladivar iz Celja Klara Lukan (15:41) in Jan Kokalj (14:47).

Po mnenju Staneta Rozmana smo v Celju videli najmnogičnejši tek na deset kilometrov v Sloveniji.

Zmagal je domačin Simon Navodnik (35:01) pred Dejanom Laznikom (36:10), Boštjanom

Bruncem (36:12), Klemnom Jančičem, Aleše, Zelenikom, Francijem Kravcarjem ... Na

stadionu sta bila oba državna rekorderja na omenjenih razdaljah, Celjana Peter Svet

na krajši in Stane Rozman na dvakrat daljši progi.
Foto: Andraž Purg

Najhitrejša v teku na 10.000 metrov je bila Urška Arzenšek, ki je zgodaj končala tekmovalno pot.

Na daljši progi je bil najboljši Simon Navodnik. Lani je s sedmim mestom na Ljubljanskem maratonu osvojil naslov državnega prvaka.

Potem ko je Vid Botolin svoje delo na pet kilometrov že opravil, je spodbujal Tio Tanjo Živko, ki je prav tako imela »solo tek«.

Spominske medalje je otrokom podelila Jolanda Čeplak.

Tekačic in tekačev ni motilo, da so tekli le na stadionu.

Mlade Andražanke ponosno zastopajo svoj kraj

Nadebudne gasilke osvajajo uspehe

V majhnem kraju Andraž nad Polzelo mlade gasilke že 20 let sodijo v sam svetovni gasilski vrh. Mladinke, stare od 12 do 16 let, s svojo srčnostjo, predanostjo in z vztrajnostjo nizajo številne uspehe. Letos so si tako ponovno prislužile vozovnico za mednarodno gasilsko mladinsko olimpijado, ki je bila poleti v italijanskem Trentinu. Tam so osvojile zavidljivo 10. mesto in Andraž nad Polzelo ponovno uvrstile v vrh svetovne gasilske elite.

SINTIJA JURIČ

Priprave na tako pomemben dogodek, kot je gasilska mladinska olimpijada, po besedah predsednice mladinske komisije pri PGD Andraž nad Polzelo **Lidije Krk** trajajo kar nekaj časa. Mlade gasilke so si vozovnico za gasilsko olimpijado »pritekmoval« na aprilskem izbirnem tekmovanju Gasilske zveze Slovenije, kjer so dosegle 2. mesto. Pripravljenost so nato morale nadgrajevati do julijskega olimpijskega nastopa, kjer so barve Slovenije zastopali še mladinke iz PGD Zbilje in mladinci iz PGD Zgornjega

»Ko si enkrat v gasilskih vodah, to postane tvoj način življenja,« pravi Lidija Krk iz PGD Andraž nad Polzelo.

Tuhinja ter iz PGD Drenov Grič – Lesno Brdo.

Za najboljša mesta se je na olimpijadi potegovalo kar 58 gasilskih enot, ki so se pomerile v vaji z ovirami in v štafeti na 400 metrov z ovirami. Mlade Andražanke so tako ponovno nastopile ob boku gasilskih velesil, kot so Avstrija, Češka, Hrvaška, Italija in Poljska, kjer so se s hitrim štafetnim časom, a z majhno napako pri vaji z ovirami vseeno uvrstile med najboljših deset ekip.

Gasilstvo je način življenja

Da gasilstvo v Andražu nad Polzelo »živi« in da tam ničesar ne prepuščajo naključju, dokazuje tudi njihov način dela. Mlade krajanke namreč skušajo čim prej povabiti k sodelovanju v prostovoljnem gasilskem društvu. »Ko si enkrat v gasilskih vodah, to postane tvoj način življenja,« pove Lidija Krk. »Pred večjimi

tekmovanji imamo vaje vsaka dva dni. Še posebej stisnemo zobe zadnji mesec pred preizkušnjo, ko marsikdo na stranski tir postavi druge popoldanske interesne dejavnosti, četudi so plačljive, in se vestno pripravljajo na tekmo.«

Omenila je še, da so se mladinke med pripravami na olimpijado med drugim udeležile intenzivnih skupinskih priprav slovenske mladinske reprezentance v Vipavi, kjer so se z drugimi ekipami izpopolnjevale v različnih gasilskih veščinah in tekmovalnih disciplinah. Dobrodošle so bile simulacije tekmovanj, kjer so lahko preizkusile svoje sposobnosti v realnih pogojih. Spremljali so jih sodniki, mentorji in vodstvo reprezentance.

Od zlata minilo več kot 20 let

Pod okriljem PGD Andraž nad Polzelo sicer tekmuje pet mladinskih skupin. Dve sestavljajo pionirke, eno pionirji (od 6 do 11 let), poleg mladink so dejavni še mladinci, ki so na letošnjem izbranem tekmovanju Gasilske zveze Slovenije osvojili 7. mesto. Vseh skupaj je dejavnih 60 otrok, za katere skrbi devet mentorjev.

Mladinke PGD Andraž nad Polzelo so na mladinski gasilski olimpijadi, ki jo vsaki dve

Lidija Krk: »Še posebej stisnemo zobe zadnji mesec pred preizkušnjo, ko marsikdo na stranski tir postavi druge popoldanske interesne dejavnosti, četudi so plačljive, in se vestno pripravljajo na tekmo.«

Mladinke z mentorjema pred odhodom v Italijo

Olimpijsko mladinsko ekipo so pod mentorstvom Davida Krka in Iztoka Drobeža sestavljale Taja Pajenk, Neli Stankovič, Judita Kužnik, Pia Maria Satler, Patricija Krk, Ema Stankovič, Sara Glušič, Tinkara Krk, Ana Brunšek, Anja Kužnik in Ela Robek.

Gasilke so na olimpijadi spodbujali številni slovenski navijači.

leti organizira mednarodna gasilska organizacija CTIF, sicer nastopile že večkrat. Olimpijado je pred dvema letoma v Celju gostila Gasilska zveza Slovenije, pri organizaciji so

takrat sodelovali tudi člani Gasilske zveze Žalec. Andražanske mladinke iz žalske gasilske zveze so tedaj nastopile tudi v Celju, leta 2019 so tekmoval v švicarskem Mar-

tignyju, leta 2017 so na 21. mladinski gasilski olimpijadi v avstrijskem Beljaku dosegle tretje mesto. Leta 2005 so nastopile tudi v Varaždinu na Hrvaškem. Do zdaj največji

uspeh so zabeležile leta 2003, ko so na olimpijskih igrah v Kapfenbergu v Avstriji postale olimpijske prvakinja.

Foto: arhiv PGD Andraž nad Polzelo

Po večurni vožnji z olimpijade so bile mladinke ponovno v svojem domačem kraju.

Vse ekipe, ki letos tekmujejo pod okriljem PGD Andraž nad Polzelo.

Ni izgovora, tudi ti zmoreš

Srednja šola za strojništvo, mehatroniko in medije Šolskega centra Celje je 25. septembra na celjskem Starem gradu pripravila prireditev Ni izgovora, tudi ti zmoreš. Že tradicionalno so se poklonili vsem najuspešnejšim dijakom, ki so preteklo šolsko leto končali šolanje. Vpisali so jih v zlato knjigo. Dijake je nagovoril eden od zlatih maturantov in jih skušal motivirati ter opomniti na to, kako pomembno je imeti v življenju cilje.

Srednja šola za strojništvo, mehatroniko in medije letos praznuje 65. obletnico, zato je bila prireditev preplet preteklosti in sedanjosti. Na prireditvi sta nastopila nekdanja dijaka Vid Palčnik, ki

je zdaj študent ter pevec Klemen Finkšt s svojim Smooth bandom.

Dijaki prvih letnikov so podpisali tudi kodeks sožitja ter se tako zavezali k spoštovanju desetih pravil

spoštljivega in vključujočega vedenja.

Gost prireditve je bil podžupan Mestne občine Celje Samo Seničar, ki je izpostavil največje dosežke dijakov in učiteljev šole v preteklem šol-

skem letu. Spomnimo, da so dijaki z mentorjem Matejem Vebrom postali svetovni prvaki v robotiki, v šoli pa je nastal najbolj gledan slovenski film leta 2024 Šepet metulja.

Ravnateljica omenjene šole Simona Črep je poudarila pomen vrednot, zapisanih v kodeksu sožitja, za katere se včasih zdi, da izgublja jo mesto v naši družbi. Gre predvsem za sprejemanje in spoštovanje drug drugega.

MATEJA ZORKO PAVŠAR

Torta za praznovanje obletnice mesta

V petek, 20. septembra, je Velenje praznovalo 65 let od uradnega odprtja mestnega središča. Prireditev je imela čudovit kulturni program, ki so ga pripravila lokalna društva.

Krajani so uživali v raznovrstnih nastopih, dijaki Šole za storitvene dejavnosti Šolskega centra Velenje pa so poskrbeli za kulinarčno razvajanje. Razdelili so 650 rudarskih nabodal in veliko praznično torto, ki jo je slovesno razrezal župan MOV Peter Dermol.

MARIJANA NOVAK

Dan odprtih vrat Skazove hiše

V Šmarju pri Jelšah od maja sprejemajo turiste in druge goste v prenovljenem Ticu v Skazovi hiši, del katere je tudi stalna krajevna razstava o Francu Skazi in novejši zgodovini Šmarja pri Jelšah. Novi prostori so odlično obiskani, k čemur pripomore tudi to, da je obisk brezplačen v sklopu delovnega časa Tica oz. po dogovoru.

Čeprav ni še niti leto od odprtja, je bil v torek, 1. oktobra, dan odprtih vrat Skazove hiše. Že jutraj so jo obiskali otro-

ci iz Vrtca Šmarje pri Jelšah in nekoliko kasneje še otroci tretjih razredov OŠ Šmarje pri Jelšah.

Ogledali so si čudovite stenske poslikave v veži in digitalno mizo, virtualno so tudi prekosarili bližnje kraje. Av-

torica razstave Mateja Žagar je obiskovalce popeljala skozi Skazovo krajevno razstavo, kjer smo spoznali, kdo je bil Franc Skaza in kako je bilo videti življenje v Šmarju v 19. stoletju.

V Skazovi hiši je tudi RKS - Območno združenje Šmarje pri Jelšah, kjer so se otroci srečali s prvo pomočjo in polni zanimivih vtisov odšli v vrtec oz. šolo.

S takšnimi dogodki Zavod TŠM Šmarje pri Jelšah v sodelovanju s Knjižnico Šmarje pri Jelšah in RKS - Območnim združenjem Šmarje pri Jelšah želi mlade navajati na lokalne znamenitosti in jih na neformalen način izobraževati ter osveščati o domačem kraju.

GREGOR KRAJNC

Žalska Nikolaja dobro obrodila

Člani Društva savinjskih vinogradnikov so v petek, 27. septembra, na čelu s skrbnikom trte Jožetom Sopotnikom že 17. opravili trgatve Nikolaje, potomke najstarejše trte iz Maribora, ki raste pred obrambnim stolpom v Žalcu.

Trgatev je bila že drugo leto na dan turizma. Zato so se na prizorišču pred obrambnim stolpom v Žalcu zbrala in s svojo dejavnostjo predstavila turistična društva iz občine Žalec. Vse udeležence je pozdravil župan Janko Kos in jim čestital za odlično predstavitev. Udeležence je pozdravil tudi predsednik Društva savinjskih vinogradnikov Silvester Marič.

Voditeljica Neža Zagoričnik je predstavila vse udeležence, povedala nekaj o trti Nikolaji in obrambnem stolpu, pred katerim raste. Omenila je več obletnic, in sicer 20-letnico posaditve potomke najstarejše trte na svetu Nikolaje, 30-letnico delovanja Društva savinjskih vinogradnikov in 500-letnico od postavitve obrambnega stolpa. Nato so udeleženci ob zvokih harmonikarja Tima Vasleta opravili trgatve Nikolaje, ki je kljub slabi letini zelo bogato obrodila. Grozdov so našli malo manj kot sto, a tudi dozorelost grozda je bila zavirljiva.

Izjemen pomen društev

Sledila je predstavitev številnih društev, ki so združena v Zvezi turističnih društev Občine Žalec. To so Društvo savinjskih vinogradnikov, Savinjsko društvo gojiteljev malih živali Občine Žalec, TD Galicija, TD Šempeter, TD Vrbje, TD Ponikva, TD Petrovče, TD Griže, Turistično-olepševalno društvo Lipa Gotovlje, Turistično-kulturno društvo Levec, Društvo podeželske mladine Spodnje Savinjske doline, Združenje hmeljarjev Slovenije. Člani teh društev pomagajo pri organizaciji in izvedbi dogodkov, vodenih ogledov, delavnic in kulturnih prireditev. Pomembno je tudi njihovo prizadevanje za izobraževanje in osveščanje javnosti o trajnostnem turizmu ter varovanju naravne in kulturne dediščine.

Tudi zato se je zveza odločila, da bo letošnji svetovni dan turizma imel slogan Turizem z dušo: ohranjamo, varujemo, spoštujemo Savinjsko dolino. »Izbrali smo ga, da bi poudarili trajnostni in odgovorni turizem. Poudarek je na ohranjanju naravne in kulturne dediščine Savinjske doline, kar vključuje zaščito naravnih virov, zgodovinskih znamenitosti, dediščine in lokalnih tradicij,« je povedala Petra Žagar, predsednica Zveze turističnih društev Občine Žalec. Dodala je, kako pomembni so varovanje okolja in narave, zmanjševanje negativnih vplivov turizma na okolje, spodbujanje ekoloških praks in trajnostnih načinov potovanja. »Vse se začne pri spoštovanju lokalne skupnosti, kulture in načina življenja v kraju ter pri povezovanju tako prostovoljnih društev kot drugih zavodov in organizacij v kraju. Le skupaj bomo dosegli, da bo naša Savinjska dolina postala pomembna in nepogrešljiva destinacija vsakega turista,« je še povedala Žagarjeva. TT

Male sive celice pri učencih »v odlični formi«

Osnovno šolo Frana Kranjca, ki to šolsko leto praznuje častitljivih 70 let, odlikuje vrsta nazivov. Ponosni smo, da smo kulturna, Unescova, strpna, zdrava in ekošola, kar pridno upravičujejo naši učenci. V ekokvizu so učenci preteklo leto na regijskem tekmovanju osvojili prvo mesto in drugo mesto v državnem delu tekmovanja.

Praznuje tudi televizijska mladinska oddaja Male sive celice, v kateri našo šolo uspešno

zastopajo učenci 7., 8. in 9. razreda. V sredo, 11. septembra, je bil pisni del predtekmovanja Male sive celice, v katerem sta iz naše šole tekmovali dve ekipi. Na naslednjo raven predtekmovanja se je uvrstila ekipa učencev naše šole, ki je zbrala v pisnem delu več točk. Ekipi, ki jo sestavljajo učenci Ani Jug (7. b), Jaka Felc (8. a) in Žiga Krajnik (9. a), se je torej uspelo uvrstiti med osem najboljših ekip v celjski regiji. V sredo, 18. septembra, je sledil ustni

del predtekmovanja v OŠ Frana Malgaja Šentjur. Naša ekipa je tekmovala z ekipo iz OŠ Kozje, jo premagala in se tako uvrstila v studijski del tekmovanja, kamor se uvrstijo le štiri ekipe. Od prijavljenih 326 ekip se v studiu pomeri le 32 ekip. Našo ekipo iz OŠ Frana Kranjca Celje čaka velik izziv in naše učence boste lahko spremljali in zanje stiskali pesti pred malimi zasloni v decembru.

Ponosni na učence stiskamo pesti zanje.

MARUŠA HORJAK in
NINA MIKLAVŽINA

Jesenski nogometni turnir

V Salezijanskem mladinskem centru Celje se trudimo, da bi otrokom in mladim poleg tradicionalnih programov, kot sta zimski in poletni oratorij med zimskimi in poletnimi počitnicami, tudi med šolskim letom ponudili pestro paleto različnih dejavnosti. Želimo si, da bi otroke in mlade spodbudili h gibanju in da bi zapravili manj časa pred mobilnimi telefoni in drugimi zasloni.

Tako smo po uspešnem lanskem turnirju tudi letos

septembra organizirali jesenski nogometni turnir, kjer so se za pokal bojevale štiri ekipe prihodnjih uspešnih nogometašev. Enkrat tedensko so tako igrišče zavzeli nogometaši, ki so ves teden kovali takšne in drugačne taktike, kako premagati nasprotnika in se uvrstiti v finale.

Tekme so bile v duhu poštene igre, saj želimo otrokom in mladim pokazati, da je šport lepši brez nasilja oziroma agresije. Po napeti tekmi za prvo mesto so zmagovalci

turnirja in ponosni lastniki pokala postali člani ekipe NK Šampion.

Vodstvo mladinskega centra že razmišlja o novih športnih turnirjih, ki bodo dostopni vsem. Poleg športnih turnirjev se začneja nova sezona dejavnosti, imenovana Veseli ponedeljek, kjer bodo otroci in mladi skupaj ustvarjali umetniške izdelke, se preizkusili v kuhanju in skupaj pripravljali različne jedi.

KLEMENTINA FIDLER

Sprejeli nove dijake gastronomskih programov

V Šoli za storitvene dejavnosti Šolskega centra Velenje smo v torek, 24. septembra, slavnostno medse sprejeli dijake prvih letnikov programov pomočnik v biotehnik in oskrbi, gastro-

nomške in hotelske storitve ter gastronomija in turizem, smer gastronomija. Nagovorila jih je ravnateljica Helena Zupanc, dijaki višjih letnikov pa so jim pripravili kulinarčno pogostitev.

Dogodek so zaznamovali tudi gostje, med njimi nekdanji dijaki, zdaj uspešni gastronomi, ter predstavnika Združenja Škmer, ki povezuje kuharje Mediterana in evropskih regij, gospa Alma Harasić Bremec in gospod Željko Neven Bremec. Ambasador omenjenega združenja za Slovenijo gospod Dušan Veršec, je poudaril pomen gastronomskih poklicev na trgu dela ter izpostavil povezavo med gastronomijo in turizmom kot pomembnima panogama v Sloveniji.

Ustvarjalni duh je prežemal dogodek z željo, da bi dijake navdušili za nadaljnje izobraževanje in poklicno pot v gastronomiji.

SIMONA POMPE

Podelitev nemških jezikovnih diplom

V Ekonomski šoli Celje smo ob evropskem dnevu jezikov, ki ga obeležujemo 26. septembra, podelili nemške jezikovne diplome Deutsches Sprachdiplom Pro I.

S tem mednarodno priznanim certifikatom, ki ga podeljuje Konferenca ministrstva za kulturo ZR Nemčije, dijaki

dokazujejo znanje nemščine na strokovnem področju. Koristno ga lahko uporabijo pri iskanju zaposlitve, imajo pa tudi možnost opraviti diplomu na drugi stopnji, ki je potrebna za študij na nemško govorečih univerzah. Ravnateljica Marjeta Nosan in mentorica priprave na

nemško jezikovno diplomu Tatjana Ivšek sta potrdilo o znanju nemščine na stopnji A2 podelili dijakinjam obeh oddelkov 4. letnika programa ekonomska gimnazija, in sicer Maji Ofentavšek, Evi Selič, Branki Jelača, Merimi Turkić, Žani Gaberšek in Nini Benić.

MAJA JERIČ RAZINGER

Gibanje in prostovoljstvo za vse življenje

Gimnazija Celje – Center je s partnerji iz Finske in Nemčije uspešno končala tretji del mednarodnega projekta Gibanje in prostovoljstvo za vse življenje, ki ga vodi Šolski center Valkeakoski na Finskem. Cilja projekta sta bila spodbujanje telesne dejavnosti in prostovoljnega dela kot načinov za izboljšanje fizičnega in psihičnega zdravja. Poleg finskega partnerja je v projektu sodelovala tudi Poklicna šola Friedrich List iz Hamma.

Cilji projekta so bili povečati motivacijo za vseživljenjsko telesno dejavnost, spodbujati prostovoljstvo in razviti digitalne kompetence, ki bi pripomogle k širjenju pridobljenih izkušenj. Projekt je vključeval mednarodno sodelovanje, organizacijo športnih dogodkov, izmenjavo praks in krepitev socialnih ter medkulturnih kompetenc.

Za Gimnazijo Celje – Center so tovrstni projekti izjemnega pomena, saj dijakom in učite-

ljem omogočajo širitev obzorij, pridobivanje izkušenj ter razvoj globalne miselnosti. Sodelovanje v takšnih projektih spodbuja medkulturni dialog, povezovanje z vrstniki in s strokovnjaki iz tujine ter osebni in strokovni razvoj udeležencev. Koordinatorica projekta je bila Metka Krajnc Sevšek, pri izvedbi sta sodelovali še Tina Bradeško in Barbara Arlič Kerstein. Ekipo dijakov so sestavljali Bor Golob, Hana Boj, Taja Kotnik, Ema Lesjak, Taja Križman Vecej in Ajda Ramšak.

Številne dejavnosti

Med obiskom dijakov in profesorjev v Celju so udeleženci sodelovali v številnih dejavnostih, vključno s prostovoljstvom in športnimi dogodki, kar je poudarilo pomembnost gibanja in aktivnega državljanstva. Sodelujoči so imeli 23. septembra na Gimnaziji Celje – Center predstavitev šole in lokalnih prostovoljskih dejavnosti.

Udeleženci so sodelovali pri teambuildingu, športnih dejavnostih in skupnih projektih.

Sledili so številni izleti in dejavnosti: izlet v Velenje in Šostanj, ogled Muzeja premogovništva Slovenije ter dejavnosti z lokalnimi gasilci, pohod na Stari grad Celje in obisk NK Z'ležele ter RK Pivovarna Laško, kjer so udeležence pozdravili podžupan Samo Seničar, vodja prostovoljcev Dragana Jusupović in direktor kluba Miro Benicky.

Projekt se je končal 27. septembra s podelitvijo potrdil in pozitivnimi vtisi o uspešno končanem tednu. Stkala so se nova prijateljstva, pridobljene so bile dragocene izkušnje, mnogi udeleženci so se vključili v prostovoljno delo. V šoli deluje tudi krožek Dobrodelne roke, ki ga vodi profesorica Metka Krajnc Sevšek, trenutno iščejo prostovoljce za sodelovanje z RK Pivovarna Laško.

METKA KRAJNC SEVŠEK

Goba velikanka

Šentjurčan Svit Čater se je pred dnevi s svojim očetom Martinom odpravil na sprehod v gozd. Razveselil se je gobe dežnikarice velikanke.

Dežnikarica, ki je tehtata 365 gramov, je imela premer klobuka 29 centimetrov. Družini Čater je zagotovo teknila kot okusen obrok. TS

Emajlirana posoda je ena najboljših izbir za sodobno kuhinjo

Odkrijte čarobnost emajlirane posode v trgovini Svet posode

Celje, mesto z bogato zgodovino in kulturno dediščino, že od nekdaj goji posebno ljubezen do emajlirane posode. Ta simbol kakovosti, trajnosti in estetike povezuje generacije slovenskih gospodinjstev. Emajlirani lonci, džezve in skodelice so prinašali toplino ter nostalgичen pridih preteklosti, spominjajoč na čase, ko so se družine zbirale ob skupnih obrokih in delile svoje zgodbe.

Nova trgovina Svet posode je svoja vrata odprla letos poleti na Ipavčevi ulici 21 v Celju. Je novo stičišče za vse ljubitelje kuhanja in kakovostne kuhinjske opreme. Trgovina prinaša raznolikost ponudbe posode vseh vrst – od klasične emajlirane posode do sodobnih kuhinjskih pripomočkov, ki združujejo tradicijo in sodobne smernice.

Svet posode ni le trgovina, temveč prostor, kjer se prepletajo bogata kulinarčna dediščina in sodobni pristopi. Obiskovalci lahko na enem mestu odkrijejo širok izbor kakovostnih izdelkov, primernih za kuhanje, pečenje, praženje, dušenje in druge kulinarčne podvige. Podjetje je na slovenskem trgu prisotno že 30 let. Prijazno osebje z veseljem pomaga pri izbiri najbolj primernih izdelkov za vaše potrebe.

Zakaj izbrati emajlirano posodo?

Emajlirana posoda se vrača kot ena najboljših izbir za sodobno kuhinjo. Izdelana je iz naravnih materialov brez škodljivih kemikalij, kar zagotavlja zdravo in varno pripravo hrane. Gladek in neporozen površinski sloj preprečuje vpijanje okusov in vonjav, zato jedi ohranijo pristen okus. Emajl je tudi izjemno odporen na praske in visokotemperaturne spremembe, kar pomeni, da je posoda trpežna in ob skrbni rabi lahko služi več generacijam.

Poleg uporabnosti je emajlirana posoda znana po svoji estetski vrednosti. Na voljo je v različnih barvah in vzorcih, ki lahko popestrijo vsako kuhinjo ter ji dodajo pridih elegancije in nostalgije. Izbira emajlirane posode je tudi okolju prijazna odločitev, saj je izdelana iz trajnostnih materialov in ima dolgo življenjsko dobo.

Rdeči emajl in bele pike – ikona domače kuhinje

Med ponudbo Sveta posode izstopa legendarna rdeča emajlirana posoda z belimi pikami, ki je že mnogo generacij zaščitni znak domačih kuhinj. Ta klasični vzorec prinaša pridih nostalgije in domačnosti ter združuje estetsko vrednost z izjemno uporabnostjo.

Rdeča posoda z belimi pikami izvira iz sredine 20. stoletja in je postala sinonim za domačnost in toplino. Njena živahna barva simbolizira veselje do kuhanja in družinskega življenja, bele pike dodajo pridih igrivosti in tradicije.

Poleg loncev in ponev so na voljo tudi skodelice, džezve, pekači in drugi pripomočki s tem prepoznavnim vzorcem. Ta posoda ni le lepa na pogled, ampak tudi izjemno praktična. Emajlirana površina omogoča preprosto čiščenje, odporna je na praske in primerna za vse vrste kuhališč, vključno z indukcijo.

Z izbiro rdeče posode z belimi pikami v svojo kuhinjo vnesete kanček tradicije in veselja. Popestri lahko tako klasične kot sodobne kuhinje ter služi kot čudovit okrasni element. Ta posoda je tudi odlično darilo za ljubitelje kuhanja, ki cenijo kakovost in tradicijo.

Izdelana je iz visokokakovostnih materialov, ki zagotavljajo dolgo življenjsko dobo. Ob skrbni rabi ta posoda služi več generacijam, kar jo naredi okolju prijazno.

Zakaj vlagati v kakovostno posodo?

Kakovostna posoda je ključna za uspešno kuhanje. Omogoča enakomerno porazdelitev toplote, kar pripomore k boljšim rezultatom in okusnejšim jedem. V Svetu posode boste našli širok izbor posode iz različnih materialov, primernih za vse vrste

kuhališč. Ne glede na to, ali ste začetnik v kuhinji ali izkušen kuhar, boste našli izdelke, ki ustrezajo vašim potrebam in željam.

Naložba v kakovostno posodo prinaša dolgoročne koristi. Ne le da bo posoda zdržala dlje, tudi priprava hrane bo lažja in bolj prijetna. Kakovostna posoda je varna za uporabo, ne vsebuje škodljivih snovi in pripomore k bolj zdravemu načinu kuhanja.

Cuckoo Cups: Srčna blagovna znamka v Svetu posode

V trgovini Svet posode je poseben kotiček namenjen srčni slovenski blagovni znamki Cuckoo Cups (www.cuckoo.si), ki se s svojimi edinstvenimi izdelki vrača v domače okolje. Po zaprtju priljubljenega Kukušnjaka se blagovna znamka Cuckoo Cups ponovno predstavlja ljubiteljem kakovostnih emajliranih izdelkov v Celju.

Očarljivi emajlirani in leseni izdelki omenjene blagovne znamke, oblikovani v Sloveniji, bodo s čudovitim »cuckoo« oblikovanjem prebudili nostalgijo ter spomine na taborniške ognje, družinske piknike in babico, ki je ob jutrih sedela ob krušni peči s skodelico žitne kave v roki.

Blagovna znamka Cuckoo Cups je znana po izvornih, trajnostnih izdelkih, izdelanih z ljubeznijo in s kreativno energijo. Vsak potisk na izdelkih je ročno ustvarjen in odraža srčnost ter iskrenost ustvarjalcev.

Posebnosti ponudbe

Med izdelki še posebej izstopajo ročno izdelane lesene deske »Jejte, jejte, bom še narezal/-a«. Te deske niso le praktičen kuhinjski

pripomoček, temveč tudi čudovit dodatek, ki s hudomušnim napisom in z naravnim videzom popestri vsak dom.

V ponudbi Cuckoo Cups boste našli tudi emajlirane lončke, džezve, krožnike, skledice, cedila, lonce, kuhlance in mnogo drugega. Izdelani so iz kakovostnih in zdravju neškodljivih materialov, ob skrbni rabi bodo z zabavnimi napisi in grafikami razveseljevali tudi prihodnje generacije.

Personalizacija izdelkov

Cuckoo Cups ponuja možnost personalizacije izdelkov z večnim potiskom, ki ne zbledi. Tako lahko svojim najdražjim podarite edinstveno in osebno darilo, ki bo ohranjalo posebne trenutke.

VABLJENI v SVET POSODE.

Menjalnica Žnidars, Gosposka ulica 7, Celje.

**Odkup neveljavnih starih
švicarskih frankov serije 8!**
Samo do konca oktobra 2024!

03 490 03 36

www.znidars.com

VSE ZA PISARNO

- Prodaja, najem in servis multifunkcijskih naprav
- Celovita ponudba pisarniškega materiala

W: birobit.si
T: (03) 425 6100

www.kamra.si

ZGODBE IZ DOMOZNANSKE KAMRE

Čitalnica in knjižničarstvo na Vranskem (8)

Prva seja občnega zbora za leto 1898

Prva seja je 26. nov. 97 k sledečim dnevom
redom: I. Čitaniš zapisnika, II. Volitvi zbora III. Razni nasveti.
Nagovor se bli. gg. Simon Osek, Karl Schwenner, Franz Osek, Simon Meglič,
fr. Osek, Vm. Geršak, Jakob Kojnc, Michael Javoršek, Ivan Kolšek, vsi udeleženi
čitalnice. Med zborovanjem in njej se je volitvam udeležila sta
se gg. Kramar in Anton Schrab. Zapisnik leta 1898 se neopredeljeno
pohodi, kar to poroča g. Schwenner o blagajni in konstatuje, da je
čitalnice vse svoje stvari postalo, kar da je preostalo iz leta 1897,
za leto 1898. Zaradi blagajne, kateri nje zli g. Schwenner, se izusti na
predlog č. g. Zapisnika V. Geršaka. Poročilo knjižničarja o stanju
knjig in o njegovem delovanju se ni vršilo, tudi o časnih se
je poročilo opustilo, kar je bila ta zadeva itak vsem udeležencem dobro znana.
Obnovljani so bili časniki: Slovenec za 5 fl., Südst. Post. za 6 fl. 45 kr.,
Slovenski narod za 15 gld 10 kr., Reichswehr za 5 fl. 10 kr., Domovina za 5 fl. 10 kr.
in Mir.

Pri volitvi zbora predlaga tajnik naj se voli po
listah, kar se daljši debate. Raje se se udeleženci volijo
gg. Javoršek, Schwenner, Geršak, Meglič in J. Osek, obvelja.
Konstatiral za volitvi ni nikoli. Skuhinatarjem se voli
g. Schwenner. Pri glasovanju dobili po gg. Osek J. Kramar
in Schrab, Schwenner, Meglič in Geršak z 8 glasov iz 9
glasov in oddanih 9 glasov izvoljeni. (Dva listi sta bila prazna)
Pri ozi. volitvi mej gg. Javoršek in g. Kolšek in je bil na
predlog tajn. kar gg. Javoršek enoglasno izvoljen. Namestnik
zbora so bili voljeni: volitvi izvoljeni gg. Kolšek, Kojnc in Osek.

Iz zapisnika prve seje občnega zbora za leto 1898, ki je bila 26. novembra 1897.

Rubriko ureja Osrednja knjižnica Celje.

Iz zapisnikov Narodne čitalnice na Vranskem
· iz zapisnika prve seje občnega zbora za leto 1898, ki je bila 26. novembra 1897 ...

»Poročilo knjižničarja o stanju knjig in o njegovem delovanju se ni vršilo, tudi o časnih se je poročilo opustilo, ker je bila ta zadeva itak vsem udom dobro znana. Obravnavani so bili časniki: Slovenec za 5 Fl. (Goldinarjev) »Südst. Post« za 6K (kron) 45 kr (krajcarjev), »Slovenski narod« za 15 gld (Goldinarjev) 10 kr (krajcarjev), Reichswehr za 5h (helerjev) 20, Domovina za 3h (helerje) 5 kr (krajcarjev) in Mir.«

· III. Odborova seja dne 12. december 1897

V zapisniku te seje je med drugim zapisano: »Izposojevanje knjig vrši se vsako nedeljo in v praznikih ob 1 uri do dveh popoldne (s tem se prejšnji sklep o tej stvari razveljavi, in sicer za to, ker bi znala ura od 11h do 12h koga motiti pri obisku isto-

časnega cerkvenega opravila. Pomočnik knjižničarju se ne imenuje, ker gospod knjižničar nanj ne reflektuje, vendar nima knjižničar nič proti, ako mu kdo, morebiti gospod Kramar, pri tem delu pomaga.«

· Iz zapisnika pri glavnem zborovanju čitalnice dne 28. decembra 1902 ...

... »knjižničarjevo poročilo izostane, ker ni navzočen. Naroči pa se mu, da poda račun o stanju knjižnice, ker za njo je odgovoren le on. Knjige se lepo uredijo, da jih potem prevzame novi knjižničar ...

... Odbor se precej konstituira in sicer sledeče: G. M. Jezovšek, predsednik, g. Jos. Rotner, pred. Namestnik, č. g. Evald Vračko, tajnik in blagajnik, g. Ivan Jakše, knjižničar.

Izmed predlogov sprejmejo se sledeči: Čitalnica prestavi se v poslopje kaplanije, v tako imenovano spraševalno sobo, da se tudi priprosto ljudstvo zmora čitanja udeležiti, zato se temu zniža

letnina na 1K. Naročijo se leposlovni listi, več slovenskih tednikov: Sl. Gospodar. Domovina, Mir, Domoljub, Jež. Društvo podpira Slov. Matico, društvo sv. Mohorja, Slovansko knjižnico. Društvo skrbi tudi za razvedrilo, pospešuje godbo in petje ...«

· Iz zapisnika pri glavnem zborovanju čitalnice dne 29. decembra 1901 ...

»Na to je poročal knjižničar: V knjižnici je 474 knjig, katerih pa se je letos malo čitalo. Nekoliko je razposojenih a ne vrnjenih. Zvona lanskega leta manjka 12. št. Zbor je k temu poročilu pripomnil, naj se knjižničar naprosi, da se vsa knjižnica revidira in manjkajoče knjige od posojevalcev iztirja. G. c. kr. svet. J. Rotner opomni, da on da 1 iztis manjkajoče 12. št. »Zvona«, da bo de polni letnik, kar se še hvaležnostjo sprejme.«

Se nadaljuje.

Karmen Kreže,
Medobčinska splošna knjižnica Žalec

ALBUM S CELJSKEGA

Celjski mestni park, 1930–40

Fotografija prikazuje kstanje dreved v mestnem parku in brv, ki je povezovala levi in desni breg reke Savinje. V ozadju sta vidna del Stare grofije in zvonik cerkve sv. Danijela.

Fotograf Viktor Berk, uslužbenec v Pokrajinskem muzeju Celje, je izdelal fotografijo na osnovi plošče, ki jo je pridobil poleti 1945 iz ateljeja Martini.

Mestni park; 1930-40, fotopapir, črno-bela preslikava, 10,5 x 14,9 cm, fotograf: Foto Martini, Celje, PMC, inv. št. F 27. Pripravil: Damir Žerič, Pokrajinski muzej Celje

Rubriko pripravlja: Domoznanski odderek Osrednje knjižnice Celje
Info: srecko.macek@knjiznica-celje.si
Medijski pokrovitelj: Novi tednik
Vir: www.kamra.si, Album Slovenije – osebni spomini 20. st.

V četrtek, 10. 10., ob 20. uri
ansambel Stil

VTV - Vaša televizija, Žarova c. 10, Velenje
t.: 03 898 60 00, vtv.studio@siol.net
www.vtvstudio.com, www.facebook.com/najviza

90,6 94,8 95,1 95,9

radio celje

Vedno z menoj!

Presenečenje, na katerega vedno upam.

Biološka zaščita pred komarji

Poceni nastanitev na jadranski obali

Avto sem nama-
zal z odstranje-
valcem rje.

Ste slišali kako dobro šalo? Pošljite nam jo na Novi tednik, Prešernova 19, 3000 Celje ali na mail tajnistvo@nt-rc.si in če se bo tudi nam zdela smešna, jo bomo objavili.

Jabolka

Buček ima težave pri matematiki. Košir mu poskuša pomagati: »No, pomisli. Imaš šest jabolk in ti vzamem eno. Koliko ti jih ostane?«
Buček skomigne: »Pojma nimam, v šoli računamo le s hruškami.«

Šola

»Mama, danes spet najraje ne bi šel v šolo. Tovarišice se vedno derejo name, otroci se norčujejo iz mene, še čistilke me postrani gledajo ...«
»Le pojdi, sine, le pojdi. Navsezadnje si star 50 let in kot ravnatelj šole moraš dajati dober zgled!«

Optimist

Kateri moški je največji optimist na svetu?
Tisti, ki vsakih pet let pogleda v poročni list, če mu je že potekel.

Darilo

Mož je imel zelo zahtevno ženo. Z nobenim darilom nikoli ni bila zadovoljna.
Enkrat ji je kupil zlat nakit, drugič kristal, tretjič krzno ... Dokler nekoč ni imel dovolj.
Šel je na Žale in ji kupil parcelo ter ji za rojstni dan poklonil darilni bon.
Žena je bila osupla in po dolgih letih enkrat le ni zinila nobene.
Je bilo spet leto naokoli, rojstni dan, darila pa nič.
Ga žena povpraša: »A letos mi pa nič nisi kupil?«
»Ne, ker še tistega od lani nisi izkoristila!«

Voščilnica

Francelj pride v knjigarno in vpraša mlado prodajalko: »Ali imate noveletne voščilnice z napisom Moji edini najdražji ljubezni?«
»Imamo.«
»Dvajset mi jih zavijte.«

Križanka

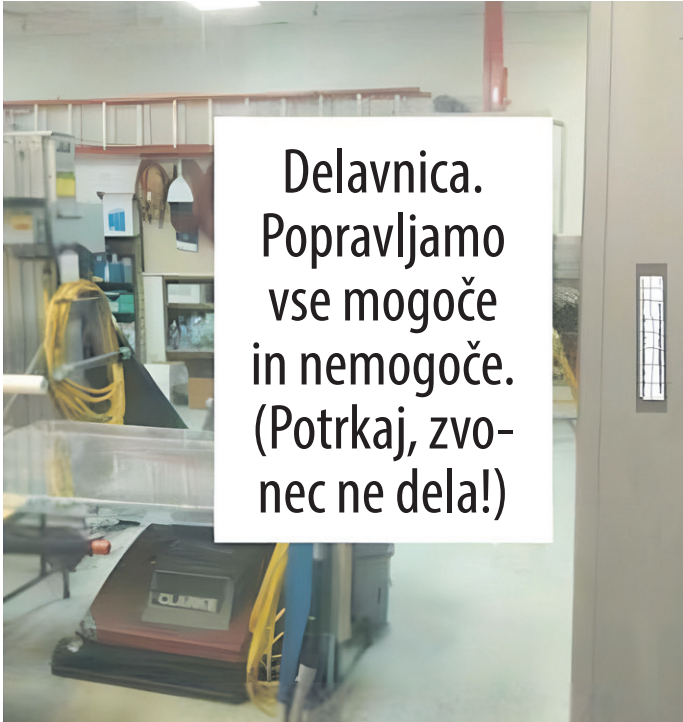
»Kar naprej buljiš v te križanke!« se hujuje žena. »Ali ne bi mogel posvetiti kakšne lepe besede meni?«
»Seveda, draga. Koliko črk pa naj bi imela?«

Pet milijonov

Mož in žena gresta taborit. Proti večeru najdeta lep prostorček v gozdu in začneta postavljati šotor.
Ženo zanima: »Sva res našla najboljši prostor?«
»Seveda,« odgovori mož, »pet milijonov komarjev se zagotovo ne moti.«

Polži

Žena pošlje moža na tržnico, naj kupi kilogram polžev, da bodo imeli za kosilo francosko specialiteto.
Mož se odpravi, vendar na poti s tržnice sreča prijatelja, s katerim se že dolgo nista videla. Po kratkem pogovoru zavijeta v bližnjo gostilno in zvrneta nekaj kozarčkov.
Pozno zvečer se mož z vrečko polžev vrne domov, pred vhodnimi vrati zloži polže na tla in pogumno pozvoni.
Žena vsa razjarjena odpre vrata in še preden odpre usta, mož pogleda polže in reče: »No, pojdite, polžki moji, že tako smo pozni!«

Delavnica.
Popravljamo
vse mogoče
in nemogoče.
(Potrkaj, zvo-
nec ne dela!)

Oven

Razmišljali boste o marsičem. Celo o tem, da so za vse, kar vam ne ugaja, krivi drugi. Nikar ne bodite vraževerni, saj v bistvu ni čisto nič narobe. Dnevi bodo potekali zelo uspešno in od vas samih je odvisno, kako boste sebi v dobro obrnili neko zadevo. V ljubezni boste imeli obilo lepih trenutkov. Misli se vam bodo vračale v preteklost in prebudili se bodo lepi spomini.

Bik

Razmišljali boste o nakupu in prodaji. Ne boste vedeli, kaj storiti najprej. Ne čudite se, da vam zadeve uhajajo iz rok. Po eni strani ste pripravljeni za srečo potrpeti, po drugi strani pa ste muhasti in nepredvidljivi. Pazite, vi sami ste sreče kovač, zato se ne prenačite. Ste tik pred tem, da se zdani. Saj veste, noč je najbolj črna prav pred sončnim vzhodom! Zato bodite strpni, tolerantni in pozitivno naravnani.

Dvojčka

Mogoče ste mnenja, da zamujate najbolj ugodno obdobje, vendar v resnici ni tako. Vse ima svoj smisel in namen. Pozneje boste ugotavljali, zakaj je bilo to dobro. Ste v obdobju, v katerem se vam obeta kar nekaj večjih sprememb. Ne glede na okoliščine boste srečni in prodorni kot že dolgo ne. Disciplina bo igrala pomembno vlogo. Ne odlašajte tistega, kar je nujno potrebno!

Rak

Mars je še vedno vaš zaveznik, vendar istočasno tudi prinaša občasno kar preveč energije. Zaradi tega je zelo pomembno, da ste fizično bistveno bolj aktivni in da viške energije pokurite z več gibanja, rekreacije in fizično zahtevnejšega dela. Možnosti, da popravite napako iz preteklosti, je kar nekaj, čas pa je tudi zelo ugoden. Dobro se boste zabavali v prijetni družbi, čeprav sprva ne bo videti tako.

Lev

Zanimiv teden je pred vami, v katerem se boste zelo dobro izkazali. Popolnoma se lahko predate osebi, ki je trenutno na višku svojih ustvarjalnih moči. Svobodno se boste počutili ne glede na obveznosti, ki vas obremenjujejo. Vse je stvar duha, to ste že zdavnaj ugotovili. Ne boste dovolili, da se vam izmuzne lepa priložnost. Čeprav boste mogoče menili, da čas zanjo še ni primeren, ne boste mirovali. In tako je tudi prav.

Devica

Mogoče se boste v neki situaciji težje znašli, vendar nič hudega. Naj vas nikar ne moti, če nekdo neprestano tekmuje z vami. To je odraz tega, da imate svoj slog in ste karizmatična osebnost. Pred vami je pomembnejša odločitev in ugodna priložnost, ne boste je ne zamudili ne zapravili. Ob pričetku novega tedna velja previdnost. Lahko, da boste preveč impulzivni. Ohranite notranji mir in občutek za pravo smer!

HOROSKOP
JE ZA VAS PRIPRAVILA
ASTROLOGINJA DOLORES.

Tehtnica

Sonce v vašem znaku vam daje veliko vitalne energije, zato bo počutje temu primer-no iz dneva v dan boljše. Ne razmišljajte o tem, kaj želite, ampak se raje zavedajte, kaj imate. Imeli boste občutek, da vam uhajajo niti iz rok. Pomirite svojega nemirnega duha in poglejte iz drugega zornega kota vse, kar se dogaja. Pred vami je uspešno, sprememb polno obdobje, ki se ga lahko samo veselite.

Škorpion

Nekdo se vam je skrivoma prikradel v srce, zato boste naredili vse, da zadeve na ljubezenskem področju napredujejo. Negotovost in sumničavost bosta zgolj le preteklost in ponovno boste izžarevali prepričanost vase. V nedeljo bo Merkur, ki je zadolžen za delo in dogovarjanje, vstopil v vaš znak. Odlična novica za vas, saj bo vse potekalo bolj gladko. V poslovnem smislu vam bo v prihodnjih dneh uspel veliki met.

Strelec

Dolgo časa ste bili v ozadju, kar nikakor ni vaša tipična lastnost. Vendar se je to izkazalo za premišljeno in modro potezo. Sedaj prihaja drugačno obdobje, lahko se ga samo veselite. Vaša samozavest se bo močno dvignila, zato boste poželi kar nekaj odobravanja in morebiti celo zavisti v svojem okolju. Pred vami je večja sprememba, na katero ste tako dolgo čakali. Neko idejo boste končno tudi delili s partnerjem.

Kozorog

V četrtek, 10. 10., bo Luna v vašem znaku tvorila prvi krajec. Mogoče se boste počutili malce slabše, energija bo nekoliko v upadu. Strah vam je že v preteklosti mnogokrat onemogočal napredovanje, zato skušajte narediti vse, da se mu postavite po robu. Zavedajte se, da gre za kratkotrajen vpliv. Ideja, kako preživeti kar najbolj pester teden, vam bo kar padla z neba. Ne razmišljajte preveč, sledite svoji ideji!

Vodnar

med vikendom bo Luna potovala po vašem znaku, zato boste živahni, družabni, povsod vas bo polno. Ti dnevi bodo prav prijetni, izkoristite jih tudi v partnerskem odnosu. V preostanku tedna se boste umirili in skušali z nasmeškom kljubovati slabi volji, ki jo boste občasno občutili. Ker ni vse tako, kot ste si zamislili, vam včasih zmanjkuje energije. Nekdo vam bo skušal dopovedati, kje ravnate napak.

Ribi

Aspekt Saturna v vašem znamenju vas bo za trenutek ustavil na vaši poti. Kljub razmeram, ki vladajo v vašem življenju, se odlično držite. Občutek, da na vseh področjih pričenjate na novo, vas bo spremljal tudi v teh dneh. Seveda je potrebno tudi, da se znebite tistega, ki ga nikakor ne potrebujete več. V ljubezni vas morda čaka prav v teh dneh, še zlasti ob pričetku novega tedna, nekaj odločilnega. Odprite oči in srce, lepo vam bo!

Astrologinja DOLORES je dosegljiva
na 041 519 265 in na Facebookovi strani
Dolores Astro.

Nagradna križanka

3K	VEZNIK IN V ČASU PREŠERNA	PREDEL MARIBORA	TEŽKO 3 t	EVROPSKA DENARNA ENOTA	BRAZILSKI DENAR	PETER ZONTA	ODVOD V RAZLIČNE SMERI	VERGIL JE AVTOR ...	PREVAJA GOVOR	AVTOR MOSTA NA DRINI ANDRIČ
RAZLAGALCI (PESMI)						6				
ŠVEDI SO SOSEDI ...										
MOTI, OTEŽUJE		1				PRASTAR POMENI ... STAR				
Povsod z vami	KORALNI OTOK					ČISTILNI PRAŠEK (POG.)		17		AMERIŠKA DETEKTIV- SKA SERIJA
	ELEKTRO SLOVENIJA					ČUDOVITE				
... JE ZAPELJALA KAČA			7	DEKLE (ANG.)	ZNAMKA AMERIŠKIH FOTOGRAF- SKIH FILMOV					21
DOLG (NEM.)					VOLK JE POJEDEL ... KAPIČO				11	
TAK, KI RAD VELIKO JE					NEKD. IME SRILANKE					
							GORA ... TISTI JE NOR, KI GRE GOR	IGOR JURIČ NEKDANJA RIMSKA PROVINCA		
		ŽUŽELKA S SVETILNIM ORGANOM								
	ŠPANJA (ORIG.)	PREMAZ ZA LES GEOMETRU- SKO TELO			8					
				DALIŠA ČASOVNA OBDOBJA	TAKI, KI NE DELAJO RADI TEŽKA KOVINA	16			NAGAJIV, NORČAV	YVES ... LAURENT
ZA SOLATO CAPRESE UPORABIMO ... BAZILIKO						OPIS, PRIKAZ				
DELJIV Z 2				22		GLAVNO ME- STO LATVIJE	10			
PETER ... ZNA LETETI						DOMAČE BRANJE				
		5			ENERG. CEN- TRA V JOGI POD KOŽO ... VSI KRVAVI			12		
				MEDNAROD- NA OZNAKA ESTONIJE			SESTAVINA LAS, NOHTOV	... TAKO DALJE KIKIRIKUJI		
				KRADLJIVEC	4					
				AGROPOP: HEJA, ...						
KOVAČIJA JE ... ZA KOVANJE	DOPISNIK IZ LONDONA KASTELIC	NEKD. AM. PREDSEDNIK (HERBERT) MERI HI- TROŠT AVTIA							STOJI KOT ... BOG	ŠARMIRA
				DRUŠTVO SLOVENSKIH KNJIŽEVNIH PREVAJAL- CEV	PLUG (STAR.) CELJSKA TOVARNJA					
					13	SLOVENSKI PATER IN ZDRAVILEC (SIMON)				20
						ZAZNAVNA S TIPANJEM RADJU		14		
			HODNIK				19			
			POŽENIVA SE				15			

Nagradni razpis:

Izid žrebanja:

Nagrajencem čestitamo. Nagrade jim bomo poslali po pošti.

Nagrajencem čestitamo. Nagrade jim bomo poslali po pošti.

Vedno z menj!

radio celje

Upoštevali bomo rešitve na kuponu, ki ga lahko pošljete po pošti ali prinesete v uredništvo. Geslo lahko pošljete tudi po elektronski pošti na naslov tainistvo@nt-rc.si

SUDOKU 643

8		9			3		7	6
						8	3	
2		6			9			
				2			8	
	5			6				4
					4		9	
9	8	3	6					
6			1		2			
						5		8

SUDOKU 334

				6		1		
4							3	9
3				7			6	
	5				7	8		3
	4	7			8	9		
	9		5		4	7		
			1	5	3			
		1						7
		9						5

REŠITEV SUDOKU 642

3	8	5	6	7	1	4	2	9
7	4	2	8	9	5	6	3	
6	9	1	3	4	2	7	5	8
4	2	6	7	3	9	1	8	5
8	5	9	4	1	6	3	7	2
1	7	3	5	2	8	9	4	6
2	3	8	9	6	4	5	1	7
9	1	7	2	5	3	8	6	4
5	6	4	1	8	7	2	9	3

REŠITEV SUDOKU 333

8	6	1	5	4	2	7	3	9
5	3	2	7	8	9	6	1	4
4	7	9	6	3	1	8	5	2
7	8	6	4	2	5	1	9	3
2	9	5	3	1	8	4	6	7
1	4	3	9	6	7	5	2	8
9	1	8	2	7	6	3	4	5
6	5	4	8	9	3	2	7	1
3	2	7	1	5	4	9	8	6

V naših križankah
so besede
raznovrstne,
lepe in rive.

Križanke po meri
reševalcev.
**Ker si zaslužite
najboljše.**

www.trik.si

KUPON

1	2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22		

S podpisom tega kupona dovoljujem, da upravljalec podatkov, podjetje NT&RČ, uporablja in shranjuje posredovane osebne podatke v skladu z veljavnim zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov, in s splošno uredbo EU o varstvu osebnih podatkov. Sodelujoči dovoljuje, da NT&RČ navedene podatke obdeluje v svojih zbirkah za namen pridobivanja novih naročnikov. Sodelujoči v primeru, da je izzeben, dovoljuje objavo svojega imena, priimka in kraja bivanja v Novem tedniku. Navedene osebne podatke lahko NT&RČ hrani in obdeluje do pisnega preklica privolitve sodelujočega. Na podlagi veljavne uredbe lahko posameznik kadarkoli prekliče soglasje za obdelavo podatkov, zahteva popravek ali izbris podatkov, in sicer pisno na naslov: NT&RČ, Prešernova 19, 3000 Celje ali na ntd@nt-rs.si.

Ime in priimek:

Naslov:

Telefon:

E-naslov:

Velikost majice (obkrožite): S M L XL XXL

Obkrožite:

a) sem naročnik

b) občasni bralec Novega tednika

Podpis:

Ko sanje postanejo resničnost

Kar so bile pred nekaj leti le še sanje, je zdaj postala resničnost. Kdor želi v miru kolesariti med Celjem, Štorami in Šentjurjem, stran od glavne ceste in kolone motornih vozil, lahko pedale zdaj v miru poganja na kolesarski poti, ki povezuje vse tri občine.

Sobotnega odprtja se je udeležilo lepo število kolesarskih navdušencev, od predstavnikov različnih kolesarskih klubov do ljubiteljev starodobnih kolesarjev. Prišli so tisti, ki na svojih »specialkah« skozi naše kraje odbrzijo kot blisk, in tisti, ki se jim pri spoznavanju naših krajev nikamor ne mudi ter si pričarajo lep družinski izlet. Cilj sobotnega množičnega kolesarjenja je bil na šentjurski železniški postaji, kjer je obiskovalce pričakalo še pestro dogajanje prireditve Bučn'ce.

TS, foto: Andraž Purg

Da je dan na kolesu recept za dobro preživeto soboto, meni podžupan Mestne občine Celje Samo Seničar, ki je h kolesarjenju spodbudil še svojo družino.

Dogajanje sta popestrila tudi lika Alme M. Karlin in Josipa Pelikana, ki sta nedavno navdušila tudi v promocijskem videu nove kolesarske povezave. Lika znanih Celjanov sta upodobila Anton Kukovič in Aurelia Karina Zupanc.

Smolar zapel učiteljem in vzgojiteljem

Pretekli teden je bila v Celjskem domu slovesnost ob svetovnem dnevu učiteljev. Celje ga je praznovalo s koncertom za vzgojitelje in učitelje celjskih vrtcev, osnovnih in srednjih šol. V poklon učiteljskemu poklicu je tako nastopil kantavtor Adi Smolar.

Zbrane je nagovoril župan Mestne občine Celje Matija Kovač, ki je izpostavil vzorno sodelovanje lokalne skupnosti s celjskimi šolami in vrtci ter pomen pedagoškega dela za prihodnost družbe in sveta. Miha Gartner, predsednik območnega odbora Sindikata vzgoje, izobraževanja, znanosti in kulture Slovenije, ki je poleg občine organiziral dogodek, je izpostavil pomen sodelovanja tudi takrat, ko so pogledi sodelujočih različni, cilj pa je enak. SŠol

(Foto: Andraž Purg)

Odkrili kip Antona Novačana

Pred dnevi so v I. gimnaziji v Celju slavnostno odkrili doprski kip Antona Novačana. Gre za kiparsko delo v Celju živečega ruskega umetnika Olega Ambartsumyana. Novačan, sicer pisatelj, pesnik, dramatik in diplomat Kraljevine Jugoslavije, je bil tudi nekdanji dijak omenjene gimnazije.

Z odkritjem kipa se je gimnazija na nekoliko drugačen način ozrla v 215-letno zgodovino šole, ob čemer se je spomnila na bogastvo duha, plemenitost srca in svetovljansko držo tega nenavadnega, a v vseh pogledih izjemnega človeka.

Novačan je znan po tem, da je prepotoval velik del sveta. »Po nižji gimnaziji v Celju je pobegnil od doma in v težkih razmerah nadaljeval šolanje v Karlovcu in Varaždinu, kjer je maturiral. Vedno je bil izjemno samozavesten, v svojem razmišljanju in dejanjih pa svetovljan. Na začetku prve svetovne vojne so ga kot neustrašnega slovanofila za pol leta zaprli v Celju in Gradcu, nato je študiral v Pragi in tam doktoriral iz prava,« so sporočili iz I. gimnazije v Celju. Po vojni se je Novačan začel ukvarjati s politiko, kralj Aleksander ga je kot konzula najprej poslal v Romunijo. Kot diplomat je služboval še v drugih državah. Kasneje se je preselil v Argentino, kjer je tudi umrl. SŠol

V I. gimnaziji v Celju so spomnili na svetovljansko držo Antona Novačana. (Foto: I. gimnazija v Celju)

Dišalo po ulični hrani

Preteklo soboto je bila v Celju Karavana okusov, ki je na Krekov trk pripeljala pisane tovarnjake ter prikolicе hrane in pijače.

To je bil letošnji še zadnji festival ulične prehrane. Po dobrotah je dišalo vse do nedelje, vonj po ulični hrani pa je v mesto privabil tudi ogromno obiskovalcev in privržencev hrane »na kolesih«. Tovrstna karavana okusov traja že štiri sezone. Poleg omamnega vonja se po ulicah mest, v katerih festival priredijo, valijo še melodije gostujočih glasbenikov. Med ponudniki so bili tudi tovarnjak s pivom, prikolica z vaflji, vinoteka na kolesih, prikolica s testeninami, pitami, hot dogi in z burgerji. SŠol

(Foto: Nik Jarh)

In srce je spregovorilo

Medobčinska splošna knjižnica Žalec vsako leto v začetku oktobra pripravi tradicionalno srečanje stanovalcev domov upokojencev ter varovancev društev in varstveno-delovnih centrov v Spodnji Savinjski dolini. Prireditve Ko spregovori srce, zmore glava, zmorejo roke je z bogatim kulturnim programom ponovno ogrela srca vseh obiskovalcev in nastopajočih.

Na tradicionalnem srečanju so se v avli Doma II. slovenskega tabora v Žalcu zbrali in z recitali ter s petjem nastopili stanovalci Doma Nine Pokorn Grmovje, Doma upokojencev Polzela, Zavoda sv. Rafaela Vransko, VDC Muc Braslovče, VDC Saša - enota Maksi Žalec in Medobčinskega društva Sožitje Žalec. Zbrane je ugodoma pozdravila direktorica knjižnice Jolanda Železnik, stanovalce in varovance so z izbranimi besedami nagovorili tudi predstavniki občin Žalec, Prebold in Braslovče ter poslanec državnega zbora Aleksander Reberšek. Na prireditvi so se zahvalili tudi prostovoljkam žalske med-

Tudi letos je Medobčinska splošna knjižnica s tradicionalno prireditvijo napolnila srca. (Foto: Nik Škerbiš)

občinske splošne knjižnice, ki mesečno obiskujejo domove upokojencev in se s stanovalci družijo na bralnih oz. pogovornih urah. S tem namenom enkrat mesečno knjižnico obiskujejo tudi varovanci društev in varstvenih centrov. Priredi-

tev sta obogatili še godba veteranov žalske univerze za tretje življenjsko obdobje pod vodstvom mag. Marka Repnika in dramska skupina vzgojiteljic Marionetke, ki je s pantomimo odigrala pravljico Rdeča kapica. SJ